

31467 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ నవంబరు నెల 19-వ తేది శుక్రవారము } No. 194
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనందనపుర కార్తికమాన శుద్ధ పౌర్ణమి. } సంచిక ౧౯౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును దువ్వగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమును
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

సి. కన్నయ్యకం వెనివారి వలన

చెన్నపురి ఎస్టేట్ డివిజన్ టర్ లో

దళావతారము

ప్రతిదినము ఒక నెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును.

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు
దగ్గటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు
నాలుగు యుగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణుడు అవతరించిన పది అవతారములును నాలుగు సంవత్సరములుగా
లక్ష యాద్రేవేల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడును.
టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8.

C. CUNNIAH, Proprietor.

నైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

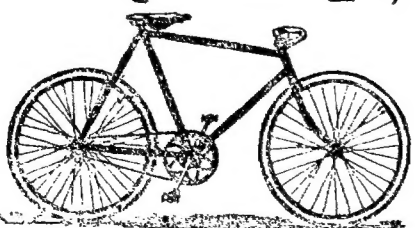
హార్ కూల్స్ నైకిల్స్ పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే
చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

611

వేరునందు

హార్ కూల్స్

బలమునందు

హార్ కూల్స్

1-కి ధర రు 83 'లు మాత్రమే

ఎటుపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా, అన్ని రంగులు కలిసిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:—

Imperial Telegraph Collage, Delhi

కంట్రాక్టు కావలెను

“పడమర గోదావరి జిల్లా భీమవరంలో 20,000 రూపాయల బంగారా కంట్రాక్టు కావలెను. కంట్రాక్టు కావలసినవారు యోగ్యతాపత్రాలతో సహితముగా తూర్పు గోదావరి జిల్లా పెద్దాపురిం గ్రామంలో రెవ. సి. పి. ట్రాంబర్గ దొరవారిని డిశంబరు 15 వ తేదీలోపుగా ఖుద్దుర చూడవలెను”

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రములో రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
2046 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

ఇశాం! ఆచిము!! ఇశాం!!

ఆయుర్వేదాశ్రమములకు మార్గదర్శియగు

వైద్య విద్య

3259

రాజవైద్య వారాయణజి కేశవజి, 57, చై నాబాబు, మద్రాస్

ప్రకటన

6

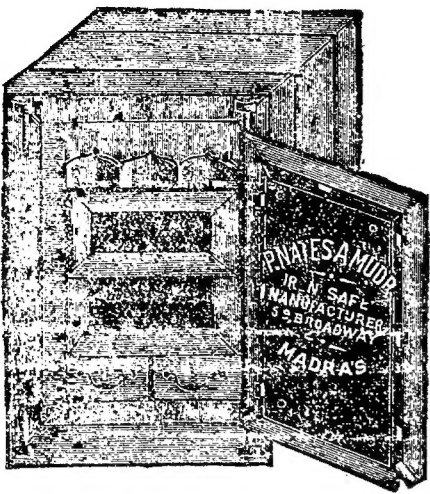
శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు సమస్తాయుర్వేదాషధములను శాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అందరికి లభ్యమగునట్లుచేయ దల పెట్టి అర్హులసాయసాలను నెలకొల్పి నారు. ఆయుర్వేదాషధము లన్నియు యిచ్చుట దొరకును కేటాగు కొరకు వ్రాయుడు.

2126 అర్హులసాయనశాల ముక్త్యాల కక్షమా.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తెలుసుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదినా తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

వి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సు.

ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైసుమిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, సాఫ్టింగ్ల నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పి శ్రీధర్, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతరువాత చేసియివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాయబడును.

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, తర్పములకు పూచీనిచ్చెదము.

మావద్ద పలంకకముల లోలాకులు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారుమెడచెయినులు, మొలతాడులు టంబర్లు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదినా విలాసములకు వ్రాయును. 1597

పొప్రైటరు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబదర్లు.

ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్స్: బెజవాడ. 1149 (3) 1597 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

చదువుడు!

యోచింపుడు!!

కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరుచేయబడినది)

ఉష్ణప్రచేతముల కిది ఆహారమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగును హెచ్చింపును. పుష్ట్యందు గలుగునుటకు పారద్రోలును, బట్టతలను మాన్పును.

రంగుమారిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగింపును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చలనమును, మంచితోచుచును గలిగింపును. వేసకు వేలనుండి దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యుత్పత్తి గుణమును గుఱించి చాల గొప్పగా పొగడియున్నాడు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికను చదువుడు.

జివాచంద్ర భండారి, అమృతసర పంజాబునండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియా నూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి.పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు ముసవకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రూ 1-0-0 పాస్టుఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము.

8 ” ” 2-10-0 ” 0-12-0 ”

పాచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును నుండు నాగరిక మై యుండు ప్రతిదుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు నిర్లక్ష్యులు తెలియనివర్తకములకు గల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనది” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుడు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారతంత్రములకు మీరు లోబడకుడు. ఎప్పటికిని **కామినియా నూనె** తప్ప మరేయొక వాడగుడ దని నిరసరచుకొనుడు.

అత్తరుల లన్నిటికి రాజవంటిది

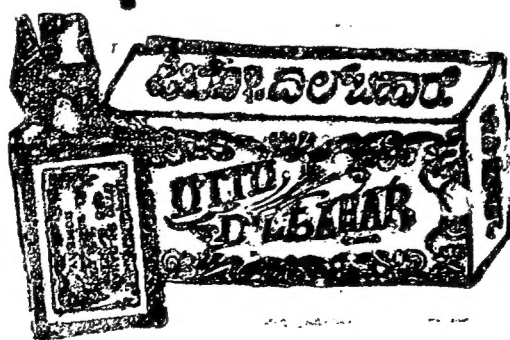
ఓటో దిల్ బహారు

వాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరుమాలు యందు కొన్ని ముక్కలను వేసిన క్రొత్తగా గోసిన పువ్వులవలె మీ చుట్టుప్రక్కలకు దాని వాసన వ్యాపింపును. దీనిని ఒకసారి వాడుడు. తరువాత మీ చెవ్రుడును దీనినే వాడుదురు.

1/2 బొంబు బుడ్లి 1-కి ధర రూ 2-0-0; వి.పి. ఖర్చులు ఆదా 0-5-0 ప్రత్యేకము. 1/2 ” ” ” 1-4-0; ” ” 0-6-0 ”

సోల్ ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్మా మశీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

ఈనెల 16 వ తేది ఆంధ్రపత్రికలో మాగుంటూరు మండల విలేజ్ కమిటీ వ్రాసిన “ఎన్నికల సంరంభము” అను న్యాయమును గమనింప కడువిచారముగ నున్నది. అందు “కమ్యూవారి డ్యూటీ లో యిద్దరు కమ్యూలు తప్ప మరియొకరు గానింపలేదు” అనుట కేవలము పొరపాటు. ఇద్దరు కమ్యూవారున్నంత మాత్రమున కమ్యూవారిలో నెక్కువ సంఖ్యాకులు యిద్దరి కమ్యూవారికే ఓట్ల నొసగిన పాపము వీరియూహగాబోలు. కమ్యూవారిలో కొద్దిభాగమునకు కమ్యూత్రోవ్ డ్రేవ్ ము గలిగిన మాట వాస్తవము. ఈకులతత్వము గుంటూరుజిల్లా కమ్యూవారిలో కన్న బ్రాహ్మణులలో నెక్కువగ నున్నదని ఈవిలేజ్ కమిటీ గ్రహించియు వ్రాయకపోవుట కడుంగడు శోచనీయము.

నాయుభృతనాయకుగారికి, సింగిల్ వోట్ నొసగిరిని యు కమ్యూవారికి యితర కులములు కాన్పించలేదనియు వ్రాయ సాహసించిన విలేజ్ కమిటీ బ్రాహ్మణులలో యెక్కువభాగము బ్రాహ్మణులకే ఓట్ల నొసగిరినియు చాలవర కవి సింగిల్ వోట్లే ననియు వ్రాయకుండుట తనకులమున కవమానమని కాబోలు పాపము తమ పత్రికద్వారా నేరమును కప్పిపుచ్చు సాహసించిరి.

“ఆంజనేయులు నాయకుగార్లు నోడింపుటకు అధిక సంఖ్యాకులతో గూడిన కమ్యూవారు భగిరథ ప్రయత్నములు జేసి”రనుట బద్ధము. కమ్యూవారిలో చాల భాగము నాయుడి గారికి వ్యతిరేక్తముగ నున్నమాట వాస్తవము. కాని బ్రాహ్మణుల పూర్తి సానుభూతియే నాయుడిగారి విజయమునకు ప్రధమసోపానము. ఈవిషయము మాజిల్లాలోని బ్రాహ్మణులకు తెలియకపోలేదు. గుంటూరు టవును బ్రాహ్మణులలో (కాంగ్రెస్ వారిలో యెక్కువనుండి గూడ) పూర్తిగ సాయమొనరించిన గుంటూరులోని బ్రాహ్మణ కాంగ్రెసువాదులే నాతో ముచ్చటించిరి. దీనినిబట్టి కమ్యూవారిలో నాయకుగారికి సహాయములేదని మాభావముగాదు.

ఆంజనేయులుగారికి కమ్యూవారిలో యెక్కువ సంఖ్యాకుల సానుభూతి లేనిచో ఎల్లెక్క ఫలితములు వేరువిధముగ పరిగణించెడి వనుటలో నాశ్చర్యములేదు. తెనాలి తాలూకాలో మొదటివారగ నుండుట సంభవించనేరదు.

“అన్ని కులములు నాయకుగారి కిచ్చిన స్వాగతము జూచిన ఆశ్చర్యము గలిగెను”. వాస్తవమే వస్తుకొనెదము ఇది కమ్యూవారి నిరంకుశత్వమునకు తాళజాలకయే యనుటలో ఈవిలేజ్ కమిటీకి కమ్యూకులముపై గల పూర్తి ద్వేషము వెల్లడియగుచున్నది.

కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి రాజు కొన రామయ్య చౌదరిగార్లు ఆంజనేయులుగారి విషయములో పూర్తి సానుభూతి చూపించలేదని వ్రాయ సాహసించు విలేజ్ కమిటీ చాకచక్యత నెటుల కొనియాడవలయునో తెలియకనున్నది పై వారి పూర్తి సానుభూతివలననే గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులలో నొక్కఁడైన జయమొంద గలిగిన గర్వింపి కాంగ్రెస్ వారు పైవారికి కృతకృత్యులై యుండుటకు మారు ఈవిలేజ్ కమిటీ బోంట్లు కమ్యూకుల ద్వేషముచే జూపుచున్న కృతఘ్నులకు విచారించవలసి యున్నది.

కాంగ్రెస్ రెండవ అభ్యర్థి యోడిపోవుటకు ముఖ్యకారకులలో బ్రాహ్మణు లొకరనుటలో నాశ్చర్యములేదు ఈవిషయము శ్రీయుత ఆంధ్రకేశరి టంగుటూరి ప్రకాశము పంతులుగారికి కూడ విశేషకరమే!

క్రిందటిసారి ప్రధానామాత్యులగు పానుగల్ రాజుగారు తెనాలి విచ్చేసినపుడు గూడ బ్రాహ్మణ ప్రాతినిధ్యము చెన్నపురి శాసనసభలో లేకుండ జేయవలెనని బోధింప నది వీలు లేదని ఘంటాపథముగ వాదించినవారు కొల రామయ్యచౌదరి గారేనని నొక్కి చెప్పగలను. ఈవిషయము విలేజ్ కమిటీకి తెలియకపోలేదు. తెలిసియు యేలకో యిట్టి వ్రాతలు వ్రాయ సాహసించుట!

కల్లూరి చంద్రమౌళి,
వి. యస్. సి. (ఎబ్డీక్)

“పుష్ప వనము”

క్రీతికరముగ వాయువును వీచునట్టి పుష్పవనమందు విహరించుట కెవరియన్న ఇష్టపడకుండును? ఇది అన్ని సమయములందు సాధ్యముకాదు. అయినను మీ జీవనందు ఒక బుడ్డి

“ఓటో మధురాణి”

యండినచో ఎల్లప్పుటికిని పుష్పవనమందుండిన పరిశీంపుడు!!

“మెజిస్టిక్ హేరాయిలు”

అత్యుత్తముగ తైలము అని నొక్కి వక్కాణించుచున్నాము: శిశోజములను పెంచుటయందు దీనికి సాటి నేతాకటిలేదు. జేమ్స్ నెల్సన్ అండ్ కంపెనీ,

8197 287 గోవిందప్పనాయనిపేది - మద్రాసు

గౌహతి కాంగ్రెసు

జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘములకు హెచ్చరిక

ఎన్నికల హడావిడిలో నుండుటవలన ఒకటియెండు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములవారు తప్ప తదితర కాంగ్రెసు సంఘముల వారు గౌహతికాంగ్రెసును ప్రతినిధులనెన్నుకొనినట్లుకాన్పించదు. ఈ నెలఖరలోపుగా ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము వారు ఆంధ్రప్రతినిధుల జాబితాను గౌహతి కాంగ్రెసు సన్మాన సంఘమువారికి పంపవలసియున్నది. కాన జిల్లాసంఘము వారు సరిగా సమావేశమయికాంగ్రెసునకు ప్రతినిధులనెన్నుకొని ప్రతినిధుల జాబితాను మా ఆఫీసునకు పంపకోరుమన్నాను. గౌహతి కాంగ్రెసులో ఉద్యోగస్థీకరణముగూర్చి చర్చ రాగలదు. ఆంధ్రప్రతినిధులు పలువు రచ్చటకు వెళ్లుట అత్యవసరము. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు యీసంగతిని గుర్తించి త్వరలో ప్రతినిధుల నెన్నుకొని మా ఆఫీసునకు పంపకోరుచున్నాను.

* * *

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ యీ నెల 28-వ తారీకునగాక 27-వ తారీకు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఏలూరులో గాంధీవిద్యాలయ భవనముందు సమావేశ మగును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభాసన్మాన సంఘమువారికోరిక నమసరించి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ 28-వ తారీకునుండి 27-వ తారీకునకు మార్చబడినది. అనాడే ఉదయము 11 గంటలకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘకార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమగును. అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభకును, గౌహతి కాంగ్రెసునకును ప్రతినిధుల ఎన్నుకొనవలసియున్నది. కాన సభ్యులెల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు

సహాయకార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘము.

నాయునుహాసభ ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము గోరుట

రాజమండ్రి, నవంబరు 18—శ్రీయుతగురివెండలసూర్యనారాయణగారిట్లు తంతి నంపియున్నారు. ఆంధ్రదేశ నాయునుహాసభ 17 వ తేదీన నిడదవోలునందుసమావేశమైననాయులకు (మంగళ్ల) ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము కాసనసభయం దీయవలయు ననియు ఆసానమునకు శ్రీ వైద్యరత్న వైద్యభూషణ భిషగ్వర డాక్టరు పొన్నాడ వెంకటాద్రిగారే తగినవారనియు వారు రాష్ట్రనాయుసంఘకార్యదర్శి లనియు ఆంగ్లమంగళ్ల నాయకు లనియు, తీర్మానించిరి. కావున వారిచే నామినేటు చేయుమని ప్రభుత్వమును కోరుచు తీర్మానించిరి.

ఆత్మహత్యయా?

సిల్హా, నవంబరు 18—నిన్న ఉదయమున డిప్టీ ఆర్టిలరీ డైరెక్టరు షెర్లసనుగారు యునైటెడుసర్వీసు క్లబ్బునందు తన పడకలపైనచ్చి పడియుండిరి. ఏల మరణించిరో తెలియలేదు. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, నవంబరు 18—గవర్నరుగారు కలకత్తా స్కాచివారితో భోజనము చేయబోయెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, నవంబరు 18:—రైల్వే సలహాసంఘ అధ్యక్షులు బి. యక. శర్మగారు 20 వ తేదీన ఢిల్లీకి వెళ్లెదరు. (అ. ప్రె.)

చిట్టగాంగు, నవంబరు 18:—రైల్వేల ప్రధాన కమిషనరు డివెంబరులో ఇక్కడకు వచ్చి ఇన్-బర్మాకైల్వేలను చిట్టగాంగు ఆరకానులమధ్య వేయుటనుగూర్చి ఏ. బి. రైల్వే సలహా సంఘముతో చర్చించును. (అ. ప్రె.)

రంగూను, నవంబరు 18:—పోస్టు టెలిగ్రాఫుల డైరెక్టరు జనరలు సర్ గౌ. ననాయగారు నేడు బర్మానక్షత్రసంఘ కమిటీతో కలిసి ముచ్చటించిరి. బర్మా ఇండియాఅమధ్య తంబి వార్త తీగలు చెడిపోవుటగూర్చి చర్చించిరి. ప్రతికావిలేఖరుల రాసీయలేదు. (అ. ప్రె.)

వర్షపాతము

సిల్హా, నవంబరు 18:—పశ్చిమమున వర్షము తేలికముగ నున్నది. నాగపట్టునుందు దుక్కెడు వర్షమున్నది.

నూచన:—మార్చేదియు కానరాదు. (అ. ప్రె.)

బ్రాస్సో

ఇతడి, రాగి మొదలైన లోహములను శుభ్రముచేయు లోహపు మెరుగు

మీ చేతులకు గాని, సామానులకుగాని, కష్టనాధ్యముకానిదియో, పాడుకానిదియో, హానికరము కానిదియు బ్రాస్సోయే!

మీ పాత్రలను మన్నుతోను, బూడిదతోను శుభ్రపర్చు లోపలే బ్రాస్సోను ఇతడి రాగి సామానులకు ఉపయోగించిన వెంటనే మంచిమెరుగు నిచ్చును. కొన్నిచుక్కలను మీ బట్టమీద చల్లి రుద్దినయెడల విచిత్రము కలుగునట్లుగా బట్టనుండు కుళ్లుఅంతయు పోయి ప్రకాశింపఁబడును.

బ్రాస్సోయందు జంతుసంబంధ

మైన కొవ్వుపదార్థము కలియలేదు. ఇది చేతితో తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము

ప్రపంచమందున్న వాటిలో శ్రేష్ఠతరమైన చందనతైలము, పరిమాణమైన సబ్బుచేరి మైసూరు చందనసబ్బు అగుచున్నది. చందనతైలము మైసూరు సంస్థానమువారిచే స్వాతంత్ర్యముగా తయారుచేయబడి, గవర్నమెంటు కర్మాగారమునందే బట్టిలో వండి దించబడుచున్నది, మరియొక గవర్నమెంటు కర్మాగారమునందు సబ్బులు తయారుచేయబడుచున్నది. ఈరీతిగా మైసూరు చందనసబ్బులకు కార్యరూపకముగానే స్వాతంత్ర్యము. యేర్పడినది, మైసూరుసబ్బులను కొనుటచే మీరు స్వదేశీ పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సాహమొసగినవారగుదురు. ఈ ప్రకారము మనదేశమునందే ప్రైవేటునుంచుటకు తోడ్పడుదు. ధరల జాబితాను, అమ్మకపు పరతులకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

గవర్నమెంటు సోపు (సబ్బు) ఫ్యాక్టరీ

బెంగుళూరు.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మేక్విన్” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనుగ్రంథము. దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము. తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-కి రూ 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

6, 7, తంబుశెట్టి వీధి

మదరాసు.

టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు (కాంగ్రెసు) 18651 వోట్లు

ఆంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము
తిరుతణి

నూతన శాసనసభ వివిధపక్షముల సంఖ్యలు

శాసనసభ
మదరాసు శాసనసభ

కాంగ్రెసు	జస్తిసు	స్వతంత్ర	ఇతరులు
(1) సామెంట్ వెంకటాచలం శెట్టిగారు (2) డాక్టర్ బి. యస్. మల్లయ్యగారు (3) సి. యస్. గోవిందరాజులు మొదలిగారు (4) పి. భక్తవల్సలనాయుడుగారు (5) యల్. కె. తులసిరామగారు (6) యు. రామస్వామిఅయ్యంగారు (7) చావలి రామసోమయాజులుగారు (8) చిన్నపడిమల ఓబిరెడ్డిగారు (9) చీమలవాగుపల్లి నారాయణరెడ్డిగారు (10) టి. ఆదినారాయణశెట్టిగారు (11) మాణిక్యనేలనాయకరుగారు (12) సి. వెంకటరంగంనాయుడుగారు (13) కె. కృష్ణస్వామినాయకరుగారు (14) సి. వి. ముత్తరంగమొదలిగారు (15) కె. కోటిరెడ్డిగారు (16) ఆర్కాటుపరశురామరావుగారు (17) దండు నారాయణరాజుగారు (18) మోలేనారాయణరావుగారు (19) పి. ఆంజనేయులుగారు (20) యస్. ముత్తయ్యమొదలిగారు (21) సి. మరుదవనంపిళ్ళెగారు (22) కె. యస్. శివసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు (23) ఆర్. నేతురత్నం అయ్యంగారు (24) డాక్టర్ జేజయ్యదేవుసాహెబుగారు (25) కె. పి. వి. యస్. మహమ్మదుమీరా సాహెబుగారు (26) టి. కె. పయ్యరు ఇబ్రహీంసాహెబుగారు (27) కె. ఉప్పిసాహెబుగారు (28) యస్. సత్యమూర్తిగారు (29) సి. గోపాలమీనసగారు (30) విశ్వనాథదాసుగారు (31) వరదా కామేశ్వరరావు నాయుడుగారు (32) అబ్దులు హమీదుఖానుగారు (33) సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు (34) పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు (35) సి. వి. యస్. వరసింహరాజుగారు (36) సి. వి. వెంకటరమణఅయ్యంగారు (37) వేణుకదయగౌండరుగారు (38) కె. వి. ఆర్. స్వామినాయుడుగారు (39) బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు (40) కె. మాధవమనాయుడుగారు (41) కరంతుగారు (42) అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు (43) ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు (44) జె. ఎ. సలాసగారు (45) బషీరు అహమదుగారు (46) పి. శివరావుగారు (47) గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు	(1) పానగలురాజుగారు (2) పి. సి. ఎలిరాజులనాయుడుగారు (3) టి. యం. మయిదుగారు (4) చిదంబరనాథ మొదలిగారు (5) సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు (6) బి. మునుస్వామినాయుడుగారు (7) పి. టి. రాజమగారు (8) యస్. ఆర్జున్ స్వామిఉడయరుగారు (9) యం. కృష్ణన్ నాయరుగారు (10) యస్. ఎల్లప్పశెట్టిగారు (11) మీర్జాపురం జమీందారుగారు (12) కె. సీతారామశెట్టిగారు (13) కె. శరభారెడ్డిగారు	(1) చావడి సుబ్బాస్వామిశెట్టిగారు (2) జాగర్లమూడి కృష్ణస్వామి చౌదరిగారు (3) ఎ. బి. శెట్టిగారు (4) టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు (5) జి. బ. మరుగప్పశెట్టిగారు (6) టి. యం. నారాయణస్వామిశెట్టిగారు (7) హెచ్. బి. అరిగౌండరుగారు (8) అబ్దులు ఆలీఖానుగారు (9) మహమ్మదు మహమ్మదుగారు (10) కల్లికోటరాజుగారు (11) డాక్టర్ పి. సుబ్బారాయనుగారు (12) రామనాధురాజుగారు (13) నారాయణశెట్టియరు (14) ఎ. వి. భానోజరావుగారు (15) కె. మప్పిలనాయరుగారు (16) గొల్లపల్లిరాజుగారు (17) కుమారస్వామి రెడ్డిగారు (18) అబ్దులురజాకు సాహెబుగారు (19) సి. యస్. రత్నసభాపతిమొదలిగారు (20) సాత్తూరు జమీందారుగారు (21) కె. ఆర్. వెంకట్రామయ్యగారు (22) సి. డి. అప్పారావుశెట్టిగారు (23) పి. కె. రామచంద్రపదయాచిగారు (24) ఎ. రంగనాథంమొదలిగారు (25) దేవియల్ ధామసుగారు (26) వేంకటగిరి కుమారరాజుగారు (27) బెజవాడ నుండరరామరెడ్డిగారు (28) ఆర్. ఎస్. ఆరోగ్యస్వామిమొదలిగారు	(1) కె. కే. గారు (2) దేవిసు ,, (3) మెక్లాగల్ ,, (4) కాంగ్రేస్ ,, (5) ఫుడ్ ,, (6) స్కిట్ ,,

భారత శాసనసభ

కాంగ్రెసు	జస్తిసు	స్వతంత్ర	ఇతరులు
(1) ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు (2) సి. దొరస్వామిఅయ్యంగారు (3) పయ్యరు ముర్తుజసాహెబుగారు (4) ఆర్. కె. వణ్ణుగం శెట్టిగారు (5) కె. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు (6) యం. కే. ఆచార్యులుగారు (7) ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు (8) టం. ప్రకాశంగారు		(1) విద్యసాగరపాండ్యగారు (2) హాజీఅబ్దుల్లా హాజీకాసీంగారు (3) జి. సర్వోత్తమరావుగారు	(1) ఇ. యం. మెక్లెయిలుగారు

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల విజయం

ముక్కామల రైతుల యుత్సాహము

18-11-25 తేదీ మధ్యాహ్నమునకే విజయవార్త మా గ్రామమునకు చేరినది. రైతులందరూ సుమారు 100 మంది గలిసి గొప్ప ప్రభుత్వం లేవదీసి బాహుసంచాలతో రాత్రి 12 గంటల వరకు ఊరేగింపులు చేసినారు. ఉత్సాహనంతో దేవాలయంవద్ద రైతులందరూ సభిజరిపిరి. ఆ సభలో శ్రీ లంగిరాల రామసోమయాజులుగారు 1 గంటకాల ముసవ్వసించిరి. అందు దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులు తమహక్కుల గాపాడుకొనుట కై మహాత్ముని నాయకత్వమున గావించిన ప్రపంచత్యాగదీక్ష లతోగూడిన చర్యలనుగూర్చియు సత్యాగ్రహ తత్వమునుగూర్చియు రైతులందరూను సుబోధము గావించిరి. మనముగూడ నట్టిత్యాగమునకు కష్టసహనమునకును సంసిద్ధమైనపుడే మనకు స్వరాజ్యము లభ్యమగుననియు రైతులను సావధరించిరి.

అందులకై ముందుగ ఖడ్గరుదీక్ష ముఖ్యావశ్యకమనియు ఖడ్గరు దారిద్ర్యమోక్షమునకెట్లు కారణమో మొదలగు విషయములను సహేతుకముగ వివరించిరి. సభ్యులందరూ మానమున కొకసారి వీరిని మాగ్రామం వచ్చి యుపన్యసించునట్లు ప్రార్థించిరి. 15-11-25 తేదీయవరకు 9 గంటలకు విజయమందిన అభ్యర్థులు శ్రీ చందు నారాయణ రాజు, మోతే నారాయణ రావుగారు మాగ్రామం దయచేసిరి. వారిని సుమారు 800 మంది రైతులు కెండాలోను, నాచ్యములలోను గలిసి గ్రామంచెలుపల యెదుర్కొనిరి. రైతులందరూ వారికి హృదయపూర్వకముగ స్వాగతమిచ్చి పుష్పమాలలంకృతుల గావించిరి. ఊరంతయు నూరేసిరి. ప్రతియింటినవ్వు పుష్పమాలలు, పండ్లు, హారతులు యిచ్చిరి. గ్రామమధ్యనున్న రామాలయంవద్ద శ్రీ నిడదవోలు పాపయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. అభ్యర్థులందరూ కృతజ్ఞులను చెబుచును కాంగ్రెసుపక్షం సర్వదా భక్తులైయుండుదని ప్రజలను సావధరించిరి. లంగిరాల రామసోమయాజులు వర్తమానం వారిని చాలమరము సాగనంపి ముందు కర్తవ్యము ముగూర్చి చాలాసేపు మాటలాడి నచ్చిరి. ఇచటనుండి వారు ఖండవిల్లి వెళ్లిపోయిరి.

ముల్లపూడి కాశీరాయుడు

*

*

*

కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుల విజయమహోత్సవము

ఉండి-భినువరంతాలూకా

మదరాసు శాసనసభాభ్యర్థులుగా కాంగ్రెసుతరపున పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో నిలచిన శ్రీయుత చందునారాయణ రాజు మోతేనారాయణరావుగారు విజయముగాంచినది 18-11-25 తేదీఉదయము 11 గంటలకు పురవాసులగు తెలియటతోడనే పురవాసులందరూ ఆమితోత్సాహమున బొందిరి. ఆరాత్రి శ్రీ శేతవ మల్లేశ్వరస్వామివారల పూజోంపు టుత్సవమును అతివైభవముగా జరిపిరి. ఉత్సవము సుమారు 1000 చెయ్యిమంది జనులతోను హరిభజనలతోను నృత్యగీత వాయిద్యధ్వనిమంజులతోను పథ్యపథ్య చందునారాయణరాజు మోతే నారాయణ రావుగారు కేయే కేయే భావనములతోను అతి వైభవముగా జరిగెను. అన్ని జిల్లాలయందును కాంగ్రెసుఅధ్యక్షులకు విజయముగలంగుటకు దేవాలయములందు ప్రార్థనలు జరుపబడెను.

గొట్టెముక్కుల చంద్రరాజు

మార్కెట్ సూర్యప్రకాశరావు

పెమ్మరాజు అప్పారావు

అమలాపురం

హైస్కూలుపాఠశాల కాలిపోవుట

ది 9-11-25 తేదీన, ఆంధ్రపత్రికలో కొంతకాలము చుండి, హయిస్కూలు పరిస్థితులు బాగులేవనియు, యేవో సామాన్యులపోయినందున, బంట్లోతులగు జాల్కానా వేయబడే చనియు ఒక విశేషి ప్రాసియున్నాడు. స్కూలు బంట్లోతులగు నొప్పడగా జాల్కానా పడియుండలేదు. అట్టిదెన్ను రిజిస్టరు పొరవేసినందుకు రెండవ అసిస్టెంటుగారికి రెండు రూపాయలు జాల్కానాపడెను. రు 2-8-0 ఒకటిచరుకు. శీతమునివ్వలసి యివ్వనందున మొదటి అసిస్టెంటుగారికి వార్షిం గుయిచ్చిరి, గాని బంట్లోతులగు జరిమానా పడలేదు. ఆ వారములోనే పాఠశాల చగ్గమెనవి. ఈపని యెవ్వరు చేసినో తెలియదు.

(స్కూలుపూర్వము)

శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశం

పంతులుగారు

(కాంగ్రెసు)

కృష్ణా గోదావరిజిల్లాలనుండి భారతశాసన సభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి.

గొల్లపల్లి జగ్గిందారుగారు

(స్వతంత్ర)

ఉత్తరజిల్లాలభూస్వాముల ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనబడిరి

ఆర్. చున్. ఆరోగ్యస్వామిమొదలి

గారు [స్వతంత్ర] మధ్యజిల్లాల క్రైస్తవ

నియోజకవర్గపు ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకోబడిరి.

పశ్చిమగోదావరి

నిడదవోలు కాంగ్రెసు సంఘ ఆహ్వానము

ఈనెల 28 వ తేదీని నిడదవోలులో కాంగ్రెసుసంఘము తరపున సామాజ్యశాసనసభకు కాంగ్రెసుపక్షమున విజయముగాంచిన

శ్రీ ఆంధ్రకేశరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు
పశ్చిమగోదావరి

శ్రీయుత చందు నారాయణరాజుగారు

,, మోతే నారాయణరావుగారు

తూర్పుగోదావరి

,, చిక్కిన వెంకటరత్నం చౌదరిగారు

,, కందుల వీరరాఘవస్వామినాయుడుగారు

కాకినాడ పట్టణపు ఆభ్యర్థి

,, చావలి రామసోమయాజులుగారు

కృష్ణాజిల్లా

అయ్యదేవర కాశ్యోరరావు పంతులుగార్లకు సన్మాన పత్ర మొసంగుటకు నిశ్చయించుకొని తన ఏర్పాటులను చేయుచున్నారు. ఈ సన్మానపత్రమొసంగ సభకు తప్పక పాల్గొంటున్నట్లు విశ్వేయదురని ఆశయముతో ప్రజలకు త్యాగముతో నున్నారు.

నిడదవోలు ఖడ్గరుదీక్ష

సుమారు రెండునెలలనుండి ఖడ్గరు ఖడ్గు ఎక్కువైనది. (పజలలో రామరాను ఖడ్గును కట్టువా రెక్కువ అనిచున్నారు.

(స్వకీయవిశేషి)

స్వధర్మప్రకాశిని:— ఆట్టోబరు నెలలో వెలువడిన మూడవసంపుటము ఏడవ సంచికను కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి. ఇదియొక మతవిషయక ఆంధ్రమాసపత్రిక. సంపాదకులు శ్రీ. డి. కొట్లకేశ్వరశర్మశాస్త్రి, క. సూర్యంజేయ శర్మగారు. కార్యాలయము కీల్ పాకు మదరాసు, చందా సాజుకు రెండు రూపాయలు. ఈసంచికలో స్వరీక్ష యాదికము, శ్రీ దీక్షితారాధనము, శరన్నవరాత్రి పూజామహోత్సవము పత్రికా ప్రలాపములు, మలసభలు, సుఖాపితకతకత్రయము, వసిష్టజనక సంవాదనము నను విషయములు కలవు. వలయునారు కీల్పాకు మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

ఆరోగ్య ప్రకాశిక:— ఈ నవంబరు నెలలో వెలువడిన రెండవ సంపుటము 7 సంచికను కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి. ఆరోగ్య పారిశుద్ధ్యాది విషయములను గురించిన ముఖ్యవ్యాసము లిందు పెక్కులున్నవి. మొత్తము 18 వ్యాసములుకలవు. వీరిలో పయద్రస్నాసము, ఈగలను తగ్గించుట, ఆరోగ్య సూచనలు, నిద్రపట్టకపోవుట, కిడ్నలను పెంచుట, ఆహారము తీర్చునుట, గర్భిణీశ్రీతి ఉపచారము, అజీర్ణము కలుగకుండచేయుట మున్నగు వ్యాసములు ప్రధానములు. ఇది ఆరోగ్యాభివృద్ధి సాధకముగు నాంధ్రపత్రికమాసపత్రిక. చందా సంకల్పమునకు రు 1-8-0. వలయునారుల వ్రాయవలెను. “మేనేజరు, ఆరోగ్య ప్రకాశిక తేక పోల్ట పోస్ట్ బాక్సు 166 మదరాసు” అని వ్రాయవలెను.

శ్రీ సీతారామభక్తాశ్రమమువారి కాలెండరు

దీనిని కశ్మీర కృష్ణార్యులు (కృష్ణప్ర) గారు సిద్ధపరచిరి. గుంటూరుజిల్లా దుగ్గిరాలపొట్టు తుమ్మపూడిలో నున్న శ్రీసీతారామ భక్తాశ్రమమున కధ్యక్షులగు శ్రీయుత సంజీవరాయణింగారు ప్రకటించిరి. దీనికి ఆంగ్లమున “ఫెర్ పెయ్యయలు మెడిటేషను కాలెండరు” అనియును తెలుగున “దైవాభ్యాసము మొదలు టకు తగిన కాలమును జూపు పత్రము” అనియును పేరుపెట్టిరి. మాసము- తేదీ-నూర్యోదయాస్త్యాగ్రము నిద్రలేవలసిన కాలము ప్రాణాధిపాదము చేయవలసిన కాలము (చిత్తైకాగ్రతకు, భావమునకు) సాయంకాలమునందు లైపాభ్యాసము చేయవలసిన కాలము, మున్నగునవి గంటలలోను నిమిషములలోను వేరువేరుగా కలంవారిగా జనవరి 1 నుండి మొదలు డిసెంబరు 31 వ తేదీ వరకును వివరింపబడెను గాన యాపకము ఎల్లకాలమును యుపయోగించును గాని 1927 కు మాత్రమేకాదు. దశపరి రాగితము మీద చక్కగాను స్పష్టముగాను ముద్రింపబడినది. దీని వెల రెండణాలు మాత్రమే. ఇది ముఖ్యముగా ప్రతియింట నుండిదగినది. వలయునారు సంజీవరాయణింగారికి వ్రాసిన బడయ్యలరు.

మదరాసు వార్తలు

సుగుణవిలాసనభ:—ఈనభవారు 21-వ తేదీ ఆదివారం 5-15 గ. విజ్ఞాపనలుగా "విజయరంగం" అను అరవనాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

జగన్నాథభక్తనభ:—బ్రహ్మశ్రీ ముత్తయ్యభాగవతారు శనివారం 20-వ తేదీ సాయంకాలము "కుమారసంభవము" ఆదివారం 4-15 గ. "దూర్వాపభిక్ష" కాలక్షేపములను వేదవిలాసమందిరమున ఎగ్నూరునందు జరిపెదరు.

రాకపోకలు:—గౌ. పర్. సి. పి. రామస్వామి అశ్వమేధుని శేషుకొవిడుతోడెదరు. సోమవారమునెత్తురు.

పర్. కేముని నిమగ్నమగు లాంబుగారు ఎ. రంగనాథం మదల్యగుగారు, ఆర్. లిటిలు హేల్మగుగారు నేడుదయము వచ్చిరి.

రవ. డా॥ మధుసూదను గారు నిన్నరాత్రి ఆత్మేశ్వరియిరి.

కేసరికుటీరం ప్రేక్షామార్గము కేసు:—సంధ్యమున ఆయాప్రదేశములందు సాక్ష్యము దీసికొనుటకు నియమించబడిన విచారణసంఘమువారు 17-వ తేదీని తాత్కాలిక నెల్లిరి. కేసరికుటీరం తరపున హైకోర్టు వకీలు కస్తూరి కేషగిరావు గారు సాక్ష్య విచారణనిమిత్త మేగిరి.

నిరదోష విచారణ సంఘము

నిరదోష సమస్య విచారణ సంఘమువారు పాడిసను గారి అధ్యక్షత కింద తిరిగి సోమవారము సమావేశమయి హెచ్.ఎం.వి.సుగారు, టీకర్నూ కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము, డిప్యూటీ కమిషనరులు ఇన్ స్పెక్టరుగారు రెంటి ఆర్. ఫౌలరు వల్లెకాలేజీ హెడ్మాస్టరుగారు సాక్ష్యమును విచారించి విచారణ ముగించిరి. సంఘమువారు బుధవారము మధ్యాహ్నము సమావేశమై కొన్ని నియమాలు చర్చించిరి.

ఆంధ్రమహాసభ

పుయ్యూరు జమిందారుగారు అధ్యక్షత వహించుచు నూజివీడునవంబరు 19:—ఆంధ్రరత్న గారు అధ్యక్షులై యుండి ఆంధ్రమహాసభకు అధ్యక్షత వహించుటకు నిరాకరించుటచే సన్మానసంఘమువారు కలుసుకొని పుయ్యూరు జమిందారుగారిని ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనిరి. నూజివీడు కాపురములను పుయ్యూరు జమిందారులును అనురాజు వేంకటాద్రి అప్పారావుగారు అధ్యక్షత వహించుటకు ఆంగీకరించిరి. సభకు ఏర్పాట్లు చురుకుగా జరుగుచున్నవి. అని సన్మానసంఘాధ్యక్షులు ఆశ్చర్యకారి గోవిందాచార్యులుగారు తెలియజేయుచున్నారు. (తంతివార్త)

ఎన్నికల ఫలితములు

పార్టీల బలాబలములు

మదరాసు శాసనసభ

మదరాసు శాసనసభకు అన్ని నియోజకవర్గములచే ఎన్నుకోబడవలసిన 97 స్థానములలో ఇప్పటికి 4 స్థానములు తప్ప మిగిలిన స్థానముల ఎన్నికల ఫలితములు వచ్చినవి. ఇప్పటికి ఏదేమిట మునకు చేరినవా రెంతమంది యున్నారో ఈ దిగువ తెలుపబడినది.

కాంగ్రెసు 47

స్వతంత్ర	28
జస్తికు	18
ఆంగ్లేయులు	6

ఇంకను ఉత్తర సర్కారులు తూర్పుతీరము వత్తమండలము మహమ్మదీయ నియోజకవర్గముల ఎన్నికల ఫలితములు ఉత్తరజిల్లాల క్రింద నియోజకవర్గపు ఎన్నికల ఫలితము తెలియపరిచియున్నది.

భారత శాసనసభ

భారత శాసనసభకు ఈ రాష్ట్రమునందలి వివిధ నియోజక వర్గములవారు 16 మందిని ఎన్నుకొనెదరు. ఈ వర్గజిల్లాల మహమ్మదీయ నియోజకవర్గము గంజాము, విశాఖపట్నం జిల్లాల నియోజకవర్గము, గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాల నియోజకవర్గము ఈ మూడు స్థానముల ఎన్నికల ఫలితములు తప్ప మిగిలిన ఫలితము లన్నియు వచ్చినవి. ఏదేమిట చేరినవారెంతమంది గెలిచిరో ఈ దిగువ ప్రకటించుచున్నాము.

కాంగ్రెసు 9

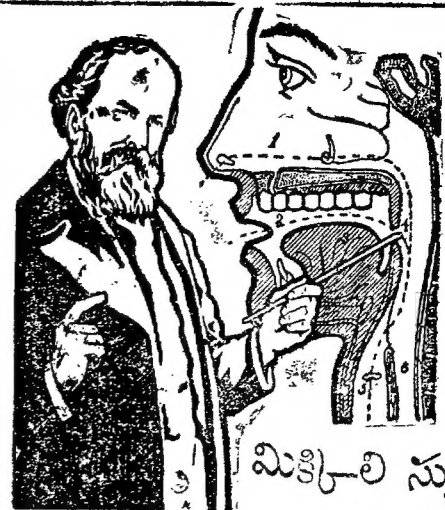
స్వతంత్ర	3
ఆంగ్లేయులు	1
జస్తికు	0

మధుర తామనాదు తిరునల్వేలిజిల్లాలు

కాంగ్రెసు అధ్యక్షి విజయముగాంచుట

మధుర, తామనాదు తిరునల్వేలిజిల్లాల భారతశాసనసభ నియోజకవర్గపు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షియగు ఎం. ఎస్. శేషయ్యంగారు విజయము గాంచిరి.

(ప్రతినిధుడగు కె. రామయ్యంగారు అక్షయ మొంగిరి, యం. యస్. శేషయ్యంగారు (కాంగ్రెసు) 7794 కె రామయ్యంగారు (స్వతంత్ర) 8588 బి. యస్. కాంతిన వాగ్మిగారు 828. యం యస్. శేషయ్యంగారు గెలుపొందినట్లు రిటర్నింగు అఫీసరు ప్రకటించిరి.

మిక్కిలి సుప్రసిద్ధు

లైన వైద్యులే దీనిని

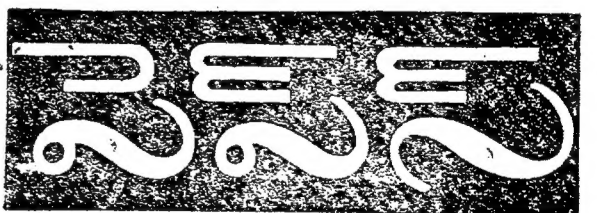
ప్రశంసించుచున్నారు

PEPS

గొప్పవైద్య శాస్త్రాధికారులు యిచ్చిన ఆభిప్రాయము లే దగు, జలుబు, రొమ్ముపడితము మొదలగు వాటిని జలు ప్రసముగా తుదుర్బుటయందు ఆవిరిని గలిగించు పెప్సోబిల్లు అమోఘమైన గుణముకలదని ఋజువు చేయుచున్నది. ఆరా, చాడ్రక్వాల్ గలోనున్న డాక్టరు ఫజ్లల్ హేగ్. ఎల్. ఎఫ్. ఎఫ్. గారు వెల్లెసినది:— "దగులు, జలుబు, రొమ్ము పడితము మొదలగువాటికి పెప్సో చాల అమోఘమైనది పడిత ము ఎక్కువగా కారునట్టి కారినా, లారిన్జిటీస్ ఫ్ఫాన్ క్రిటిక, మొదలగువాటికి ఇదిమంచి గుణకార్యని శేషగ్రహించిరి " ముఖ్యమైన బ్రిటిష్ వైద్యశాస్త్రాధికారి డాక్టరు గార్డెన్ ప్రిన్సిపాలు గారు తెలిసినది:— "జలుబు స్వల్పముగానున్నను భయపడవల సినదే. ఎప్పుడు పెప్సోను హాజరులోనుంచుకొనుడు. రొమ్ముప డితము వచ్చినమీద నిర్భయముగా నుండవచ్చును. వ్యాధి ప్రారంభించునట్టివోటికే శేరుగా పోవుటవలన ఉపశమనమును గలిగించుటకు వంటిను గలిగించు కంకశాశములనుకుదుర్చుటయు మును పెప్సో అత్యద్భుత గుణకారీగా నున్నది" ఇంగ్లాండులో అండనునందు గల డాక్టరు జె. కాంపుబెర్ట్ డి. ఎస్ సి గారు వ్రాసినది:— "రొమ్ము పడితము, ఉబ్బనము, జలుబు, శీతలము, గొంతురాగుట, లేక కంకశాశములను సంబంధించిన ఇతరవ్యాధులు, ఊపిరి తిక్కులను సంబంధించిన వ్యాధులు మొదలగు వాటికి సంబంధించిన వ్యాధులు యందు ఆవిరిని గలిగించు దిల్లలు అద్భుతముగా గుణవిక్రమము.

దగులు జలుబు రొమ్ము పడితములకు

పెప్సోబిల్లు ప్రతిరోజును పెప్సోబిల్లు నీలుచేయబడిన బుడ్డలో బుడ్డి 1 కి రు 1/— వంతున విక్రయించుచున్నారు. లేక శేరుగా నువ్వంటు:— మెదర్న దావా అంతు కోల్పేషేడు వాదాను వాగవర్తమంది తెప్పించుకొనవచ్చును

చందనసబ్బుకావలెనని అనుగుటమాత్రమేగాక పట్టుకట్టి

మిడ్గ్లీసు చందన సబ్బునే కొనుడు.

ఈ అమోఘమైనసబ్బును ఇదివరలోనే ఉ. యోగింక యన్నపక్షమున మీ రొక గొప్ప ఉత్సాహమును బాగొట్టుకొనుచున్నారు.

మిడ్గ్లీసు చందనసబ్బు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని, అప్పటివలన, దానిని ఉపయోగించుచున్నవారు గలవారు మనావన చాల ముత్యమిచ్చును. అందుచేతనే ఇది అందరికీ అపేక్షితముగానున్నది. విజయనగరవాసులచేప్ప మేలేవనబ్బులను తయారు చేయటమందు ముఖ్యమైనది ఇంగ్లాండునందు మాన్ డెడ్లగులోనున్న మిడ్గ్లీసువారివలన ఇది తయారు చేయబడుచున్నది.

చాలా గొప్పగుణము గలను, గువాసన అస్పృశ్యముగా గలను, ధురచాలతెమ్మను.

మీ కెమికులవలనను, లేక దుకాణమునందె నను మీ కిం నొరకను. అదివలన స్నానము లేకున్న స్థలములలో తెప్పించి దిక్కిల గాన మీరు మిడ్గ్లీసు చందన సబ్బు కొనికొని కావలెనని పట్టుకట్టి అనుగడు. ఇది

చందన సబ్బుకావలెనని అనుగుటమాత్రమేగాక పట్టుకట్టి మిడ్గ్లీసు చందన సబ్బునే కొనుడు. ఈ అమోఘమైనసబ్బును ఇదివరలోనే ఉ. యోగింక యన్నపక్షమున మీ రొక గొప్ప ఉత్సాహమును బాగొట్టుకొనుచున్నారు. మిడ్గ్లీసు చందనసబ్బు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని, అప్పటివలన, దానిని ఉపయోగించుచున్నవారు గలవారు మనావన చాల ముత్యమిచ్చును. అందుచేతనే ఇది అందరికీ అపేక్షితముగానున్నది. విజయనగరవాసులచేప్ప మేలేవనబ్బులను తయారు చేయటమందు ముఖ్యమైనది ఇంగ్లాండునందు మాన్ డెడ్లగులోనున్న మిడ్గ్లీసువారివలన ఇది తయారు చేయబడుచున్నది. చాలా గొప్పగుణము గలను, గువాసన అస్పృశ్యముగా గలను, ధురచాలతెమ్మను. మీ కెమికులవలనను, లేక దుకాణమునందె నను మీ కిం నొరకను. అదివలన స్నానము లేకున్న స్థలములలో తెప్పించి దిక్కిల గాన మీరు మిడ్గ్లీసు చందన సబ్బు కొనికొని కావలెనని పట్టుకట్టి అనుగడు. ఇది

కాంగ్రెసు విజయోత్సహ సంగ్రహము

తిరువల్లి కే.జి. సముద్ర తీరమున బ్రహ్మాండమగుసభ

కుల ద్వేష విశాచమునకు తిలోదకము లొసగుట

సమస్త కులములవారును మతములవారును ఏకమై స్వాతంత్ర్యసమరమును సాగింపుడు

నాయకుల ప్రోత్సాహ వచనములు

కాసనసభా ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసునకు గలిగిన అఖండ విజయము నభినందించుటకుగాను నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లి కే.జి. సముద్ర తీరమున బ్రహ్మాండమగు సభ జరిగెను. సముద్ర తీరమంతయు ఇసుక వేసినను రాలకుండునటుల ప్రజలతో నిండి యుండెను. ఘమారు 16 వేలమంది ప్రజలు తమ అనునోత్సాహమును వ్యక్తీకరించుటకుగా నాసభ కరుణించిరి. శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు, పి. రాజగోపాలాచారి, గడ్డె రంగయ్య నాయుడు, పి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలయారు, పి. భక్త వత్సలునాయుడు, జి. ఎ. సాల్వానా, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ ఎస్. సత్తయ్యారీ, బి. కందనామిచెట్టి, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, బుర్రా సత్యనారాయణ, పి. ఎల్. శాస్త్రిగార్లు మొదలగు ప్రముఖు లనేకులు సభ కరుణించిరి. సామి వెంకటాచలశెట్టిగారు సభకాగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి.

అధ్యక్షుడు సభ నువక్రమించుచు నిట్లు నుడివీరి.

కాంగ్రెసున కీయెన్నికలయందు లభించిన విజయపరం పరలయందు ప్రతివిజయమును, జన్మి సుపక్ష విశాళనమును చాటుచున్నవి. కాంగ్రెసున కీయెన్నికలయందు గలిగిన విజయము, చెన్నరాష్ట్రీయుల అద్భుతదేశభక్తికి ప్రమాణము. (వినుడు వినుడు). మన ప్రతిపక్షులైన దాక్రంసముల నొసర్చుచున్నారు. ఈ యెన్నికలు-చెన్నరాష్ట్రీయులకు కులద్వేష విశాచమును పారద్రోలవేసినవి. దేశభివృద్ధికి దిగి యెంతయు సుభాగము. బ్రాహ్మణులను, బ్రాహ్మణేతరులను ఈదినమున, దేశమార్మ నుభిముఖములందు సరిసమాన భాగస్వాములై, సోదగ్రహేమా ప్రభుత్వ హృదయములలో నిలచియున్నారు.

ఈ యెన్నికలయందు కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థి లొక రివైసెకరు గన్నరచిన విశ్వాసమును, ఏకాశయభావమును చాల ప్రశంసనీయుములు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి లలో నొక రొకరు సంపాదించిన వోటుల మొత్తమున దెక్కువ భేదముగనుపించుట ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము. చెన్ననగరమున కాంగ్రెసుప్రచారము నింత ప్రశంసనీయుముగ నడపిన శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారి కార్య పరత్వమెంతయు ప్రశంసనీయుము. అయ్యంగారికి ప్రతిహతులుగ జన్మి సుపక్షమువారు చక్కరయ్యచెట్టిగారిని నిలఘటించే, అయ్యంగారి తరజిల్లాలకు వెల్లి పనిజేయు పిలువేకపోయెను. వారల్లు వెల్లి పనిజేయుట కవకాశమున్నయెడల మరికొన్ని సారముల వశపరచుకొనగలిగెదవారము. కాని అట్లు జరుగలేదు. అయినను అందుకు విచారింపబనిలేదు. జన్మి సుపక్ష దుర్గమగు చెన్ననగరమున కాంగ్రెసునకు గలిగిన అద్భుతవిజయము, ఆ లోటును పూర్తి జేయగలదు.

ఇంకను మనము సాధింపవలసియున్న కార్యము విశేషమైనది. చెన్ననగరవాసులు కాంగ్రెసున కీ మహావిజయము నొసగినందులకు నాహృదయపూర్వక కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాను. కాంగ్రెసుపక్షమునా రికమీద సాగింపబోవు స్వాతంత్ర్య సమరమున ప్రజల సాహాయ్యమును సానుభూతియు యెంతయో గావలసియుండును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు చాల కష్టముల నెదుర్కొనవలసియున్నది. కాని శ్రీనివాస అయ్యంగారి ప్రతిభావంతమున నాయకత్వముక్రింద నీకష్టములను కులభముగ నెదుర్కొనగలమును సంపూర్ణవిశ్వాసము నాకు గలదు. (వినుడు వినుడు) అనుకేకలు.

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు

మన మానందాద్రి నోలలాడుటకు సమయ మింకను రాలేదు. చేయవలసినపనియంతయు ముందేయున్నది. (వినుడు వినుడు) అధికారవర్గము నోడించువరకును కాంగ్రెసుపక్ష ముగి యజాలదు. అప్పుడే మన ఆనందమున కర్థముండును. ఆకారణ ముచేసే విందులు అభినందనములు అక్కరలేదని ఆక్షేపించితిని. అంతగా మీయానందమును ప్రకటింపవలెనను అభిలాష యున్నయెడల, అన్నిచోట్లను సభలజేయుడు. అందువలన ప్రజలలో రాజకీయ ప్రభోధమైన కలుగును. అంతయుగాని విందు యలందును టిప్పాట్రియందును నాకెట్టివిశ్వాసమును లేదు.

పానుగల్లు రాజాగారికి మంత్రిపదవి నొసగినందుకు విల్లింగుటను ప్రభునకు చాల కృతజ్ఞులము. రాజాగారు వారిమంత్రివ్యవహారము చేసిన అక్రమములను, దురంతముల నలనను ప్రభుత్వమువారిపై ప్రజలకు పూర్తిగా అసహ్యభావమువ్యాపించి పోయెను. ఇంకనువలన కాంగ్రెసు ప్రచారము చాల కులభ సాధ్యమయ్యెను. అధికారవర్గమువారు పాలుగల్లురాజా మంత్రివ్యవహారము తమ యేజుంట్లకు నుంచుకొనుటవలన, వారిపై మరింత దుర్బలమయ్యెను. పానుగల్లురాజాగారి నే ఇంకా కొంతకాలము తమ యేజుంట్లకు నుంచుకొనినయెడల మనకు చాల సహాయ మొనర్చుకొనినవారయ్యెదరు.

ఏకముగండు-మీ సత్యముకొరకు పోరాడుడు

ఇంకొక విషయమును గూడ మన మిషమయమున గమనింపవలసియున్నది. అది సాంఘిక విశ్లేషముల గురించి. ఇంత నరకును అట్లు అడుగున నున్న స్వరాజ్యాలంకరముల నన్నిటిని, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరోద్యమము పైకిదెచ్చెను. దేశమానందన్ని కులములకును సరిసమానత్వముండవలెనని ప్రబోధించుటకీయుద్యమము ప్రారంభింపబడెను. ఇందుల కీయుద్యమ ప్రాచుంధ్యములెంతయు ప్రశంసనీయును. కాని బ్రాహ్మణేతరోద్యమముచేత ఉద్యోగాక్షేపకులు కొందరు నాయకత్వమును వహించి ఎన్నికల దుర్బలముల నొసర్చిరి. వానివలన ఉద్యమోద్యమములే భంగపరచబడెను. బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మణేతరులకు కలహములు పుట్టించిరి. ఒక కులమునకు మరియొక కులమునకును ద్వేషము గలుగజేసి దేశమునందెక్కడ జూచినను వివాదములతో నిండిరి. గత మాడు వత్సరములనుండియు, దక్షిణమున బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణవివాదములు ఉత్తరమున హిందూమహమ్మదీయ వివాదములు స్వరాజ్యమున నసంభవము నొసర్చెను. ఒక్కమా రీతివివాదముల సమస్యను పరిష్కరించి ఐక్యత నొడగూర్చినయెడల మరుదినముననే స్వరాజ్యము తప్పక లభించితిరును. అందరకును సరిసమానస్వామ్యము గావలెను. దీనికి నిజముగా పాటుపడుచున్న దొక్క కాంగ్రెసునాచే. ఈవిషయమున ప్రజాసమాహమునకు కాంగ్రెసుపక్షగల విశ్వాసము చెన్ననగర యెన్నికల ఫలితములందు స్పష్టమయ్యెను. కాంగ్రెసువారి విశ్వాసమును నిలుపుకొనుటకు తప్పక ప్రయత్నించెదరు.

యూరపియనుల విశ్వసీంపరాడు

భారతీయులు తమబలముపైననే తా మధారపడియుండవలెను గాని యూరపియను అధికారులనుగాని అధికారేతర యూరపియనులను గాని ఏ మాత్రమును విశ్వసీంపరాదు. మొన్న జరిగిన చెన్నపురి కార్పొరేషను అధ్యక్షుని యెన్నికలందీ విషయము స్పష్టమయ్యెను. సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు రన్నివిధముల సమర్థులయి వారు కార్పొరేషను అధ్యక్షులుగ నుండి చాల ప్రశంసనీయుమును కార్యముల నిర్వహించెననియు ఇదివరకు యూరపియను లెంతో ప్రశంసించిరి. కాని మొన్న తిరిగి యెన్నికలువచ్చినపుడు జన్మి సుపక్ష అభ్యర్థికి వోటుజేసిరి. యూరపియనులు తననీవిధముగ ప్రోత్సహించుటకు సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు నర్చిననేరమేమి? స్వరాజ్యపక్షమువాడగుటయే అతడొనర్చిన ఘోరనేరము. యూరపియను లీవిధముగ స్వరాజ్యపక్షమును నిరోధించి తమకులొంగునటు లొనర్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని యూరపియనులతోల్పా లేన్నటికిని సఫలముగాజాలవు. వారిచెప్పుచేలకు స్వరాజ్యపక్షము వారెన్నటికిని తలలూచువారుగారు. దేశావశ్యకతలనుబట్టి స్వరాజ్యపక్షమువారు రవసరము కార్యక్రమము నేర్పరచెదరు. ఎవరడ్డమైనను వారాకార్యక్రమము నమలులో పెట్టితీరదరు. అధికారేతర యూరపియనులు భారతీయులలో రాజీగారునెడల భారతీయుల సరిసమానహోదా నంగీకరించవలెను. భారతీయుల ఆత్మగౌరవమున కనుగుణముగ వరతుల నంగీకరింపవలెను. అప్పుడే వారితో రాజీకుదురగలము.

అధికారుల కొకమాట

అధికారవర్గమునకొకమాట. విభజించి పరిపాలించు ప్రాతే ఆట లింకను సాగునని అధికారవర్గమువారు చెంచుచున్నయెడల చాల సౌరభమున్నారు. ఆరువత్సరములకాలము వారాయాట నాడిరి. ప్రజ లీబూటకమును గ్రహించి, ఈ యెన్నికలలో స్వస్తి చెప్పి పంపిరి. చెన్నరాష్ట్ర యూరపియనుసంఘనాయకుడగు సర్ ఆల్ఫ్రెగాండరు మార్గొలుగారి సలహాలనువిని ప్రాతే ఆటనే తిరిగి ప్రారంభించునెడల, అధికారవర్గమువారరచిరికాలము లోనే వాని ఫలితములరచి జూచెదరు. అందువలన మా స్వరాజ్యోద్యమమునకు మరింతసాహాయ్యమునొసర్చినవారయ్యెదరు. అట్టివా రీమాటల వినినయెడల నిజముగా ప్రజాపక్షముగ కాంగ్రెసుపక్షముయొక్క సహకారము కలలోనివారైయుండును ఈ విషయమును అధికారులు గమనింపవలెను. అధికారు లిప్పుడెట్లాలోచించు చుందురో నాకు దెలియదు. దానితోనాకు ప్రసక్తిలేదు. కాని అధికారవర్గమువారి విషయమునుజ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను.

శ్రీనివాస అయ్యంగారింకను మాటలాడుచు, బ్రాహ్మణేతరులహృదయపూర్వక సహకారమువలననే కాంగ్రెసుపక్షమునకీ మహావిజయము గలిగిననియు, బ్రాహ్మణేతరుల లత్యధిక సంఖ్యాకులుగ నున్న నియోజకవర్గములందుగూడ, బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ వివాదములు లేక కాంగ్రెసుపక్షాభ్యర్థుల నెన్నుకొనుటయే ఇందుకు నిదర్శనమనియు నుడివీరి. ఎన్నికలకు పూర్వమే మంత్రులురాజీనామానీయవలెను. లేనియెడల-వారిఉద్యోగహోదావలన- ఇతర అభ్యర్థులకంటె ఓరికెక్కువ సౌకర్యముల నొసగినవారగుదురు. ప్రస్తుతపద్ధతి ఆంగ్ల దేశమునకు సరిపోయినను భారతదేశమునకు సరిపోదు. అందుచే ప్రస్తుత ఆచారము ననుసరించి, కాసనసభ రద్దుచేయబడిన కొలదిదినములకు మంత్రులు రాజీనామాలు నిచ్చునట్లేర్పరుపవలెను.

వార్తాపత్రికల ప్రశంస

వార్తాపత్రికలు, జాతీయోద్యమమునకు సహాయమునర్చుచుండవలెను. కాని మనదేశమునందు వార్తాపత్రిక లీవిషయమును గమనింపకపోవుట చాలాశోచనీయుము. చెన్నపురి వార్తాపత్రిక లీవిషయమున ముందంజవేసి, జాతీయోద్యమమునకు సంపూర్ణ సహాయ మొనర్చినందుల కెంతయు ప్రశంసనీయవలసియున్నది. “హిందూ” “స్వదేశమిత్రము,” “స్వరాజ్య” “ఆంధ్రపత్రిక” లు గావించిన సహాయ మసారము వారిసహాయము లేనియెడల నీమహావిజయము సాధ్యమయ్యెడిదిగాదు వార్తాపత్రికా సహాయము అందు ముఖ్యముగ దినపత్రికల సహాయములేనియెడల యేయుద్యమముగాని విజయముండుట దుస్సాధ్యము. దేశమునందు ఎవ రేవ్యాపారమునందున్నను వారందరును తమ కనువగు మార్గమున జాతీయోద్యమమునకు సాహాయ మొనర్చవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాను. మదరాసు వార్తాపత్రికలు జాతీయోద్యమమునకు సహాయమొనర్చుటవలన వాని అడ్డంకమెంటుల ఆదాయము తగ్గిపోయెను. అయినను వారు నష్టమున కైన అంగీకరించి స్వార్థరాహిత్యముగ నిర్మలదేశాభిమానముతో గావించిన సేవకు కృతజ్ఞతను దెలుపుటకు నాకు మాటలు జాలకున్నవి. ఇతర రాష్ట్రముల పత్రికలు గూడ మదరాసు వార్తాపత్రికల మార్గము ననుసరించిన యెడల దేశమున కెంతయో మేలొనర్చినవారగుదురు. ఈ పన్యాసకుడు ముగించుచు జాతీయమహాసభ వారన్ని కులముల వారికిని అన్ని మతములవారికిని సరిసమానముగ న్యాయ మొనర్చెదరని తిరిగి వాగ్దానమొనర్చిరి.

సి. రాజగోపాలాచారిగారు

జన్మి సుపక్షమువారు భుద్ధురనెడల నవలంబించిన నిరంతర ప్రాతిహేళ్యమే, జన్మి సుపక్ష పరాజయమునకు ముఖ్యకారణమని సి. రాజగోపాలాచారిగారు నుడివీరి. మద్యపాన నిరోధోద్యమమునకు మంత్రివర్గమువారు రవలంబించిన ప్రాతిహేళ్యము మరియొకకారణము. ఈరెండు విషయములందును మంత్రివర్గమువారికి ప్రజలు ఈయెన్నికలందు తగు సమాధానము నొసగిరి కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమునందు, సాంఘిక అన్వేష్యభావము పెంపొందించుట ప్రధానవిషయము. భారతీయులలో కులద్వేషముల వ్యాపింపచేయుటకు జన్మి సుపక్షమే కారణము ఈవిషయమునగూడ, ప్రజలు తమనిర్ణయమును దెలిపి, కులద్వేషముల తామేమాత్రమును సహింపఘని ప్రకటించిరి.

ఎన్నికలైనవి. మంత్రి వర్గముల నేర్పాటు చేయు విషయమై ప్రసంగములు జరుగుచున్నవి. ఈ సమయమున కాంగ్రెసు నాయకులను కొన్ని చిక్కు లెదుర్కొనెను. (శ్రీనివాస అయ్యంగారు చిక్కులేమిలేవు.) ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు రెండు వాగ్దానములొనర్చిరి. మొదటిది జన్మి సుపక్షమును మంత్రివర్గమునుండి తొలగివేయుట. రెండవది తాము ఉద్యోగముల నంగీకరింపకపోవుట. వారిప్పుడీ రెండువాగ్దానములను ఎట్లు నిలబెట్టుకొనెదరు? నా మిత్రు డీచిక్కు నెదుర్కొనుట అంత తేలికపనియని నాకు దోచుటలేదు. ఈ నీతి నెదుర్కొనుటకునాకు ధోచిన పరిష్కారము నొకటికొనూచించెదను. కాని కాంగ్రెసు పక్షనాయకు డీవిషయము నెట్లు పరిష్కరించినను కాంగ్రెసు పక్షమువారు రందరును అతనికి బాసట్టయై నిలచెదరని నమ్ముచున్నాను. నేను గావించు నూదన ఇది. బ్రాహ్మణేతరులు

సాంఘిక విభేదములను ఖండించి జైస్రవక్ష నాయకలను తొలగించి, క్రొత్త నాయకుల నెన్నుకొననిందు, వారు ముంత్రపర్వము చేర్చుట చేసినయెడల ఎవరికిని ఆక్షేపణ యుండజాలదు. (సత్విమర్శిగారు-అందుకు మేము తీవ్రముగ నాక్షేపించుచున్నాము. ఆ విషయముల మీరు జోక్యము చేయుకొనకుడు.) రాజగోపాలాచారిగారికిని మాటలాడుచు, నాంగ్లభాషలో మాటలాడుటచే సత్విమర్శిగారిపార్థ మొనర్చుకొని యుండవచ్చుననియు, తనకు దొరికిన పరిష్కారమును దాను నూచించితినియు నుడివెరి. ప్రస్తుతము స్వరాజ్యపక్షము వారు పానుగల్లరాజావారి నోడించిరి. ఇంక ను అసలు అధికారవర్గము నోడింపవలయున్నది. ఆకార్యము-నిర్మాకార్యక్రమమునలనూత్రమే సాధ్యమగును. కాననసభకు నల్లరను కాలగ్రెను ప్రతినిధులనే పంపగలిగినందుకు చెన్ననగరమును సేనెంతయు ప్రశంసించుచున్నాను. కాని వోటు నోసగుట గొప్పత్యాగము గాదు. నిజముగ దేశభక్తికి అంత కంటే బలముగ నిదర్శనముండవలెను. ఇందుకు ఎక్కడు భారమును వహింపమనిగాదు సేనచెప్పునది. కొన్ని బొమ్మల ఖర్చు షట్ప్రమును ధరించిన జాలును. పేదల ఆదాయమును హెచ్చించుటకు మహాశ్రయత్నముల జేయమని గోరుటలేదు. త్రాగుడు మాన్వలెనని గోరుచున్నాను. త్రాగుడు మాన్వగలిగినయెడల, పేదల ఆదాయమును పదిమడుంగులు హెచ్చించినంత ఫలము.

పిదప, జె. ఎ. సాల్వానా, డి. కొలందై, కంఠసామి చెట్టిగార్లు మాటలాడిన పిదప అగ్రత్యునకు కృతజ్ఞతా నందనములతో జయజయధ్వనములు చెలరేగ సభ ముగిసెను.

యునైటెడ్ స్ట్రీట్స్ మన్యు ఆస్ట్రేలియా కమిషనరుని ముద్రయిన పీఠికెదరు ఇకమీదట.

ఇటలీ నాకావిహనము గంటకు 258078 మైళ్లు పయనము చేసెను.

నోటిసు

శ్రీ పార్థసారథిస్వామి దేవాలయము
తిరువళిక్కేణి

ధర్మకర్త ఎన్నికలు

తిరువళిక్కేణి, బెన్ గోడులోనున్న, కార్వోకేషను మాడపాళాలయము 5-12-1926 తేది ఆదివారమునాడు ఉదయ 7 గంటలనుండి మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకును, మరల మధ్యాహ్నము 1 గంటనుండి సాయంత్రము 7 గంటల వరకును యజ్ఞాభిగానుండు బ్రాహ్మణ ధర్మకర్త స్థానము ధర్మకర్తయను స్థానము జరుగునని యిందుసూచముగా తెలియజేయడమైనది.

ఈవిషయముపట్లవారల ఆభిరుచివిధానము గల అభ్యర్థులు.

1. మ-రక్క, కిళియానగర్ రాఘవాచారియార్ అనగ్గల్.
2. మ-రా-వానమామల పార్థసారథి అయ్యంగార్ అనగ్గల్.

జి. వెంకట రంగారావు,

అధ్యక్షుడు.

నూపర్ విమన్ బోర్డు, పార్థసారథిస్వామి దేవాలయము, తిరువళిక్కేణి 19-11-1926.

చిన్న పిల్లలను నిమగ్నముగ!

మన ఆది తేలికగాను, సాధారణముగాను, ఒకచోటునుండి మరొకచోటుకు తీసికొని పోవుటకు సులువుగాను యున్నది.

రుక్కణ్ కుక్కరుచే

చిన్న పిల్లలకు వేరైనది. పిల్లలకు 2, 4, 6, 8 గురికినట్లు గుర్తు 18, 18, 22, 27, 33. కాకే గుర్తు 36, 42, 48, 54, 60, 66, 72, 78, 84, 90, 96, 102, 108, 114, 120, 126, 132, 138, 144, 150, 156, 162, 168, 174, 180, 186, 192, 198, 204, 210, 216, 222, 228, 234, 240, 246, 252, 258, 264, 270, 276, 282, 288, 294, 300, 306, 312, 318, 324, 330, 336, 342, 348, 354, 360, 366, 372, 378, 384, 390, 396, 402, 408, 414, 420, 426, 432, 438, 444, 450, 456, 462, 468, 474, 480, 486, 492, 498, 504, 510, 516, 522, 528, 534, 540, 546, 552, 558, 564, 570, 576, 582, 588, 594, 600, 606, 612, 618, 624, 630, 636, 642, 648, 654, 660, 666, 672, 678, 684, 690, 696, 702, 708, 714, 720, 726, 732, 738, 744, 750, 756, 762, 768, 774, 780, 786, 792, 798, 804, 810, 816, 822, 828, 834, 840, 846, 852, 858, 864, 870, 876, 882, 888, 894, 900, 906, 912, 918, 924, 930, 936, 942, 948, 954, 960, 966, 972, 978, 984, 990, 996, 1000.

రుక్కణ్ కుక్కరుచే

నెం. 18 మాసముల వయస్సు

వ్యవసాయ రాయల్ కమిషను

మదరాసునందు విచారణ ప్రారంభించుట

మాక్ మెక్ లెగుగారి సాక్ష్యము

భారతదేశ వ్యవసాయ పరిశీలన విచారించుటకై నియమింపబడిన రాయల్ కమిషను సభ్యులు నిన్నటిదినమే చెన్నపురి కరుదెంచి నేడు 10 గంటల పూర్వము బార్ని శాసనసభా భవనముందు విచారణ ప్రారంభించిరి.

సభ్యులు:- మాన్యువ్ ఆఫ్ డివీజన్, (అగ్ర్యక్షులు) సర్. హెన్రీ లారెన్సు, సర్. థామస్ మిడిట్టన్, సర్. జే. ముమ్మెకన్నా, హెచ్. కార్వెల్లు, సర్. గంగారామ్, బి. యన్. కామత్, డాక్టరు యల్. కె. హైర్, డాక్టరు గంగూలీ, పల్లెకిమిడి రాజాగార్లు డి. బి. టి. రాఘవయ్య, బి. మునుసామినాయుడుగారు అందరు హాజరైరి.

విచారణ సమయముందు డాక్టరు పి. ముబ్బరాయను, సర్. కె. వి. రెడ్డి, బి. వి. వెంకట రమణయ్యంగారు, సర్. బార్ని పాషిసన్ గారు ప్రేక్షక స్థానములందుండిరి.

కమిషన్ ఉద్దేశ్యములు

(బ్రిటిషు ఇండియా) వ్యవసాయ పరిశీలన విచారించి రిపోర్టు జేయుటయు, వ్యవసాయభివృద్ధికిని, గ్రామములందు నివసించు ప్రజల జీవనాభివృద్ధిలకును శిఫార్సులగావించుటయును ఈకమిషనువారి ఉద్దేశము. మరియు వ్యవసాయ పశు సంబంధములను పరిశోధన, నిదర్శనము, ప్రదర్శనము, ప్రబోధముల యభివృద్ధికై గావించబడు ప్రయత్నములను నూతన పైరులను ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రయత్నములను గూర్చి విచారణలు గావించుటయు వ్యవసాయమునలన గలిగిన పదార్థమును ఎగుమతి జేయుట అమ్ముటకు ప్రస్తుత మవలంబింపబడుచున్న సాధనములను, వ్యవసాయపుపనులకు ధన మొసంగబడుచున్న విధానములందు విచారణల సలుపుట లేదితర నూతనలు గావించుటయును ఈకమిషనువారి ఉద్దేశము.

భూమిఖానుందు హక్కులు పెనసేసి, లేక లాంసు రిగన్యూ ఇరిగేషను ఖర్చుల వృద్ధిజేయుట భారత ప్రభుత్వము రాష్ట్రప్రభుత్వములకు ప్రస్తుత ముండు కార్యవిభజనల గూర్చి ఈకమిషను కెట్టి సంబంధములేదు. కాని భారతదేశ మందలి వివిధ ప్రభుత్వముల ప్రయత్నము లెట్లు కొనసాగింపబడవలెనో సాధనముల నూచించి సానిక ప్రభుత్వముల విధానములకు భారత ప్రభుత్వ మెట్లు తోడ్పడవలెనో తెలుపవచ్చును.

మాక్ మెక్ లెగుగారి సాక్ష్యము

వ్యవసాయమే ప్రధానజీవనాధారమును భారతదేశము నందు భూములను స్వల్పభూభాగములగు విభజించుట తప్పని సరియగును. భూములను విరివిగ విభజించి, గ్రామ్యజనులకు కృషివలంబు చేసినయెడల పొందూన్యాయ శాస్త్రానుగుణ్యమును, భారతీయ వ్యవసాయమునకును లెయున్నది. అందుచే ఇట్టి విభజన ఈదేశముందు విధిగావలసియున్నది.

ప్రజల సాంప్రదాయములను అనుసర్యముగ నుండుటకై ఏర్పరచబడిన రెవిన్యూ విధాన మిట్టి విభజనను ప్రోత్సహించి తీరవలెను. ఈరాజధానియందు దావరాలోనున్న రైతువారి పవతి యొక్క సారాంశమేమన, ప్రతిభూభాగముందును తనభూమియు క్క-విస్తీర్ణమును, సారవంతమునకు సరియగు లాండురివిన్యూ చెల్లించును. ప్రభుత్వము అట్టిభూమిని విభజించుటలో రైతుకు తోడ్పడును. అట్లు అంతర్భాగములగు విభజించుటలను భూభాగముందును రివిన్యూసట్టములయొక్కయు, నియమములయొక్కయు పరిపానయందేగాక ఇతరవిధముల లాభములు చేపూరును. సాగుగావిన భూమియందెంతర క్వి విభజన జేయబడినదో తెలుపుట కీ రాజధానియందు లెక్కలులేవు. రైతువారి పవతియెందు భూముల పట్టులక్రిందనున్నవి. అట్టిపట్టు, ఒక్కని పేరగాని, పెక్కుంద్రోషేరగాని యుండవచ్చును. ఒక్కొక్కపట్టుపై చెల్లించవలసిన శిస్తుమొత్తము ననుసరించి ఈపట్టులు వేరువేరు గ విభజన గావించబడినవి. 20 సెంటల నుండి పరిశీలన వీక్షించిన చిన్నచిన్న భూభాగము లింకను స్వల్పభూభాగములగు విభజింపబడుటకు అనుకూలమును అభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది. భారతదేశము అనాదినుండియు వ్యవసాయమే ప్రధానముగ కృషిగ గలిగియున్నది. ఇకముందు చాలకాలమువర కీటులేయుండగలదు. మంచి కట్టుబాటుగల ప్రభుత్వ సంస్థాపనవలనను, ప్రజలకు, ఆర్థిక జీవము ఏర్పడుటవలన జనసంఖ్య వృద్ధిచేసినది. భూమి విస్తీర్ణమంత తక్కువయినను, ఎంతోయొకటి భూమిగలవాడు గ్రామములందు అంతకుగలవాడుగ పరిగణింపబడుచున్నాడు.

అందుచే మేము త్రమసిన భూములను సంపాదించుటకు ప్రజలకు శోరికగలము. ఇందువలన చిన్నచిన్న భూభాగములు వృద్ధియగుచున్నవి. భూములను భిన్నవిభిన్నములుగ విభజింపబడి, ఒక చదరముగాక అప్పటిప్పటి వేర్వేరుగ విభజింపబడినచో వ్యవసాయమునకు అనుకూలముగాదు.

భూముల విభజనవలన గలగు చెడులను, భూభాగములను విభజింపగల్గి ద్విపరచుటలన గలగు లాభములనుగూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధ మొనరించుటయే తప్ప సాధనాంతరము లేదని ప్రభుత్వమువారు తలంచిరి. భూభాగములను విభజించు సమస్య పంజాబులో మాత్రమే కొంతవరకు పరిష్కరింపబడినది. ఈ విషయములో సహకారసంఘశాఖలను కొంతపనియైనను జరుగగలవని పంజాబులో గావించిన ప్రయత్నములు రుజువుజేసినవి. కాని ఈఫలితములు శాశ్వతములా గాదాయను విషయము వేరు విషయము. ఎటులైనను ఇట్టి ప్రయత్నము నీరాజధానియందు జేయు సమకట్టిన సహకార శాఖవారు గావించవలెనేగాని రివిన్యూశాఖ చేయవలసిన పనిగాదు.

ఇరిగేషను

సాక్షి రాష్ట్రముందు ఇరిగేషను విషయములో ప్రభుత్వమువారి రింతవరకు గావించినపనిగూర్చి రెల్లము ప్రభుత్వమువారు తమ ఆదాయమునుబట్టి ఇరిగేషను కనుకూలమునలములుగలవోట్లకెల్ల ఇరిగేషను విధానములను పెక్కుం టిని నిర్మించెనని బగ్గిరి. ఇటీవల కొన్ని పెద్ద విధానములుగూడ లభింపబడినవి. అందు కావేరి-మెట్టూరు ప్రాజెక్టు, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో పోలవరం ఐలండు ప్రాజెక్టు ముఖ్యములైనవి. అందు మొదటి ప్రాజెక్టు ప్రస్తుతములకు 1,038,000 ఎకరముల భూమిని నీటినిసరఫరా జేయుటయేగాక 221,00 ఎకరముల మొదటి కాదునకు 90,000 ఎకరములకు రెండవ కాదునకు నీటిని సరఫరాజేయును. ఈస్కీ-మునకు అగు ఖరరు 612 లక్షలు పోలవరం ఐలండు ప్రాజెక్టుక్రింద 16,8000 ఎకరముల సాగుజేయబడును. ఖర్చు రు 1805 లక్షలు. కోయబత్తూరు జిల్లాలో భవానీ ప్రాజెక్టు బార్ని పట్టణము కాలు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణము ఆలోచనయయ్యెను.

ఈరాష్ట్రముందు నూతనతనకట్టలను నిర్మించుట కవకాములేదు. వ్యయమధికముగ రిజర్వాయరు పద్ధతులపై ఆశలంబింపవలెను. వానలులేక కష్టములపాలగు ద్రవ్యమండలములందు ఈ విధానములను నిర్మించుట వనసరమేయైనను, అయ్యుండు లందలి వర్షములపై నాధారపడియుండు విధానమునలన లాభములేదు. మైనరు ఇరిగేషను విధానములపై సంవత్సరమునకు రు 90 లక్షల ఆదాయము వచ్చుచున్నది. అందు కి-న భాగమునిని గాపాడుటకు, పునరుద్ధరించుటకును చెల్లించబడుచున్నది.

మదరాసు రాజధానియందు బావులక్రింద సాగు జేయబడు భూము లధికముగనే గలవు. 1924-25 సంవత్సరములందు 606,217 భూము లుపయోగింపబడినవి. వానిక్రింద 1,572,187 ఎకరముల భూమి సాగుజేయబడినవి. బావులను నిర్మించుటకు గాను ప్రభుత్వమువారు అప్పుల నొసంగుట మూలమున సహాయము జేయుచున్నారు.

భూములను నీరు కట్టువిషయమై ప్రభుత్వమువారు రైతులకే ఆరిక్షయమును నడపలేదేయున్నారు. నూతనకాష్ట్ర పాతముననుసరించి జూచిన ఇందువలన నీరు చాలవరకు పోవుచున్నదని అంగీకరింపవలెను. వ్యవసాయశాఖవారునందు అచ్చటచ్చట ప్రయత్నము లొనర్చుచు గావించుచున్నారు. కాని రైతులను విన్యమాలమున ము గావించుటకు చాలకాలముబట్టును. అందుచే ప్రభుత్వ రీవిషయములో వేరుగ జేయవలసినవికొందురాయన రణియంతము. నీరు నష్టముగల యొకటిమాత్రమే వివదన విషయముగాదు. భూమిని ఆవశ్యకమైనంతరకు ఆముగ సాగుజేయుటవలన భూమియొక్క పండించు శక్తియు, పోవునను వచ్చుచుగూడ గలదు.

సహకారభూమిమును వ్యాపింపజేయుటకుగాను ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు పెనురు ఇరిగేషను విధానముల నిర్వహమునకై ఇరిగేషను పంచాయతీలను మాత్రమే నిర్మించున్నారు.

భూమిలో ఇనుములను లేక ఆరియగుటవలన వాస్తవ్యులయ్యెడినీటిని నిలుపుటకుగాను ఈరాష్ట్రముందు ప్రభుత్వము లేమియు కైకొనబడుటలేదు.

“తకావీ విధానము”

“ప్రభుత్వమువారి తకావీపద్ధతిని వ్యవసాయదారులెక్కుడుగ ఉపయోగించునటుల జేయుట మీరు మూసాధనము లెవ్వో యను ప్రశ్నకు సాక్షి సమాధానమేమన ప్రస్తుతము రూముల చట్టము క్రింద నుండు నియమములకు, నడ్డి, చెల్లుబడి విషయములందు కఠినముగ యు కడచిన 10 సెంటలలో వ్యవసాయదారుల కొనసంగిన రుముల మొత్తము రు 7½ లక్షలనుండి రు 37 లక్షలను పెరుగువలన ఈ విధానమునకుగల ప్రబావమును స్పష్టముగచున్నదాయు పశువులను కొనటకై తీయబడిన రుములందులకే వియోగింపబడుచున్నవని చెప్పుబాటవనియు బగ్గిరి.

టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులు గారి విజయము

శ్రీమత ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు పడవిన అఖండవిజయము గాంచిన, గాలి ఏవంక వీచుచున్నదో గ్రహించవచ్చును. 1913 కేసుకు నిలిచిన ది. బి. రామచంద్రరావు పంతులుగారు సామాన్యులు గారు. మద్రాసు శాసనసభలో చిరకాలము కృషిసలిపి, ఆంధ్రగోక్షేత్రాని ర్తిగాంచిరి. భారత శాసనసభలో మూడుసంవత్సరముల యనుభవము గడించిరి. వీరు కాంగ్రెసు పక్షమున జేరినచో, మరియొకరు పోటీగ నిలుచుట కవసర ముండేదిగాదు. కాని వారందు కంగీకరింపకపోయిరి. ప్రకాశంపంతులుగారికిని, రామచంద్రరావుగారికిని జరిగినపోటీ సాంఘికవైషమ్యములపై నాధారపడక, కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసేతర పక్షములపై నాధారపడియుండెను. నిరోధమా, రిస్కాంసీవు సహకారమా అనుసమన్య పైకివచ్చెను. రిస్కాంసీవు సహకారనాయకులు, రామచంద్రరావు పంతులుగారికి విజయము గోరుచు, సందేశముల సంపుటయగాక రిస్కాంసీవు సహకారవాదమున కఖండవిజయము గలుగు నని నిరీక్షించుచుండిరి. రాజధానియందు రిస్కాంసీవు సహకారపక్షము కల బలములేదని మేము వ్రాసినపుడు, కొందరు కృషిపూరితముగా నిజస్థితిని మేము గ్రహింపలేదనియు, యక్షకలలో నీవిషయము స్పష్టపడుననియు, చాటి పోయిరి. ఎన్నికలలో నీసమన్యతుడ కెటుల వున్నాడో, వోట్లసంఖ్యబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

ప్రకాశంపంతులుగారికి 18651 వోట్లును, రామచంద్రరావుపంతులుగారికి 7021 వోట్లును లభించెను. ఇరువురకును పదునొకండువేలకు బైగ భేదము గనుపించుటబట్టి, కృష్ణా గోదావరి మండలములలో కాంగ్రెసు అభిమానము ఎంతగాఢముగ నాటుకొనియున్నదో గ్రహింపవచ్చును. అభ్యర్థు లిరువురును సుప్రసిద్ధు లయినను, కేవలవ్యక్తులసామర్థ్యమునే వోటరులు పాటింపలేదు. కాంగ్రెసు ఆ దేశము నెవరు నిర్వహింప సమకట్టిరో, వారినే తమ ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుటకు ప్రజలు పూనుకొనిరి. ప్రజాశయప్రతిపక్షు లందరును ప్రకాశంగారి కపజయము వాటిల్లిన చూచి సంతసింపవలయు నని శక్తిబెట్టుకొని యుండిరి. కాని వీరికోర్కె లీడెర లేదు. రామచంద్రరావుపంతులుగారు తమకు గలిగిన విశ్రాంతిని, శాసనసభలకు వెలుపల ప్రజాభ్యుదయమునకై కృషిసలుపుట కుపయోగించెదరుగాక యని కోరెదము. ప్రకాశంపంతులుగారిగెలుపు వారిస్వంతమని మేము భావింపము. ఆంధ్రదేశమున కాంగ్రెసుకు గలిగినవిజయ మనియే యాహ్లాదపలయును. ప్రకాశంపంతులుగారిని ఆంధ్రుల

పక్షమున మే మభినందించుచున్నాము. ప్రకాశం పంతులుగారు సలిపిన అద్భుతత్యాగము, స్వరాజ్యప్రతికార్యహాణమునకై వారు సలుపుచున్న కృషి, కాంగ్రెసుబలమును ఆంధ్రదేశమునం దంతటను పెంపుజేయుటకై రాత్రిబవళ్లు దీసికొనిన శ్రమయు, ఆంధ్రులశాశ్వత కృతజ్ఞతకు వారిని పాత్రులు గావించెను.

ఈమారు కాంగ్రెసుసంఘములకు ధనము పుష్కలముగ లేకుండెను. కాంగ్రెసుప్రచారము జరుపుట చాలకష్టమయ్యెను. అభ్యర్థులను నియమించుటలోగూడ, ఎన్ని యోచిక్కులు తేటస్థించెను. ఆంధ్ర నాయకులగు ప్రకాశంపంతులుగారు తమ ప్రోత్సాహశక్తివలన నిట్టిచిక్కులన్నిటిని దాటి, ఆంధ్రదేశమునం దనేకమండలములలో కాంగ్రెసుకు ప్రబలవిజయము చేకూర్చి ధన్యులయిరి. తమిళ రాష్ట్రమునకు శ్రీనివాసయ్యగారును, ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు ప్రకాశంపంతులుగారును అండయై నిలిచి, దూషణతోస్త్రాములను పాటింపక, వర్ణవైషమ్యములను పారదోలి, కాంగ్రెసు పతాకము ధ్వజ్యగ నెగురువటం జేసిందల కెంతయు సంతసింపెదము. ఆంధ్రదేశమునకుమతమిళ దేశమునకును నేడు గలిగినజలము నిజమగు విజయముగాదని, శ్రీనివాసయ్యగారు నిన్నటిదినము తెలిపిన వాక్యములలో సత్య మొక యోగలదు. జరుగవలసిన పనియంతయు ముందే గలదు. నేడు చే కూ రి న జాత్యైక్యసీతము నాధార్థ్యపరచికొని, భావిస్వరాజ్య సాధమును నిర్మింపవలయును. అందుకు తగిన పరికరములను చేకూర్చవలయును. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు గోరినటుల, కద్దరు నిర్మాణము, స్వదేశీపరిశ్రమల ప్రోత్సాహము, నిమ్నజాత్యుద్ధరణము మున్నగు కార్యములను జయప్రదముగ నిర్వహింపవలయును. స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగా రికముందుగూడ యావచ్చుకొని భారజోసెదరనినమ్ముచు వారికి భగవంతుడు చిరాయురారోగ్యముల నొసగెదరుగాక యని కోరెదము.

మంత్రిపదవులు: కాంగ్రెసుపక్షము

మంత్రిపదవుల నాక్రమించి, కాంగ్రెసుపక్షము వారు సలుపగలమే లేదనియు లేదని డాక్టరు యు రామారావుగారు ఖండితముగ చెలుపుచున్నారు. తారిత్రాసంస్థలంతరిమున ప్రచురించితిమి. కాంగ్రెసు సభ్యు లందఱును తాము గావించినప్రమాణములకు నిలుపుకొన బ్రయత్నింపవలయును. ఏమాత్రము వెనుదగినను, తమకును కాంగ్రెసునకును గూడ అగౌరవము దెచ్చినవారగుదురు. సంస్కరణములు బూటకములనియు, వానితో నాటలాడుకొనక స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకై తమ యావచ్చుకొనియోగించెదమనియు, కాంగ్రెసుసభ్యులు వోట్లర్లకు బాసయిచ్చిరి. గౌరవప్రద మగు పరిష్కారము జరుగువరకు, అధికారవర్గముతో సాహచర్యము పనికిరాదని, శ్రీకృష్ణ శ్రీనివాసయ్యగారు నిన్నటిసభలో హెచ్చరించిరి. మంత్రిపదవుల సంగీకరించువారు, రయితుల కేమాత్రము తోడ్పడజాలరు. ఘడ్డపాపసమన్యను సాధింపజాలరు. శాశ్వతపు రివిమ్యూ సెటిల్ మెంట్ను చేకూర్చజాలరు. అట్టితరీ, అపదవుల నాక్రమించుటవ

వ్యక్తులకు లాభముగలిగినను, ప్రజలకిసుమంతయు లాభము గల్గునేరదు. స్వపరిపాలనము లభించిన గాని, ప్రజాప్రతినిధులు మేలు సలుపజాలరు. అంతవరకును రామారావుగారు సూచించినటుల, ప్రతి కూలపక్షముగ నేర్పడి ఉద్యోగనిరాకరణము నాధారము జేసికొని, ద్వంద్వ ప్రభుత్వపు బూటకమును వెల్లడిజేయుచు, శాసనసభలకు వెలుపలను లోపలనుగూడ సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనకై పాటుబడుటయే కాంగ్రెసుపక్షమువారిప్రధానధర్మము. ఇతర పక్షములవారు తాత్కాలికలాభములకొరకు రంగులను మార్చుకొనిన మార్చుకొందురుగాక! వారితో కాంగ్రెసుపక్షమువారికి బనిలేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు పట్టుదలను వీడక పాటుబడుచో మిగిలినపక్షములును దేశభక్త్యావేశపూరితములై కాంగ్రెసుపక్షమున జేరకమానవు. ఈసమయమున బర్కెట్ హెడ్డు ప్రభువుగారికిని, ఇతర బ్రిటీషుమంత్రులకును నీయదగినజవా విడియే. ఇట్టి దృశ్యమును ఇండియాసహాయమంత్రి యగు విటరుటను గారు పకించుటగూడ నావశ్యకము. విటరుటనుగారి దేశమునకు ప్రైవేటుగ వచ్చుచున్నా రని తెలుపబడినను, మద్రాసు మెయిలుప్రతికకు డిల్లీ విలేఖకుడు పంపినవార్త జూచిన, దూరాలోచన గలదనియే యూహింపవచ్చును. శాసనసభలను ప్రారంభింపనున్న సమయమునను, కాంగ్రెసుసభ జరుగునపుడును విటరుటనుగారు రరుదెంచుట, కాక తాళియముగా నేరదు. దీనికి తగినప్రాముఖ్యము గలదు. ప్రాయశః విటరుటను ప్రభుత్వము హిందూదేశము లొంగిపోయి సహకారమును చేట్టునని భావించియుందురు. లాలాబజపతిరాయిసభ్యులుచర్యలు, వీరియూహలను బలపరచెను. కాని, సంస్కరణములను జయప్రదముగ నిర్వహించినటుల సర్దిఫిక్టెట్టును సంపాదించిన మద్రాసు మంత్రి వర్గ మోషిపుటయు, ఉద్యోగ నిరాకరణమును ప్రధానాధారముగ నైకొనిన కాంగ్రెసుపక్షము విజయము గాంచుటయు, డిల్లీ లో నికారవర్గము వారిని భయభ్రాంతులుగ జేసినట్లు, మెయిలు ప్రతికాలేఖబట్టి గ్రహింపవచ్చు బ్రిటీషు అధికారుల టిట్టిబిల్లాంశితో గలుగవచ్చును. దీనివలన నేర్పడగిన పాత మేమని, విరుద్ధముగా రాలోచించుచో, కాంగ్రెసు త హి సత్ఫితిలో నున్నను దేశము స్వస్థమును వాంఛించుచున్నది గాని, ప్రస్తుతస్కరణములను గాదని తప్పక గ్రహింపబడు. ఈ సమయమున ప్రతిష్ఠ నావలనుంచి, బ్రిటీషుపాలకులు ప్రజాభిలాషలను తీర్చి ప్రజల బెరిగిన అశాంతిని బోగొట్టుట యత్యంతావశ్యము. అందుకు మార్గప్రతిపాటనే బాడుచు గౌరము సలుపుచోమాత్రమే త్వరితముగపడి గావించెదమని బెదరించుచో, ప్రజలలో నిరాశ్రిత్య వ్యాపింపగలదు. మెయిలు వార్తలో మొక విశేషముగూడ గలదు. కన్సర్వేటివుల స్వస్థము త్వరలో మార్పుజేందక మానదు. సమన్యవలన, బ్రిటీషు కార్మికులలో తీవ్రసంఘటన గలిగినది. బాబునిను ప్రభుత్వము వారిను పరిష్కరింపజాలరనుటకు, గనుల పనివా ప్రభుత్వనూచనలను మరియొకమారు నిరాశుటయే, ప్ర బల ని ద ర్శ న ము. ఇంక, ఇంగ్లండునందు కన్సర్వేటివు ప్రభు

త్యమువల్ల ప్రజలలో నేవగింపు గలుగుచున్న దనుటకు మరికొన్ని నిదర్శనములుగూడ గలవు. మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో లేబరుపక్షము అద్భుతవిజయము గాంచుటయు, కన్సర్వేటివు లోడిపోవుటయు, వీనిలో ముఖ్యమయినవి. ఈసందర్భముల నన్నిటిని గమనించి, కన్సర్వేటివులు తామధికారమునందుండ గనే సంస్కరణములను మరికొన్నింటినిచ్చి, ఆపివేట్లవదిసంవత్సరములవరకు మార్పు గలుగకుండ జేయవలయు నని భావించుచున్నట్లు, మొయిలు లేఖ దెలుపుచున్నది. లేబరుపక్షమువారిధికారమునకు వచ్చినచో, స్వపరిపాలనము నొనగెదరేమోయని, కన్సర్వేటివులకు భయముండుట సహజము. ఇట్టి విషయముండి దేశమును తప్పింపవలయునని, కాంగ్రెసుపక్షమువారు, సంస్కరణములను నిర్వహింపబూనక, మంత్రివదపులకు దూరముగ నుండుట అత్యవసరము.

శాసనసభాధ్యక్షుని యోటము

మదరాసు శాసనసభాధ్యక్షులగు రత్నస్వామిగారు, క్రైస్తవ నియోజకగణమువారిచే తిరస్కరింపబడుటయందు విచిత్రమేమియులేదు. అధ్యక్షులును, ఉపాధ్యక్షులునుగూడ వోటురులచే నిరాకరింపబడిరి. వీరిగౌరవస్థానములు, వీరి కేమాత్రము తోడ్పడలేదు. రత్నస్వామిగారు జస్టిసుపక్షమువారు. వీరికి జయము చేకూర్చుటకై జస్టిసుపక్షము తనశక్తినితన భారబోసినను ప్రయోజనములేక బోయెను. స్వతంత్రులగు ఆరోగ్యస్వామిమొదలిగారు వీరి నోించిరి. సాల్తానాగారు నిన్నటిదినము సూచించినట్లు, కాంగ్రెసుపక్షమున బహిరంగముగ నిలచిన అభ్యర్థి కలిచిరి. సాల్తానాగారి నెండుగురుతాహాపరచిననీ, కాంగ్రెసును విడనాడలేదు. స్వతంత్రులగు డేనియో థామసుగారును, ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారును, జస్టిసుసభ్యులగు షన్నీరుశెల్వం, రత్నస్వామిగార్లు నోంపగలిగిరి. మహమ్మదీయ నియోజకగణములందుగూడ, జస్టిసుసభ్యు లోడిపోయిరి. క్రైస్తవులలో జాతీయ భావము వ్యాపింపలేదనియు, వీరు దేశస్వాతంత్ర్య విముఖులనియు, యూరపియన్ లెటుల జెప్పిన నటుల నడుచుకొనుచుండురనియు, దెలిపెడి మామూలుపాట కాథము లేదని, యీమారు జరిగిన ఎన్నికలు తెవకనే తెలుపుచున్నవి. పాశ్చాత్య మిషనరీలును, శిథికారులును చెప్పిన మాటలనే వేదవాక్యములని యెత్తిస్త్రవులు నమ్మెడికాలము గతించిన జాతీయ సమర్థులగూర్చి వీరు స్వతంత్రముగ యెంచుట నేర్చికొనిరి. క్రైస్తవులలో గలిగిన న్యూభావోదయమున కెంతయు సంతసింపవచ్చును. రత్నస్వామిగారి ఓటమిని గాంచి, భారతీయస్త్రువు లిహాద కాంగ్రెసునందు జేరి, సత్వరస్వాత్య సంపాదనకై పాటుబడుదురని, నమ్మెదము. విషయమున చెన్నరాజధాని మార్గముజూపుముఖ్యము.

గాడిదర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు

కర్నూలుమండలమునకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి లిరువురను నియమించినను, రెడవవారు నామినేషనుకు పూర్వము తమ అభ్యర్థిత్యమును వదలు

కొనుటచే, హరిసర్వోత్తమరావుగారు రాక్కరే కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. వీరికి పోటీగ, జస్టిసు అభ్యర్థులును, స్వతంత్రాభ్యర్థులొకరును నిలిచి, ప్రచారమునలిపిరి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు కర్నూలు మండలమునకేగాక, ఆంధ్రదేశమున కంతకును వన్నెదెచ్చియుండిరి. వీరిజీవితము త్యాగపూరితము. దేశసేవయే, వీరి ప్రధానవ్యాపారము ఇట్టివారిని కర్నూలుమండలము నిరాకరించుచో, ఎంతటియజ్జీర్ణి గలిగెడిదో యూహింపవచ్చును. అధికసంఖ్యాకములగువోట్లు వీరికి లభించెను. జస్టిసుపక్షాభ్యర్థి లెండు మారు గ జయము గాంచెను. స్వతంత్రాభ్యర్థి అజయము బడసెను. మదరాసు శాసనసభలో, హరిసర్వోత్తమరావుగారు కాంగ్రెసుపక్షపు కీర్తిని కాపాడదని నమ్మెదము. మే మిదివరకు సూచించినట్లు, పశ్చిమాంధ్రదేశము కాంగ్రెసుపక్ష పరిపూర్ణాభిమానము కనుబడిచినది. కడప, అనంతపురము మండలములు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను పూర్తిగ నభిమానించెను. బల్లారి, కర్నూలుమండలములలో ఒక్కొక్క కాంగ్రెసు ప్రతినిధి నే నిలిపినను, వారు జయ మొందిరి. రాబోవు స్వరాజ్యనిర్మాణకార్యమునందు, పశ్చిమాంధ్రదేశము శ్రద్ధ వహించి, మార్గదర్శక మగుగాక యని కోరుచు, హరిసర్వోత్తమరావుగారిని మనఃస్ఫూర్తిగ నభినందించెదము.

నెల్లూరు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి నొకరినయినను పంపజాల నందులకు, నెల్లూరుమండలము నభినందింపజాలము. జమిందారులు, ప్రత్యేకనియోజకగణమును వదలి సామాన్యనియోజకగణము పక్షమున ఎన్నికలకు నిలువబడుటవలన, ప్రజలహక్కులకు తీరని భంగము వాటిల్లుచున్నది. జమిందారులకు గల ధనము, పలుకుబడిముందర సామాన్య లెస్వ రాగలరు? ప్రచారమునకు వీరు ఎంతసొమ్మునయినను మంచి నీళ్ల న లెఖిర్చు పెట్టగలరు. జమిందారులు ప్రత్యేకరక్షణము నయినను గోరకుండవలెను. లేనియెడల సామాన్య నియోజకగణములతరపున నిలుచు ప్రయత్నము నయినను మానుకొనవలయును. ఇందుకు వారంగీకరింపనిచో, ప్రభుత్వమువారయినను అట్టి విభాగమును గావించుట యవసరము. అసహాయోద్యమము బలముగ నున్నపుడు, దేశాభ్యుదయమునకై ముందడుగు వైచిన నెల్లూరు, కృష్ణ, గుంటూరు మండలము లీమారు వెనుకకుబోవుట శోచనీయము. ఇందుకు పెక్కుకారణము లున్నను, రాబోవు కాంగ్రెసు ప్రచారమునందు మరల నీమండలములు అర్హస్థానము నాక్రమించి, త్వరితముగ ముందుకు నడిచి తొంటిగొరవమును సంపాదించుగాక యని కోరెదము.

మధ్యరాష్ట్రములు: ఎన్నికలు

మధ్యరాష్ట్రములు, రిస్సంసీపు సహకారవాదుల కునికొట్టు. అస్సోసియేటెడుప్రెస్సువార్తల ప్రకారము, స్వరాజ్యపక్షమువారు 18 మందియు, స్పాంసీపు సహకారవాదులు 13 గురును, స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమువారు 5 గురును, స్వతంత్ర 5 గురును, బ్రాహ్మణేతరులు ముగ్గురును కలకు జయము గాంచియుండిరి. కాంగ్రెసు

పక్షమే ఇంకను ప్రబలముగ నున్నదని గ్రహింపవచ్చును. కాంగ్రెసుపక్షమునందు లేనిపోనిచీలికల గలిగించుటవలన, కాంగ్రెసుబలమున కెంతహాని వాటిల్లుచున్నదో యూహింపవచ్చును. దేశమునందెక్కడనయ మరుదెంచిన యీతరుణమున, స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షమువారును, రిస్సంసీపు పక్షమువారును చేతులుగలిపి కృషిసలుపుటపాడిగాదా? దేశభక్తులగు మహారాష్ట్రవాదులకు లీమాత్రము గ్రహింపబాలరా? కాంగ్రెసు తీర్మానముల ననుసరించుటకు కాంగ్రెసుసభ్యు లెల్లరును ఉద్యుక్తులగుచో నిట్టి చిక్కు-స్థితి యు దీరిపోవును. ప్రజాశక్తి కద్భుత విజయము గలుగును.

“ఈవినింగు న్యూను” పత్రిక జెదరింపు

బొంబాయిలోనున్న మద్రాసువాసులు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు గిన్వాలాగారి కనుకూలముగ వోటుజేసి, అన్యరాష్ట్రములందు కాంగ్రెసు అభిమానమును జూపి ప్రశంసాపాత్రులయిరి. ఇందుకు గినుక వహించి, ఆంగ్లోహైందవపత్రికయగు “ఈవినింగు న్యూను” పత్రిక మద్రాసు రాజధానివాసులకు బొంబాయి వర్తకులు ఎట్టి యుద్యోగముల నీయ గూడదని బోధించుచున్నది. ఓటరుల నీతీరున బలవంతపెట్టి వారిస్వేచ్ఛ నరికట్టి నెంచుటకన్న అవమానము వేరుండదు. మద్రాసువాసులు తగినరీతిని జవాబిచ్చెదరని నమ్మెదము.

తమిళనాడు కాంగ్రెసు

రాష్ట్రీయసభ

మదరాసులో జరుగును

ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు 22-వ తమిళనాడు రాష్ట్రీయసభావేళము, ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ ఆదివారము జరిగినపుడుకాంచీపురసభాతీర్థానామసారముగరాష్ట్రీయసభ యీసారి మదరాసులో డిశంబరు 4, 5 తేదీలందు జరుపనిశ్చయించిరి ఆహ్వానసంఘము ఏర్పడెను. ఆహ్వానసంఘసభ్యులందరూ. 5 నన్ను ఆ. సం. అగ్యతునిగ ఎన్నుకొనిరి. మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులుగ నియమింపబడిరి.

టి. ఆదినారాయణచెట్టి, సి. మరునవనంపిళ్లై, కె. వి. రంగస్వామిఅయ్యంగార్లు కేర్లుమ రాష్ట్రీయసభాధ్యక్షులుగ జిల్లాసంఘములకు నూచింపబడెను. జిల్లాసంఘములవారు 25-వ తేదీలోపున, ఆహ్వానసంఘమువారికి మహాజనసభను ఎవరిని అగ్యతునిగ ఎన్నుకొనినది తెలియజేయవలెను.

విదేశములకుపోయిన కలకత్తా

విశ్వవిద్యాలయ పండితుని

ఆగమనము

కలకత్తాలో నివసించుచున్న దక్షిణయిండియా

ప్రజల సన్మానము

కలకత్తా, నవంబరు 18 :- అమెరికా, యింగ్లాండు దేశములలో భారతదేశ తత్వశాస్త్రము, వేదాంతోపన్యాసములు గావించుటకు పోయిన కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపండితుడు ఎన్. రాధాకృష్ణన్ మదరాసుమెయిలులో నేటి ఉదయమున కిచ్చటకువచ్చెను. కలకత్తాలో నివసించుచున్న దక్షిణదేశీయులు రాధాకృష్ణన్ కు కుస్వాగతమిచ్చిరి. పండిత సి. ఎ. రావన్ రాధాకృష్ణన్ గారిని మాలంకర్తముల గావించిరి. (అ.ప్రె.)

మరీషను ప్రభుత్వమువారు ఉష్ణప్రదేశ రోగనివారణ పరిశోధనార్థము 500 పౌడలు విరాళము నొసగిరి.

నానా రాష్ట్రముల యెన్నికలు

పంజాబు

పార్టీల తరపున నిలువబడునది కొలదిమందియే

లాహోరు, నవం 18:— భారత కానసభకు, పంజాబు కానసభకు నిలువబడునది 180 మంది అభ్యర్థులలో మూడు డివిజన్ల మంది మాత్రమే పార్టీల తరపున నిలువబడునున్నారు. వీరిలో ఒక డివిజనుమంది కాంగ్రెసువారు, తక్కినవారు హిందూ సభ, సిక్కు, ఖిలాఫతు సభుల తరపున పేర్కొనబడినవారు. (ఆ. ప్రె.)

నర్దూర్ కర్తార్ సింగుగారు చాలించుకొనుట

పంజాబు కానసభకు వాణిజ్య నియోజకవర్గమునందీ నిలువబడిన వారిలో నర్దూర్ కర్తార్ సింగుగారు రాయబహు దూర్ ధనపతిగారి కొరకు తమ యభ్యర్థిత్వమును చాలించుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

లజపత్తాయుగారి భారత కానసభ అభ్యర్థిత్వము

అసెంబ్లీకి వచ్చును పంజాబు మధ్య పంజాబు స్థానములకు రెండింటిని లాహి లజపత్తాయుగారు నిలువబడినారు. వచ్చును పంజాబులో లజపత్తాయుగారికి ప్రత్యర్థిగా దివాన్ చనన్ లాల్ గారును (కాంగ్రెసు) మధ్య పంజాబులో రాయబాహు హంస రాజ్ గారును నిలిచి పోటీ చేయుచున్నారు. ఈవిషయమై ఎట్టి యేర్పాటులను జరగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరుపట్టణ నియోజకవర్గము

పంజాబు కానసభకు లాహోరుపట్టణ నియోజకవర్గస్థానమున స్వరాజ్య అభ్యర్థియగు దునీచందుగారికి వ్యతిరేకముగ డాక్టరు గోపీచందుగారు పనిచేయుచున్నారన్నమాట. వాస్తవముకాదనియే లాహోరులో నున్న ప్రస్తుతపరిస్థితులను బట్టి ఆయన తలపథముగా నుండవలె ననియే నిశ్చయించినాడనియే లాహోరునగర కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శి తెలుపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె. స్పెషల్)

బెంగాలు ఎన్నికలు

పోలింగు వివరములు-అసెంబ్లీ

అబ్దుల్ కాసింగారికి ఎక్కువ వోట్లు వచ్చుచున్నవి

మహమ్మదీయ నియోజకవర్గములు

కలకత్తా, నవం 18:— అసెంబ్లీ స్థానిక కానసభకు మహమ్మదీయ నియోజకవర్గములలో పోలింగు సేదకుడ జరుగుచున్నది. కలకత్తాలో అంత ఉత్సాహము కనబడలేదు. ఓటు యల్ వెక్కిరించుకొని మోటారు వరుగిడుచుండుట లేదు. గోడల మీద నోటీసులుగాని కరపత్రములు పంచిపెట్టుటగాని లేదు. ఏ జెంట్లుగాని ప్రచారములుగాని లేదు. పోలింగు సమయము నిర్వాసవ్యముగఁగోచెను.

ఓట్లెక్కుటకు 247 వందల స్త్రీలకు అధికార మున్నను ఒక్కస్త్రీమాత్రము ఓట్లెక్కుటకు వచ్చెను.

మహమ్మదీయులు సాధారణముగా ఓటింగులో ఉత్సాహము కనబరుపలేదు. కలకత్తా మహమ్మదీయ నియోజకవర్గములలో నూటికి 40 మందికి తక్కువగానే ఓట్లొసంగిరి.

భారత కానసభకు ప్రస్తుత సభ్యుడు మాస్టర్ అబ్దుల్ కాసింగారును బెంగాలు కాన్సిలు డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు డాక్టరు అబ్దుల్ హక్కుగారును పోటీ చేయుచున్నారు. ఇప్పటికి 57 ఓట్లుగా 117 రికార్డు చేయబడినవి. కాసింగారికి ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చిరి. వారే గెలుపుకలు కనబడుచున్నారు.

బెంగాలు కానసభకు

స్థానిక కానసభలో ఉత్తర కలకత్తా నియోజకవర్గ స్థానమును పట్టికూటిపు కాన్సిలులో పూర్వసభ్యుడగు మూలన మహమ్మదీయ పక్షమునకును అసెంబ్లీ అబ్దుల్ హింగారు నూటికి యెనిమిదారు. మహమ్మదు అలీ, అబ్దుల్ బాఖర్ పలకాన్, అబ్దుల్ హక్కుగారు వీరికి ప్రత్యర్థులుగా నిలువబడినారు. మొత్తము 1934 ఓటులలో 7:31 వందల మాత్రమే ఓట్లెచ్చిరి. ఎక్కువ వోటు హింగారికి ఎక్కువ ఓట్లు వచ్చుచున్నవి. ఓట్లెక్కుట తా మహమ్మదీయ స్థానమునకు ముగ్గురు అభ్యర్థులు 100 డిప్యూటీ మేయరు హెచ్. యస్. మహ్మద్ షరీ, నాయువుయేల్ హుస్సేన్ అబ్దుల్ రజాఫ్ (కాంగ్రెసు) గారు ఇప్పుడు చాలమంది ఓట్లెచ్చినను ఆర్కాట మేయరును లేదు. 2011 ఓటులలో 810 మంది ఓట్లెచ్చిరి.

అంగో యిండియన్ స్థానము - మొహూయర్ మెక్కుసీగారు గెలుపొందిరి

బెంగాలు కానసభ అంగో యిండియన్ నియోజకవర్గము నుండి 1166 ఓట్లు 915 ఓట్లవచ్చి మొహూయర్, మెక్కుసీగారు గెలుపొందిరి. డాక్టరు బార్బక్ డాక్టరు పుషాంగుగారు 592, 419 ఓట్లు మాత్రమేవచ్చెను. క్రిందటికానసభలోనుండి యా. బార్బక్ గారు ఇండియన్ టెలిగ్రాఫు సంఘమునకు కార్యదర్శులు. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్రముల యెన్నికలు

పార్టీల బలబలములు

నాగపూరు, నవం 18:— ఇంతవరకు మధ్యరాష్ట్ర కానసభలో పార్టీల బలబలము లిట్లున్నవి:—

స్వరాజ్యవారు 18, రిస్సాసివిట్టులు 18. స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్షము 5, స్వతంత్రులు 5, బ్రాహ్మణేతరులు 3. జబల్ పూరుడివిజ్ఞాపట్టణ నియోజకవర్గమునందీ కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కేశవరావు ఖండేరుగారు గెలుపొందిరి. స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి శివప్రసాదవర్యుగా రోడిపొయిరి. ఓట్లు ఖండేరుగారికి 1212 ను వర్యుగారికి 784 ను వచ్చెను.

మండలూరు నియోజకవర్గము:— ఉమేశ్ చంద్ర పుటల్ గారు (కాంగ్రెసు) గెలుపొందిరి.

నర్మదాడివిజ్ఞాపట్టణస్థానమునందీ చంద్రగోపాలమిత్ర (కాంగ్రెసు) గారు ఎన్నుకొనబడిరి. స్వతంత్ర కాంగ్రెసు అభ్యర్థి గోఖలేగారికి రోడిపొయిరి. చంద్రపాలమిత్రగారికి 1400 ఓట్లును గోఖలేగారికి 1074 ఓట్లునువచ్చెను. చామోరూర్ నియోజకవర్గమునందీ స్వతంత్ర కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి గోకులచందు సింగుగారు గెలిచిరి. వీరికి 989 ఓట్లు వచ్చెను ఓడిపోయిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి లక్ష్మీకంఠ ధర్మగారికి 705 ఓట్లు వచ్చెను.

అసెంబ్లీ - రిస్సాసివీపు వాది

ఆనేగా రెన్నుకొనబడిరి

యోబ్బూర్, నవం 18:— అసెంబ్లీలో బీరారుకు నియమింపబడిన ఒక్కస్థానమునకును రిస్సాసివీపు వాది ఆనేగారు నిరాటంకముగ ఎన్నుకొనబడిరి.

బీరారు ఎన్నికల ఫలితములు

మధ్యరాష్ట్ర కానసభకు బీరారులో జరిగిన యెన్నికల క్రింది వివరము ఫలితములు కలిగినవి:—

పార్టీల బలబలములు

14 మహమ్మదీయ స్థానములలో రిస్సాసివీపువాదలకు ఎక్కువస్థానములువచ్చెను. రిస్సాసివీపువాదులు 6, స్వతంత్రులు 4, బ్రాహ్మణేతరులు 2, స్వరాజ్యవారు 2 స్థానములలో గెలుపొందిరి.

తూర్పుబీరారు మహమ్మదీయేతర అభ్యర్థి స్థానము:— పన్నాలాల్ పంగెగారు గెలుపొందిరి. స్వరాజ్యవారు. వీరికి 1780 ఓట్లువచ్చెను. ప్రత్యర్థి రిస్సాసివీపువాది వై. జి. కేశవండ్లగారు. వీరికి 1823 ఓట్లు వచ్చెను.

పశ్చిమ బీరారు మహమ్మదీయేతర స్థానము:— గోల్ గారు (స్వరాజ్యవాది) గెలుపొందిరి. 2275 ఓట్లు వచ్చెను. రిస్సాసివీపు వాది యస్. వి. కల్కారుగారికి 1700 ఓట్లు వచ్చెను.

అమోటి తాలూకా రూరల్ స్థానము:— ఆర్. యం. దేశముఖ (రిస్సాసివిట్టు) గారు గెలుపొందిరి. వీరికి 1025 ఓట్లు వచ్చెను. ప్రత్యర్థి స్వతంత్రవాది దేవరావు రంభాజీగారికి 410 ఓట్లు వచ్చెను.

అమోటి తూర్పు రూరల్ స్థానము:— రిస్సాసివీపు వాదుల సహాయంతో స్వతంత్రవాది రామరావు అనందరావు దేశముఖుగా రెన్నుకొనబడిరి. వీరి ప్రత్యర్థి (బ్రాహ్మణేతరులు యస్. జి. అచ్యుతగుగారికి 1098 ఓట్లు వచ్చెను.

అమోటి పశ్చిమ రూరల్ స్థానము:— ఉత్తరావు పటిల్ గారు 181 ఓట్లు వచ్చి గెలుపొందిరి. ప్రత్యర్థి కె. యస్. నాగార్జునగారికి (రిస్సాసివిట్టు) 999 ఓట్లు వచ్చెను.

అకోలా తూర్పు రూరల్ నియోజకవర్గమునందు రావు సామోలు టి. యస్. కోట్ల (బ్రాహ్మణేతరుడు) గారు ఎన్నుకొనబడిరి. గులాబ్ రావు పక్షేలు గా రోడిపొయిరి.

అకోలా దక్షిణ రూరల్ స్థానమునకు దినకర్ రావు రాజేశ్వరుగారు (స్వతంత్ర) జె. వి. సేన్ (రిస్సాసివిట్టు) గారి నోడించిరి.

అకోలా పశ్చిమ రూరల్ స్థానములో నాప దేవు సదా శివపక్షేలుగారు (స్వతంత్ర, ఉపదేవెంగ థాసారు (రిస్సాసివిట్టు) గారి నోడించిరి.

బుద్గానా సెంట్రల్ రూరల్ స్థానము:— రిస్సాసివీపు వాదియు దివివగో మధ్యరాష్ట్ర కానసభాధ్యక్షుడు వై. యం. కాశీగారు గెలుపొందిరి. వీరికి 1940 ఓట్లు వచ్చెను. 1198 ఓట్లువచ్చి ప్రత్యర్థి ఓడిపోయెను.

మల్కాపూరు జిల్లా రూరల్ స్థానము:— పుండలిక్ (రిస్సాసివిట్టు) గెలుపొందిరి. బాబురావు రాంజీగా రోడిపొయిరి.

యం. పి. కోట్లగారు (రిస్సాసివిట్టు) యోబ్బూర్ తూర్పు రూరల్ నియోజకవర్గమునందీ నిరాటంకముగ ఎన్నుకొనబడిరి.

యోబ్బూర్ పశ్చిమ రూరల్ స్థానమునకు బాబురావు కృష్ణాజీ (బ్రాహ్మణేతరులు) గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

బీరారు వర్తకపరిశ్రమలస్థానమునకు దేశముఖుగా రోడి పొయి బిజ్ లాల్ గారు రెన్నుకొనబడిరి.

బీరారు భూస్వాములస్థానము:— బి. జి. కపర్ గారు (రిస్సాసివిట్టులు) 281 ఓట్లుచే రెన్నుకొనబడిరి. ప్రత్యర్థి రాధాకృష్ణగారు స్వతంత్రులు 178 ఓట్లువచ్చి ఓడిపోయిరి.

బీరారు మహమ్మదీయస్థానములు

మధ్యరాష్ట్ర కానసభలో బీరారు మహమ్మదీయులకు మూడు స్థానములు గలవు. అందులో అర్బుజ్ నియోజకవర్గము నందీ యస్. యం. రహిమానుగారు నిరాటంకముగ ఎన్నుకొనబడిరి. తూర్పు బీరారు రూరల్ స్థానమునందీ పరిపుద్దిక్ గారు ఎన్నుకొనబడిరి. అచ్చట మిథరియాకత్ ఆలీసయ్యద్ ఫర్హూసేన్ గారు ఓడిపోయిరి. మూడవస్థానపు ఫలితములు తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1926 సం॥ అక్టోబరు నెల 19 వ తేదీ శుక్రవారము

మార్పులెల్లాలు	మారు	మారు	మారు	మారు	మారు
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	అక్టోబరు నెల 1-వ తేదీనుండి నవంబరు 1-వ తేదీ వరకు	సాధారణముగ వలయును
గోల్ పూర్	88.7	88.1	...	4.71	6.46
విశాఖపట్టణం	88.7	74.0	0.04	8.48	6.41
కాకినాడ	88.8	72.2	...	4.26	8.18
కర్నూలు	86.0	72.0	...	4.05	8.72
కర్నూలు	88.0	70.8	...	0.78	8.64
జిల్లా	91.4	88.2	...	2.87	2.71
అనంతపురం	8.68	1.81
అనంతపురం	89.2	70.7	...	2.49	4.82
నెల్లూరు	85.8	77.8	...	10.78	6.12
నల్గొండ	86.1	84.4	...	19.56	1.63
కడప	88.8	72.4	...	18.98	2.84
నెల్లూరు	89.2	64.9	...	4.79	4.77
కొయ్యంబుట్టూరు	89.7	68.8	...	9.98	0.81
కొయ్యంబుట్టూరు	97	71.5	...	8.58	1.85
నాగపట్టణము	87	74.9	...	18.42	8.45
మధుర	91.1	78.9	...	10.89	0.89
పొంబే	82.8	76.8	...	19.29	2.28
తిరువర్తన	9.17	2.68
తిరువర్తన	83.9	75.7	0.07	12.20	8.45
కొచ్చి	86.9	74.4	...	20.28	1.76
కాకినాడ	90.8	78.1	...	10.82	8.56
కాకినాడ	84.0	78.8	...	18.68	8.41
కొంకణి	83.4	61.2	...	5.88	2.88
మిర్జాపూర్	76.8	69.0	...	9.24	2.18
కడప	62.7	45.8	...	18.50	1.23

గమనిక:— విశాఖపట్టణంలో చినుకులు బడిన మేఘము పలక నున్నవి. గోల్ పూర్ లో ఆర్ద్రత చాల ఎక్కువ. రాత్రివేళి 8:30 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:— మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. జిల్లాల ఆర్ద్రత మామూలుగఁజే ఎక్కువ. జిల్లాలలో పగటివేళి కర్నూలులో 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేళి 8 నుండి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ద్రత తీవ్రస్థితియందు మామూలుగ నున్నవి. పరిస్థితులు నిష్పవలెనే యున్నవి.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్,

సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వము

శ్రీ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చియు అందు పలుమంది విశేషములు శ్రీకాశీ కృష్ణాచార్యులవారి కభిలషించు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యత్వమును గురించియు శ్రీయుత మీనాక్షి సుందరముగారు వ్రాసిన వ్యాసము గాంచి యచ్చెరువు నొంది తిని శ్రీ మీనాక్షి సుందరముగారి కాచార్యులవారియందు గల భక్తి వర్ణనాతీతముగ నుండుట సర్వసంగమము. శ్రీ ఆచార్యులవారి ప్రతిష్ఠ ఆంధ్రదేశముననేగాక దేశాంతర వ్యాప్తముగట నిజము విశేషములందరికిని శ్రీ ఆచార్యులవారియందు గౌరవము లేకపోలేదు.

నేనును ఒక పర్యాయము ఈవిషయమును గూర్చి పత్రికలో వ్రాసియుంటిని. శ్రీ ఆచార్యులవారిని నాకును, దేశము చేతగాని తగు పరిచయము చేతగాని యెంతదూరమో తక్కిన విశేషములను శ్రీ ఆచార్యులవారికిని అంతే దూరము కావచ్చుటయు మిక్కిలి సంభావ్యము. చాలమంది పేరులను బట్టి దూరముగాని శ్రీ ఆచార్యులవారికి సమీపములే కాజాలరు. శ్రీ ఆచార్యులవారి జగద్విఖ్యాతియే సర్వజనులకును, శ్రీ ఆచార్యులవారి సన్నిధానమును సంపాదించుచున్నదిగాని, యన్యము హాసోపదు.

శ్రీయుత సుందరముగారికి, శ్రీ ఆచార్యులవారియందు గల నిరుపమానముగ భక్తినిబట్టి, "శ్రీ ఆచార్యులవారికిగూడ సభ్యత్వమునందు యిచ్చగదని లోకము కొందరుకొందుకేమో యనియు, అట్టియిచ్చ వారికెన్నటికి నుండదనియు, ఒకవేళ ఇప్పుడు సభ్యత్వము నివేదించబడినను శ్రీ ఆచార్యులుగారు తప్పక నిరాకరించితిరుదురని తమ విశ్వాసమనియు, సుందరముగారు వ్రాయుచున్నారు. వీరిభక్తికి పదివేల నమస్కృతులు. నాయనుభవమునుబట్టి నేను శ్రీ ఆచార్యులవారి హృదయమును గ్రహించి వ్రాసినానో వ్రాయలేదో నాకు తెలియును. అట్టి సందర్భమున శ్రీ ఆచార్యులవారినిగూర్చి, యిట్టి భ్రాంతిని యెవరును పొందరనియు, పొందుదురను భయమును శ్రీయుత సుందరముగారు, పొంద పనిలేదనియు మనవిచేయుచున్నాను.

ఈవర్షముగూర్చి, శ్రీ ఆచార్యులవారు, కనపర్చు నిస్సహాయే, శ్రీ ఆచార్యులవారి యతితత్వమునకు నిదర్శనము. మరియు, శ్రీ ఆచార్యులవారి బాలబోధనీ ద్వితీయభాగోపాధ్యాయుడగు "సీ సీ బాల బోధి ను ల ను స రా గు రు వి ద్యా కా ఖ వా రి చే అ ప్రభా వు చేయించు కొని ధనార్జనము పదవులను సంపాదించ వ్రాయలేదు. అట్టి యామోదమును నేను కోరను." అని కంకోక్తిగ వ్రాసిన వాక్యములను శ్రీయుత మీనాక్షి సుందరముగారు చూచిన శ్రీ ఆచార్యులవారియం దెవరుగాని ఇట్టిహాసోపా చేయుటెంతయసంభావ్యమో పనియో తెలియును. నావలెనే మీనాక్షి సుందరముగారు, వారివలెనే యితర విశేషములు చాలవరకును శ్రీ ఆచార్యులవారి వ్యక్తిపరిచయమును చాలినంత సంపాదించ లేని స్థితిలో నుంటున్నందున, శ్రీ ఆచార్యులవారి కేవల ప్రతిష్ఠకు మాత్రమే ముగ్ధులయియుండుటచేతను వారిపై నిగ్రహాలనేమో యనుభవమును పొందుచుండు కడు స్వభావవిధముగ నుండును. అది తప్పుకాజాలదు. శ్రీయుత మీనాక్షి సుందరముగారి భక్తి నాకు శ్రీ ఆచార్యులవారియందు లేకుండుట నేను మనఃస్ఫూర్తితో నొప్పుకొనుచున్నాను. ఏలయన శ్రీ ఆచార్యులుగారు ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయమున సభ్యత్వము 2 నగబడినన నిరాకరింపవలెననియు నిరాకరించి తీరుదురనియు వారు వ్రాయుచున్నారు. శ్రీ ఆచార్యులవారి యభిప్రాయము నేనుగూడాలనుగాని వారుల నిరాకరించుట ఆంధ్రమహాజనులలో అధిక సంఖ్యాకులకు సమర్థముగా నుండజాలవని నాభావము. విద్యాలయము ప్రారంభదశలో నున్నది. అనేక కారణములను బట్టి లోపాలులు రావచ్చును. అంత మాత్రమున మనసు కనియతగదు శ్రీయుత రెడ్డిగారు సామాన్యులుగారు. ప్రతిగను భాషా సమందును యెవ్వరికిని తీసిపోనివారు. నేనును శ్రీ రెడ్డిగారియం దేకలవ్య భక్తి గలవారిలో నొకడను. శ్రీ ఆచార్యులవారును శ్రీ రెడ్డిగారును నాకు గౌరవనీయులే. శ్రీ ఆచార్యులవారి వంటి మహనీయుల వ్యాఖ్యానింపకుండుట నిజముగ లోపమే కాని యంతమాత్రమున శ్రీ ఆచార్యులవారుగాని మరియుగాని యాచార్యసమిష్టమైన వచ్చుచో రనినిశ్చయించి తీరురటయేయు త్రవమునియు సభ్యత్వమునంగీకరింపదనియు ననుట నాకురుచింపలేదు. శ్రీయుత సుందరముగారు తమభీతిని వీడి త

ఆంధ్ర పత్రికా సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటికీరైన రాజాపు ప్రభవ సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింప బోవుచున్నాము. అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ, యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడును. తాము పూర్వమువలెనే దయయుచి అమూల్యములగు తమ వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి మా యుద్యమమునకు దోడ్పడ బ్రార్థితులు.

ఈసంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల నా విభాగమునందే ముద్రించి సంచికను ఉగాదినాటి కాంధ్రుల కర్పించి దలచినాము. నియమితకాలమునకు బూర్వమే వ్యాసములన్నియు మాకు జేరినగాని అట్లు విషయవిభాగమును గావించ నుకూలము గానేరదు. సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదప బంపు వ్యాసములను సంచికయందు జేర్చుటకు వీలుండు. కావున వ్యాసములు 926 సం నవంబరు 30 వ తేదీలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను 'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును, ఇతర చిత్రములును, సంపూర్ణ వివరములతో నియమితకాలమునకు బూర్వమే మాకు బంపుదురు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

సంపాదకుడు

త్వరపడుడు.

వెలుపడినది.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను పెక్కు మాతృకలతో నరిచూచి చేర్చిన పాశభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులముగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చున్నట్లు మేలి క్యాలికోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు ౧ ౮ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,

తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

మకు ప్రాయశః శ్రీ ఆచార్యులుగారిలో కలదేమో యని నేననుకొను పరిచయమును, విశ్వవిద్యాలయమునకు విరోధమునట్లు మార్చనాత్రము యత్నింపకుండురని ప్రార్థించుచున్నాను.

యన్. సుబ్రహ్మణ్య శర్మ,
బి. ఏ. (ఆనర్సు)

దొరికినది

నేను యీనెల 4-11-26 లేదే నిడుబ్రోలు స్టేషను నుంచి కెల్లూరు వెళ్లుటకు నిడుబ్రోలు స్టేషనుకు రాత్రి 8-30 గంటలకు వచ్చే ప్యాసింజరుకు వచ్చి రయి ౯.౪౦ యెక్కగా వైన చెక్కి. మీద కొంత రికార్డుకట్ట గట్టిపెట్టివున్నది. ఆరికార్డుమీద 1 రేలంగి అప్పలస్వామి 2 యీ వెంకటచలం శివశ్యామల తుని పోట్ల అనికూడా వ్రావున్నది. ఈరికార్డు పోట్లకున్న వారు నాతావుకువచ్చి వారికి యీరికార్డు అని రుజువు పట్టుకొన్నయెడల యివ్వబడును.

పాములపాటి బుచ్చినాయుడు
నిడుబ్రోలు, పొన్నూరుపాట్ల, బాట్ల తాలూకా,
గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీ సమ్మాద్ర యువజనసేవా సంఘము
రాజమహేంద్రవరము

రాజమండ్రి, నవంబరు 12:—శ్రీ సమ్మాద్ర యువజన సేవాసంఘముయొక్క వార్షికోత్సవము శ్రీయుత పండిత బాలదారి నారాయణ దేవుగారి యాధిపత్యమున దేశీయ విద్యాలయభవనమున ౯వ వైభవముగ జరిగినది.

కార్యదర్శి 1925 నెల వారి క నివేదికను జదివెను. జీవిత రామమూర్తిగారు, కారుపర్తి తాతాచార్యులుగారు, బి. అప్పారావుగారు, టి. తాతయ్యగారు, కె. వి. స్వామిగారు, శిలా మూర్తిలింగంగారు, విద్యాభివృద్ధి సంఘాభివృద్ధి విషయములనుగూర్చి మాట్లాడిరి. అంతట బాలాంకు బహుమతు లొసంగుతో సభ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

వైశ్యవిద్యార్థి వనతిగృహవాసి కోత్సవము
బెంగుళూరు

ఈనెల 14వతేదీ శ్రీయుత పి. జి. డిఫూజా బి. ఎ. బి. ఎల్. చీఫ్ కెక్రెటెరి గౌర్వ మెంటు ఆఫ్ మెనురు వారియాజమాన్యమున వైశ్య విద్యార్థి వనతి గృహవాసి కోత్సవము మిగల జయప్రథముగ జరుపబడినది. వాణిజ్య విద్యార్థి విషయములగు

చి అసిస్టెంటు కెక్రెటెరి యం. వెంకటేశఅయ్యంగారు బి. ఎ. యమ్. చెంగయ్య శ్రేష్ఠి బి. ఎ. గారు మొదలగు ప్రముఖులు ప్రసంగించిరి. విద్యార్థి వనతిగృహమునకు విరాళము లొసగిన ము|| రా|| రా|| శ్రీ శతారామయ్య శ్రేష్ఠి ఆలంపల్లి ఆదినారాయణ శ్రేష్ఠి గార్ల ఛాయాపటముల తెరువబడిన.

ఒక యువకుడు వీణగానమున సభికుల నానందపరచుట గావించియుండెను.

గ్రంథి వేంకటసుబ్బరాయగుప్త

శ్రేయః ప్రార్థనా ప్రసంగసభ—బెంగుళూరు

ఈ సభ వైశ్యవిద్యార్థి వనతిగృహమున 14 తేదీ ము|| రా|| పి. సూర్యనారాయణ శ్రేష్ఠిగారు బి. ఎ. యల్. యల్. బి గారి అగ్రాసనాధిపత్యమున జయప్రథముగాజరిగియుండెను. ము|| రా|| పామిడి సుబ్బరామ శ్రేష్ఠిగారు యన్. వి. నారాయణమూర్తి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు గ్రంథివేంకటసుబ్బరాయ గుప్తగార్ల మరీకొందరు విద్యార్థి లుపన్యసించియుండిరి. బెంగుళూరు వైశ్య ప్రముఖులు విద్యార్థివనతిగృహ మింక చాలవనియు దాని నభివృద్ధిచేయుటకు త్వరలో ప్రయత్నము చేయవలయు ననియు అధికోత్సాహముతో అభిప్రాయముల వెల్లడించి యుండిరి.

గ్రంథి వేంకటసుబ్బరాయగుప్త

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయముచేర్చి తెనిగింపబడినది. ఏళ్లొకమున కేవలమో తెలియుటకు శ్లోకసంఖ్య గూడ చేర్చబడినది. విశేషము లుండుతావున క్రింద సర్గము వ్రాయబడినది. భారతమంతగ్రంథము. గొప్ప దీపిక గలదు.

మూడు వాల్యములు రు 12-0-0

శ్రీమద్రాధ బ్రహ్మాండపురాణము 5-0-0

శ్రీఆంధ్రలలితో పాఖ్యానము 1-8-0

హోలాస్యమాహాత్య మనవము } 0-12-0

మధురాపుర మాహాత్యము }

విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకము 0-12-0

పాండవాజాతవాసము 0-12-0

జనమంచి కేషాదిశర్మ, కడప

రాధాకృష్ణనుగారి అభిప్రాయములు

కలకత్తా, నవంబరు 18— ఇంగ్లాండు అమెరికాలందు పర్యటనము చేసి భారతదేశ వేదాంతప్రభావమును ఉపన్యాసములను పాఠ్యాంశములను వారి దేశమునకు తిరిగివచ్చినరాధాకృష్ణనుగారిని ఆస్టోరీ యేతెనుకొనెనువిలేజిరి సందర్శింపఁజూపెనను రాధాకృష్ణనుగారిని దీనిని విషయముల దెప్పిరి.— జాతీయభావమును ఆస్థికారమును భారతదేశ విద్యావిధానము విద్యార్థులందు గలగతేయుటలేదు. వారి విజ్ఞానమునే నిరసనము చేయుటకు విద్యార్థులను తమరుతేసినయెడ, యిప్పటికేపడిపోయిన మనదేశమునకు మోక్షము లేదు. వ్యక్తిత్వగౌరవముపై తీవ్రవిజ్ఞానము పాఠ్యప్రక్రమము మూలాధారము. దురదృష్టవశాత్తూ మన విద్యావిధానము మనవిజ్ఞానమును నిరసింపచున్నది. తమూలము ననునయువకులు ప్రాతగ్రంథములను నిలుకనలుకులుగా త్రోడీకరించుచున్నారని అభిప్రాయించుటకు ముందునకు సాగజాలరున్నారు. మన విద్య మన జీవితమును సర్వముఖముల వ్యాపించినయెడ ఇప్పటికిని మార్పు విజ్ఞానములపాలైన మనము యిదివరకే వానిని పాఠము యనమునకే వరకేసియే యుండెడివారము. ఆర్యభిక్షముగ సాహిత్య సంబంధమున విద్య జీవితసమస్యల నెదుర్కొనుటకు మనల సమర్థులుగ తేయకున్నది. నాయరులుగను, పర్సీకు సర్వములందు సుపాఠ్యులుగను నుండుటకు మాత్రమే మన పట్టభద్రులు నేరయున్నారు. ఈరెంటియందు వారిముడుటకు చోటులేదెడల వారు రాజకీయచారిత్రమును పాల్గొనుచున్నారు. కొందఱుకైనను ఆరిక ఉపద్రవము తగ్గింపఁబ్రయత్నింపవలసియెడల తక్షణము దేశమందలి మేధావులజ్ఞానశక్తి వినియోగింపఁ బ్రయత్నింపవలయును. పాశ్చాత్యదేశములందు విద్యకొరకు వెచ్చింపబడు ధనముతో బోస్సినయెడ, మనదేశముందు ధన్యులెట్లును సామ్య అతిస్వల్పముని అంగీకరింపక తప్పదు. విస్తృతముగ విద్యావ్యాపకముకొరకు ధనము అపారముగ వెచ్చించుట యందు గలనవ్యవస్థకే మేపాశ్చాత్యదేశ వాఙ్మత్యుని నొందుటకు గారణము మతసంస్కరణమునకుగాని, ఆర్థికాభివృద్ధికిగాని, రాజకీయమునీ రక్ష్యమునకీగాని విద్య ఆర్థికసౌకర్యములకు జాతి యత్నింపవలయును. నన్నవైషమ్యములే భారతీయవిద్యార్థులు కంటకుముల పాలగుచున్నారని అమెరికా విశ్వవిద్యాలయములకు తెలియకపోలేదు. వారలను న్యాయమును శేషుర్యుటకు విశ్వవిద్యాలయములు తోడ్పడుచున్నవి. అమెరికా విశ్వవిద్యాలయములందు పెక్కు భారతీయవిద్యార్థులకు చోటు లింపఁబడుట వారు గోరుచున్నారు. జపాను, అమెరికా విద్యార్థులు అమెరికా విశ్వవిద్యాలయములందు జేరి లాభమును బడయుచుండ, భారతదేశ విద్యార్థులు ఉపేక్షించుట విచారకరముగనున్నది. అట్లెదునై న్ను, పెక్కులాటిందు అమెరికాకంటె మరియేదేశముందును నేర్చుకొనుటకు సౌకర్యములు లేవు. (అ. ప్రె.)

ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు ప్రకటనము

దీర్ఘ, నవంబరు 18 :— దిగువ ప్రకటించిన కమ్యూనిక్కు యిండియా దొరతనము జారీచేసెను :—
“ యిండియను కరెన్సీ ఫైనాన్సు కమిషను రిపోర్టు విచారించి యిండియా దొరతనపు అభిప్రాయములతో నేటిభవింపుచు యిండియా మంత్రి కమిషను రిపోర్టులన్నిటి ఆమోదించెను. రాబోవు కాలకాలపు అసెంబ్లీ సమావేశమందు ఇందు కొరకు చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. (అ. ప్రె.)

చిక్కు-వ్యాధులకు అద్భుత నివారిణి

దీర్ఘ కాలమునుండి యిట్టిదని తెలియకుండినట్టి చిక్కు-వ్యాధిచే బాధపడుచుంటిని. నెరుముల దుష్ఫల్యము, నానదుముక్రింద తిమ్మరు, ఈ రెండే నావ్యాధికి మూలకారణములు బాధయున్న భాగములు చాలమట్లు విక్లి-పాయెను. నాకన్నులనుండి నీరు కారుచుండెను. మఱియు అవి మడుచుకొనిపోవుచుండెను. కన్నులెప్పుడు పై కెత్తుటకు వీలుకాకుండెను. నాగృష్టికూడ చాలవరకు తిగ్గుచుండెను. నామూత్రము తెల్లగా నుండెను. నా ప్రశ్న ముకుందుడను. తిరునల్వేలిల్లా కృష్ణాపుర వాసియను, ప్రస్తుతం చెన్నై నగరము మైలాపూరు సెన్ట్రాల్ నందు లోకాపెరారియాపీథిలో ట్యూబ్యులార్థియందు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్ద ఒక మాసము ఔషధము తీసికొనినదివారి నా వ్యాధులన్నియు మదిరి, నా ఆరోగ్యము నందు త్రోత్రమార్చు గలిగెను. పాశ్చాత్య వైద్యులనే కులు మున్నుకాలవట్టి చిక్కు-వ్యాధిని పండితులవారు మదిర్చి నాకారోగ్యము కలుగజేసినందుకు వారికి నేను విక్రీ-శిక్రీతజ్ఞానము. 80-10-22.

ఎస్. ఏ. దాసు, చిప్ర ఆశిటరు ఆఫీసు, ఎస్. అంధు ని. ఎస్. రైల్వే పార్కు రోడ్, మద్రాసు.

IT CAN

BE IMPROVED

No matter what quality of Coffee is used or how carefully it is prepared, the delicacy of its flavour will be improved and increased by adding to it : : : : :

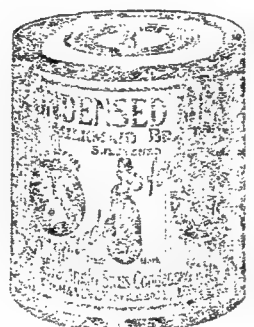
MILKMAID BRAND CONDENSED MILK

This is only logical because Milkmaid Condensed Milk is guaranteed pure full cream cow's milk of such a rich uniform quality that all the fragrance and creaminess of new milk is combined with the aroma and flavour of the coffee : : : : :

PROVE THIS AT LITTLE COST.

Buy a Trial Tin of

3120

MILKMAID BRAND CONDENSED MILK

from your dealer for Annas 2 or send Annas 3 in stamps together with your name and address in full to : : : : :

MILKMAID MILK, P. O. Box 399, CALCUTTA.

NESTLE & ANGLO-SWISS CONDENSED MILK CO., (INCORPORATED IN SWITZERLAND), CALCUTTA.

గంధర్వ మహాత్ - విజయనగరము

ప్రధానోద్దేశములు

శత్యాకలము:— విద్యాశీలమును విడవకుండ భరతకాన్త్ర రక్షణముచేయుట, సాహిత్య విద్యలో గడిదేవులు, గంధర్వ కళలందు పరిశ్రమింపచేయుట, గౌరవము చెడియున్న మేళముల పద్ధతులను సంస్కరించుట, సినిమా అభినయాలలో ప్రవేశపెట్టుట అర్థార్థనోపాయములను పరిశ్రమల పద్ధతులనుమాడ నెలకొల్పుట.

2. ఈకులము ఎట్టి ప్రాచీన చరిత్రము గల్గినదియును భారతదేశ ప్రాచీన చరిత్రము నెఱింగిన పండితులచే బరిశోధనలు గావించుట, పూర్వము శత్రులు అనినవ్యచరిత్రలయి విద్యాంసులయిన పురుషులతో బాటు రాజాధానములందు విరుషియగుటలు (Courtesans as Hetera Greeks) నెఱిగించుట, పరిశ్రమల చారిత్రికముల నెఱిగించుట, భోగిములు, నాగవానులు, దేవదాసీలు, సానలు, కూర్మాపులు, బతువులు జక్కలు మొదలగు జాతులలో ఆరితు వరుముక్క సాంప్రదాయములు పాదుకొన్న తెజంగెఱిగించుట. ఆర్యులు తమకొఱకు వ్యభిచారిణుల నిర్మింపజేదనలు.

3. దేశానిర్ధనను మూలభూతిమై యున్నట్టియు ముఖ్యముగా ఇప్పుడు ఈశాలియొక్క ఆధోగతికి కారణమగుచున్నట్టియు అసత్య జీవనము తొలగించుటకు సాధకపాధకములను చర్చించి కర్మక్రమ మేర్పరించుట, కన్యలను వివాహితలనుగాక జేసి వ్యభిచారిణుల సంఖ్యను తగ్గించుట.

4. ఈ పయి యుద్దేశములను నిర్వహించుటలో దేశమునందు తగిన ప్రచారము గావించుటకు పక్షపాతిగా గంధర్వ పత్రికను ప్రకటించుట.

5. ఒక సంచార పత్రములయమును నెలకొల్పుట. పరిశోధకగ్రంథముగ్రి కల యుద్ధాంతరాయమును స్థాపించుట.

6. పురుషులను అపార్థనకు దీని గౌరవ వృత్తులందుంచుటకును, బాలురను విద్యావంశులను చేయుటకును, త్రాగుడు మొదలగు దుర్భాషములు కలవానికి నిత్యగర్హితులగునట్లు ప్రభోధము గల్గించుట.

7. శత్రుల సంఖ్యకు బదిలెట్లుగా ఎక్కువజాతుల మనుకొనువారినుండి వేత్యవాటికకు గూఢముగను బహిరంగముగను దిగవలెను పురుషులెల్లయు దేశమునకు మున్నును మున్నున మున్నున గావించి పాశ్చాత్య వంతులనుగా చేయుట, అందులనే విజముగా వేత్యసంఘము దుర్వృత్తికండి మరలగలదని నిరూపించుట.

8. ఆదంబరజీవనమును తగ్గించునట్టి రాట్నములను ద్రవ్యులకై మహులలోను, ఇండ్లముందును ఏర్పాటులు చేయుట.

9. తలుచుగా ఈకులమువారు తమ యభివృద్ధిని తామే నిర్ణయించుకొనుటకు గోష్ఠి కల్పనట్లు సభలను గావించుట.

10. ఆశ్రమ మొకటి స్థాపించి వ్యభిచార వృత్తిని వంటనే విడిచి నిర్మల జీవనము పొందగోరువారికి సద్గోష్ఠి యల్పనట్లు చేయుట.

ఈ మొదలగు కార్యములు నిర్వహించుటకు గంధర్వ మహులు విజయనగరమున స్థాపింపబడినది. దేశాభిమానుల సాహాయ్య మవసరము. ధర్మాత్ములు పెట్టెను ప్రతిపిడికిలి భిక్షము పలకగాని ఈ సంఘము తరింపదు.

1 సభ 2 నూర్కాంతం 2 సభ 3 సత్సినరసయ్య 8 మద్దిల అప్పలరాజులు 1 మద్దిల సన్యాసులు 5 మద్దిల వైడిరాజులు 6 కోటపాలెపు అప్పలవరసయ్య 7 సాలూరి సూరయ్య 8 జర్జాపు సన్యాశివయ్య 9 చింతావణి మాణిక్యం 10 మద్దిల చంద్రమాణిక్యం 11 కూర్మాపు సూరయ్య 12 వడ్డుగారి అప్పారావు 13 వద్దిల అచ్చగారు 14 పొట్నూరి వద్దిల అప్పలనరసయ్య 15 పొట్నూరి వద్దిల లక్ష్మీకాంతం 16 వద్దిల పరాంకురం 17 భుగత సూర్యనారాయణ 18 భుగత చిట్టి 19 కొంకిపుడి చిట్టి 20 వడ్డుగా/ చినసత్యవతి 21 చింతామణి రాజులు 22 సాలూరి సరస్వతి.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

2857 మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువు కుక్కనవ్వుము, అరియూత్రముము! వాటిని వారింది బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించుట మన సాధము. 20 రు. డబ్బీ రు 1-4-0 పి. పి. 0-6-0 పి. పి. అందు కో, ఆముర్త్యపద్ధతాభ్యం తెరదేవి. (నల్లూరు.

ఉండే ఆవులపాలు తెప్పించి త్రాగి, ఇక్కడ ఆవులపాలు త్రాగిన నేను చూడగా, ప్రకృతికి నువ్వీ తేడా తెలిసినది. మనం ఒకరికి సహాయం చెయ్యాలి అనేవాళ్లం. చెయ్యలేకపోతే దుష్టం అయినా పెట్టాలి అనేవాళ్లం. ఎందుకైతే నా, ముందు శరీరాన్ని చక్కజేసుకోవాలికానీ, ఒకవేళ జబ్బు చేస్తే, ఆతరువాత ముందు అహోరిస్తాను అనకూడదు. “ప్రిన్స్ మన్ ఈజ్ బెటర్ థాన్ క్యూర్” అని గావున ఇంగ్లీషులో. “ఉత్పన్నప్రతికారాత్ అనర్థస్య ఉత్పత్తిప్రతిబంధయేవ వరం” అని సంస్కృతంలో. పీళ్లల్లో ఎవరు ఎవర్ని చూచి వ్రాశాకో కాని రెండూ ఒక్కటే భావం గొప్పముక్కలు వీక్షిస్తున్నాయి.

సరి ప్రపంచములోనికల్లా ప్రాణమునకే ఎక్కువ విలువ. అన్నీ దానికోసమే. సాక్ష్యాలు సంపన్నాలు అబద్ధాలు దొంగ తనాలు, భోరీలు ఇవన్నీ అందుకే గడ. అల్లాంటి ప్రాణాలు, పంచ ప్రాణాలు పట్టుకొని ఏల దాక్షుడచేతుల్లో పెట్టి ఊరు కంటారో బోధపడదు. అవరేవక చెయ్యించుగుని ప్రాణాలు పదిలేవారన్నారే. అట్టివారలస్థితి “వైద్యుడా నేను చావశేకం డా ఉన్నాను. కాస్త నన్ను చంపిపెడుదూ” అన్నట్లుంది. ప్రకృతిని, పరిశోధించండి “కన్ను” చూడండి. హృదయమున పరీక్షించండి. ఒక గులాబిపువ్వును వీక్షించండి. ప్రకృతిమహిమ గోచరిస్తుంది. దానిరంగు పరిమళము మార్దవము మనోహరము.

జాజీ రాజులు మార్దవము మరీ రోజాపూవు ఉండమ్ము, జవాబజీ గుమ్మడు కమ్మతావి, మధు రంభా శర్మరాపూపి కాభ్రాజీ మాధురి తేటతెల్లులకు సంప్రాప్తించునే కాని, రాజే జన్మానికి నిష్ఠురంబయిన బర్హిర్వక్త్రవాగ్దేవి.

ఈపద్యము నేను నిన్న భాష గురించి మాట్లాడినపుడు చదువలసినది. ఒక్క ప్రమాదమే అట్లున్నప్పుడు ఒక్క జంతువే అట్లున్నప్పుడు, మానవ శరీరమునందలి ఒక్క అవయవమే అంత అద్భుతమైనప్పుడు, ఇక మానవుడు ఎంత అద్భుతముగ కల్పింపబడియుండును? ప్రకృతిలో దోషములుండునా? లోటులుండునా? చూచెడినేత్రమున, ఆడిడి జివ్వాయందు, విశేషార్థమున అదో మము లండలయునుగాని, ప్రకృతియందుండవు. ఎటువంటి శరీరాన్ని సృష్టించి ఇచ్చినాడండీ, ఆయన!

అయ్యో! ఎంత పాడైపోయానాము!

బుట్టెడంతవిధాతిపులము మోముల నూడిపించి, పంజాల జేయించినావు, రుద్రాక్షబోతో శిరోరహబంధ మూడదీయించి సర్వము బోడించినావు / గన్నీరుచాయ నీర్మావిపంచలను విప్పించి, యిస్త్రిల గట్టించినావు / దివ్యసాలగ్రామతీర్థప్రాసము మానిపించి, సోదాల ద్రావించినావు / ఒక్కడనీల నీకు పీలున్నవరకు / చెప్పరానిమార్పులన్నో చేసినావు / బలిరకృత సన్మనస్తాప పరమపాప / కలిమహారాజ సకలసాంకర్ష్యబీజ!

కాని, ధర్మశాస్త్రాల్లో ఏమి చెప్పినారూ, అంటే, ప్రాయశ్చిత్తాలు చేసుకోండయ్యా, పాపాలు గగ్గమెఘాతాయి, అని అయితే, సపినులు ఏమంటారు? “పురాతనపురాడు ఏదో ఒకటి చేస్తే పాపం అని పెట్టుకున్నాడు. అదేచేస్తే పుణ్యం అని నేను పెట్టుకున్నాను. ఆ పాపాలకోసం పెట్టిన ప్రాయశ్చిత్తాలు నామీద నేనెందుకు అప్లైచేసుకుంటానుగనక? నా ఇష్టం నేను రిఫ్రైమ్మెంటురూమ్మి. వెళ్లి హాయిగా స్టీట్ పాటాటో లగా యిస్తాను. దానికి ప్రాయశ్చిత్తమేమిటి? నా సెన్సెస్ పోపోనయ్యా” అని అవును. ప్రాయశ్చిత్తం అంటే నాకు నమ్మకంలేదు. కాని ఈ తిశేవస్తువులు తినడానికి మనం ఎంతవరకు అర్హులం? మనమాత ఇచ్చినవస్తువులు లేవా? మనమాత మనకు జబ్బు వస్తువులు ఇస్తుందా? మనమాత ఇచ్చినవాటికంటే మంచి వని మరొకరు ఇచ్చినవి అసలు మంచి వేనాని జముగా? అని ఆలోచించుచు వీ ఆవస్తువులు తీసుకోవలె అర్హులకేసులం అనిపేరు పెట్టుకున్నవారం గనుక, మనం దేనికే జడనక్కర్లేదు, మరొకక్కర్లేదు, శుంగారుపడి డోక్కో అవసరములేదు. నిర్భయంగా, అడిగి, నాదించి, సందేహానివృత్తి చేసుకుని, ఆచరణకుదిగవలె. “ఏదోఒకటి, పోనిస్తూ” అనవద్దు. అందుకని, ప్రకృతి ఎటులఉన్నదో చదువలె. ఎక్కడా? అంటే, రైబ్రీలో. ఆరైబ్రీ సామాన్యముగా ఉండే పుస్తకాల రైబ్రీ కాదు; ఇక్కడేఉన్నదీ, ఇప్పుడేఉన్నదీ, ఇతడికేపున్నదీ అనేయిమం దానికేలేదు. అదేప్రకృతి; అనంతము, అగమ్యము, దారుణము, మనోరంజకము, అనుభవకేవల్యము.

ఖరకేతరుచిరుమత్ కత్తిచే చెక్కవక్రరలేని కలమసంఘములు గాగి ఏనాటి కొకయక్కయేని యింకని నార్థిముండలములు ముషీములు గాగి భూసభాంతకభాగములె స్పృగభగకాశ్వతములైన గ్రంథపత్రములు గాగి జంతుమానవవృక్షజడభేదభిన్న రాజ్యములెల్ల దివ్యపద్యములు గాగి బహురంగగ్రంథముల

పరబ్రహ్మనుకవి వ్రాసి బ్రహ్మాండపేటిక భద్రపఠచే గాన వానినిజదివి మజ్జానమంది ధరణి సౌఖ్యము గనుకు సోద్యులార.

‘ప్రపంచం, ప్రపంచం’ అంటే హిందూదేశం దాటి మనవాడెవడైనా పూర్వపురాడు చెల్లినాడా, అని అడిగితే ఉన్నాయి ఉదాహరణలు. జగన్నాథపండితుడు తన శిష్యుల్ని కొంపరిని అరబ్బీదేశం పంపించినాడట. మంచిఅనేది ప్రపంచం అంతటా వ్యాపిస్తుంది. ఇప్పుడు మీరు నేర్చుకునేదానికొకటా మంచి గ్రహించండి, చెడు వద్దు.

బాలరు నేను మాట్లాడడం ప్రారంభించిన తరువాత గుంపులుగుంపులుగా వచ్చారు. హాలు కిటకిటలాడుతోంది, కాని ఇది చిన్నచోలేలేండి. కాబట్టి కాస్తజోరుగా విసిరేస్తున్నాను మాటలు. అల్లావీదో ఉత్సాహంగా ఉండాలిగాని కింపనూమి హిందూసమాజం మీటింగుకి అయినట్లు కామండా ఉంటే సరి. సరి, ఇకఅయిన నిమిషాలు.

ఉపన్యాసం ఏదో విలాసం అనుకోడం తప్పే. దానికేమిటి? చాలామంది ప్రతీదీ విలాసం, తమాషా అంటూంటారు, తమకు అది చెయ్యవలసి వచ్చినప్పుడు తప్ప. శుకశాసకారుల సభా, సభ్యుల సంఖ్యా, వింటే ఆశ్చర్యంగానే ఉంటుంది. ‘అష్టాశీతి సహస్రాణాం ఋషీణాం భావితార్థానాం’ అని ఎనభైఎనిమిది వేలమంది కూర్చోడం, చివడం, ఒక్కరే ప్రశ్నిస్తూండడం, జరిగి ఉండాలంటే వారు చాలా శిక్షితులై మరీ అది నిర్వహించి ఉండాలి. అప్పటివి ఎందుకు? 22-5-20 కేదీని నేను హరిద్వారము ఋషీకుల బ్రహ్మచర్యాశ్రమం చూచాను. ఖనకలో గురుకుల ఆశ్రమం చూచాను. అవే మన విద్యను నిలబెట్టిన చోట్లు. ఒకొక్క ఆశ్రమంలో అరవైవలగురు ఉంటారు. పెద్దపెద్ద వసతిగృహాలు బాగులుతీర్చి ఉంటాయి. ఒకొక్క బాధులో విద్యార్థి నాలుగేళ్లుండి, మరియొక బాధులో ప్రవేశిస్తాడు. వార్షిక నమస్కారం అంజలి; ఇప్పటి మన ఆర్థనమస్కారం కాదు. అంజలిలోని విశేషము మెచ్చెరిస్తుకు తెలుసును. అది పవిత్రము. అందువల్ల ఆమాత్రం అయినా మనం మరీ, మంచిని మరల అభ్యసించాలి. ‘గుడ్ మార్నింగ్’ మాని, హృదయపూర్వక నమస్కారం; ‘అభ్యర్థుని అంత్యోపన్యాసం’ అనేది మాని-ఎందుకంటే అభ్యర్థుడు అంతటితో అంతరించుకొనుకొ-మకో ముక్క. దేనికైనా ముగింపు చెప్పేటప్పుడు ‘స్వస్తి ప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం’ అనే మాటలు. అనగా, అందరికీ తేమము, రాజులు న్యాయముగా ప్రజలను పాలింతురుగాక. గోవులకు శుభము. తమవారే బ్రాహ్మణులకు. అనగా అఖండప్రపంచమునూ నింపుటకు సరిపోయెడు తేజస్సుగలవారికి. అంతేగాని “జాతిమాత్రోపశేవ” లైన బ్రాహ్మణులకి కాదు. యూనివర్సల్ బ్రదర్ ముడ్ మనకు విధియే, కొత్తగాదు. ఇల్లు ఎవరిదీ? అందరిదీవుడాను. అతిథి అభ్యాగతుడూ నస్తే, వాడిది మదానూ కాని, ఒకడిదీ అని ఎందుకు అంటున్నారూ అంటే అది నాడు కాస్త బాగుచేయించడానికీ, పన్నుగట్ట చెల్లించడానికీ నూ. ఒకడంటూ లేకపోతే మరీ ఎవడూచెల్లించడు. తనకి ఒక్కరికొరకే కట్టుకున్నది ఇల్లుకాదు, వల్లకాదు. అదిమాత్రం ఎవడికి కావాలి?

చీరాణి కింపథి నసంతి దిశంతి భిక్షాం నోహంభిషాః పరభృత స్సరితోప్యశుమ్యన్, రుధ్రానుహాః కిమవధూత మున్మాద్వివస్త్వః కన్యావృజంతి కవయో ధనదుర్భవాంధాన్ ఏదైనా, పాపం, ఇంగ్లీషులో వ్యాఖ్యానంచెబితేగాని తెలియదు మనకి. అవీ మనఅవస్థ. చక్కనిభావాలు గల్గిన సంస్కృతస్థోకాలూ తెలుగు పద్యాలూ, నేను చదివినప్పుడు విని, కిమ్మనక, అవి యేమని చెబుతున్నవో చెప్పినతరువాత ఇంగ్లీషు మాటపెట్టి ఓహోహో అనేమారు మనభాష ఎప్పుడు నేర్చుకుంటారు? తెలుగునకు తల్లిభాషయైన ఆసంస్కృతమును ఎప్పుడు ఉద్ధరిస్తాను? వ్యాఖ్యానం అవసరములేకయే, నేనుస్థోకము చదివీచదువుతుంటేనే గ్రహించి ఎప్పుడు అనందిస్తారు? ఎప్పుడు మన ఆంధ్రత్వం నిలపెడతారు? అప్పుడుగాని భారతమాతకు మనస్సు స్థిమితపడదు. అన్ని మతములూ, అన్ని భాతులూ, అన్ని వర్ణములూ, అన్యోన్యత ఉండవలయునని నేనెటిసేకాని మరల మమేకమునూ, సాంకర్ష్యమునూ నాకు అసహ్యమే. నాకేకాదు అందరికీనీ అంతే. ఆయుర్వేదంలో:

త్రసంగాత్ గాత్రసంస్పర్శ్యాత్ నిశ్వాసాత్ సహభోజనాత్ ఏకశయాశనాచ్ఛాపే వస్త్రమాల్యానుశేషనాత్ శుష్కం జ్వరశ్చ శోషశ్చ సేతాభివ్యంధ ఏవచ జౌపసగ్ధికరోమాశ్చ సంత్రామంతి నరామరం|| అని అందువల్ల నేకోరది మైత్రియే, సోదరభావమే.

సభు లారా, ఇంతవరకు, నాకు లోచింది ఏవెట్టియో మొట్టియో నేను మాట్లాడినాను. ఇది తిరుపతి సమాజము. శ్రీ తిరుపతి వేంకటేశ్వరకవులు. వెనుక ఒకచోట అవధానము చేయగా నేను అస్పృశ్యత పహింపవలసినవ్వింది. అవధాన సమాప్తయైనతరువాత, అంతా వారిమీద ఆకి: పద్యములు చెబుతూ, భగవంతుడు తిరుపతి వేంకటేశ్వరులను రక్షించుగాక అని ఆర్థం వచ్చే పద్యాలు ఆశువుగా చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు. అప్పుడు నాలోనేను, ఇదేమిటి? ప్రతీకపీ వారిద్దరికీ తేమం కోరుతున్నాడు! కడంవార్షములేమిటి? కడంవార్షకీతేమం లేనప్పుడు వారిద్దరికీ ఉండేతేమంవల్ల లాభం ఏమిటి? అని ఆలోచించుగుని నావంతు వచ్చినప్పుడు నేనూ ఒకపద్యం చదివి వారితో పాటు మమ్మల్ని అందర్నీ కూడా రక్షింపవయ్యా, దేవుడా! అని కోరి ఉన్నాను.

పదిమందిలో బట్టపవలైన నిలువెల్ల చోచిలోచని పచ్చి దొంగవాడ! ఏరికైనను తిరువ్రాయమ్మయ్యేయించి పంగవామములెట్టి పంపువాడ! వడ్డిలోకానైన ఎడలకంఠకుసంత గుంజిగొను రాతిగుండెవాడ! కడుపేదనని మొట్టిలిడసె త్తిబాచెన్న పెట్టిపామ్మ ని యడ్డుపెట్టువాడ! అడుగడ్డనకు మొక్కిముడుపుగట్టెడుభక్త కోటి బ్రోచెడులంచగొండెవాడ.

ఇన్నిగల్గియు సిరియే తేకున్నవాడ పేరు గొప్పయే చూడగ నూరు తిప్ప అనెడున్యాయంబునకు లక్ష్మ మైనవాడ పరస తిరుపతివేంకటేశ్వరులతోడ మమ్ము దయచూడు మలివేలమంగలెడ.

ఆర్యులారా, నేనేదో, ఆరోగ్యవిషయకముగ, భాషావిషయకముగ, మరీవిషయకముగ కాస్తకాస్త మాట్లాడితిని. సంధర్భము కలగగానే, నేను మిమ్ము మరలవచ్చి చూచెదను. అప్పటికి మీరు ఏమియైన అభిప్రాయ, ఏమియైన పదభ్యాసము కనబడినచో, అదే నాకు పరమానందము.

నేనాడిన మాటలలో నాకు ఏ ఒకరివైననూ కోపముండి కాదు. పాడుచెప్పాన్నిచేసేదో అన్నప్పుడు, వైద్యులకు ఏమి ఆగ్రహము వలదు. ఏమతమునూ నేనునిరసించను. అందువలన, శివపరముగానునూ, విష్ణుపరముగానునూ, క్షేపించి చెప్పిన ఒక స్లోకముతో నేను విరమించెదగాక:

గవీశత్రో నగజాద్రిహో మమారతాతః శశిఖండహారిః లంకేశ్వరారాధితపాపపక్ష్యః పాయానాడిః పరమేశ్వరోన|| [ఇందలినిశేషములు శ్రీ ఆచార్యులవారివి, దోషములు లేకునవి.]

ఆంధ్ర గ్రంథమాలయందలి మూడవకుసుమము వెలువడినది.

త్వరచదుడు:

39 వ భారతజాతీయ మహాసభ, బెల్గాము. గాంధీ మహాత్మని అభ్యర్థింపన్యాసము, తీర్మానములు మహాత్మని ఈ యధ్యక్షింపన్యాస ముత్కృష్ట భావభరితమై స్వరాజ్యప్రాప్తి కు త్రమమార్గమును నిరూపించుచున్నది. ప్రభుత్వమునకును, ప్రజానాయకులకును, స్వధర్మానుష్ఠానవిధానమును మృదువుగ గరపుచున్నది. దేశమాత్రారాధ నాసక్త మగు నాంధ్రలోకమునకు మహాపకారక మయినది. వెల 0-4-0.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల, తపాలుపెట్టె నెం. 212, చెన్నపురి.

హిందీ తెలుగు- తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది. బాలశిక్ష 0-6-0 మొదటి వాచకము 0-6-0 హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0 ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, ద్రాసువు.

వీర వనిత

[తంగిరాల హనుమంతరావుగారు]

(గత భాగవచనము ౭౫౦౦, తరువాయి)

స్వప్నము

స్వప్నమునం దొక పుష్పపుష్పమును సాక్షాత్కరించెను. ఆశ్చర్యము చెప్పెను : "నాగినుణ్ణి! ఈగదియందు జాగరూకతతో" బరీక్షింతువని ఇంద్రునిజితమైనగడ్డపాట గాన్పించును. ఆచో గడు నీవున్నగది గడ్డపాట కన్నములైత్యు లోనికివచ్చి నిన్ను బలిమిని బట్టజూచును వాడు కన్నములోనుండి వెలికి నిర్గమించుమున్నె నీవాగడ్డపాటనుతో వానిని డొక్కలోపాడిచి పృథ్వీపునాతిబడునట్లు చేయుము. కాని పురుషుని జంపితి వన్న మాట రాకుండ గావూకుకొనుము."

ఇంతలో నాపెకు మెలకువవచ్చెను. స్వప్నములునిజమగు వానియనుసందియము తోచెను. పరీక్షితేనెదనని నెమ్మదిగాలేచి గదిని పీక్షించుచుండె. కలలో జెప్పిన తెలుగున వాగదియందొక వాడి యొనగడ్డపాట చిక్కిన. దానినిగాంచి యాచిన్నది పెన్నిధి గన్న బీచందంబున సంతోషభరితస్వాతయ్యె. దానిని తనవా ప్రమంచుదాల్చె. ఆతెక్కడినుండియో మాయబలము వచ్చి యాపెనావరించెను. అప్పుడాయువతి తనమనమునం దిట్లు చేయ కృతనిశ్చయరా లయ్యె. ఈమధునివారంబులు నిశ్చయము. మానభంగముగాకుండ వీనినితుదముట్టించెదగాక. ఈరాత్రినుడు లోని కరుదెంచునని ఈ నిశితాయుధముతో నొక్కపాటు పాడిచి యనుసదనమున ప్రాతకాపుగచేసివైచెను. కానిమృత్యు; కానున్నది కాకమానదు. అస్థిరంబుగ యీ ప్రాణము లన్న నాకంతటిపి కావు.

ఈపాపాత్ముని తుదముట్టించుటొండె, లేక ఈనాశరీరమును విడుచుటొండె! మూడవదికానేరదు. వీనిని మదమణించి తనో మానరక్షణప్రత్యేకమునకు భంగపాటుచేయరాదు. కాని మానవుని బోగొంటినన్న యపయోగము ఆచంద్రతారార్కముగ ఈ పుడమిపై స్థిరమగునేమాయను భీతికలుగుచున్నదే. జనులందరు నన్ను పలుపలువిధములుగా భావింతురే! ఛీ! ఛీ! ఈపాడుతనవును బుడమిపై భరించుటకంటె మరణమే సమంజసము. కాన మానభంగము గావింప బ్రయత్నించిన యాదుష్టచూరాలమును సహించి తదనంతరంబ యి త్రవవును జాలించెదను.

9

ఆకా భంగమైనది భద్రుడికి. ఆశ నిరాశయైనది. తలచినదిలంపులన్నియు బూడినను బోసిన పన్నీరుచందనముగా బరిణమించింది. అయినను పట్టుకల మాత్రము వలలేదు. ముష్టిపూతముచే తక్కివాలుచేదన మొనర్చుటకామి నిందుక నలజడిచూచుచుండె. ఆహంకార హృదయముపూయింది. తోకత్రొక్కిన భుజంగంబుకంటె మండిపడి తోవకమాయి తనేక్షుండైనాడు భద్రుడు. చటాయన మొలకున్న బాప పెజ్జికి సుమ్మముక్రింద కన్నము త్రవ్వబొడంగినాడు. కరణముగారియింటియందు గమ్మచేయబడుటచే, వాని ప్రయత్నములన్నియు కష్టతరములగుచున్నాయి. పినప్పటికిపిలువనోరభాడుగాక మఱియొకతొక బని మొదలు పెట్టాడు. లోనున్నను కన్నముత్రవ్వచున్న భర్తని వినిపించుటచే నిశితాయుధాస్త్రయై ద్వారముచెంత మహిమనుకరనివలె నిలువబడింది లక్ష్మి. రాత్రి నుమారు పది ఘంటలైంది. కరణంగారిగృహముంతయు నిశ్శబ్దంగావుంది. రాత్రి సహాయమునకై బయండుటకు కర్కకబ్బంద మేలేంచిరి.

అమ్మగారు సుఖనిద్రలో నున్నదనుకొన్నారగాని మహావిపత్సముద్రములో మునిగి తేలి కొట్టుకొనుచున్నదని వారూహింపలేకపోయారు. పగలంతయు కాయకష్ట మొనర్చి యుండుటచే వారు స్వేచ్ఛగా బయండి నిద్రాధిదేవతను వరించి కంభకర్దని తిరస్కరించిరి. స్వయము మాటునుజిగింది.

10

కన్నము త్రవ్వట ప్రారంభమైంది. కన్నములోని కేగి బలిమిచేసిన తన తోరిక నెఱవేర్చుకొనవలయునని భద్రు డూహించాడు. కన్నములోనుండి లోనికి రాకపూర్వమే లక్ష్మ్యముపైటి వాని గుండెలో పాడునదలంచింది లక్ష్మి. కన్నములోనుండి పొదిములు క్రమముగా లోనికి వచ్చుచున్నాయి. లక్ష్మియు కడుంగడు జాగరూకతతో ఉంది. లోన జరిగిన సంగతి భద్రునకేమియు తెలియదు. పాపము భద్రుని పృథ్వయము సగము లోనికిరాగానే లక్ష్మి లక్ష్మ్యముజూచి "చావు! చావు! చావు! ఈనిశితాయుధముచే నొక్కపాటు దినక నావంటి పుష్ప

రంభంను నీకు లభించుననుకొంటివా చావు!" అని బలిమిని గడ్డపాటును వాని పొట్టులోనికి దీచెను. ఆ పొట్టునకు దోమ్యరిమటిచే కడుమెదలక కక్కినపేమరీతి కన్నములోనే దీర్చ నిద్రజెందె. ఆపెయు నాగడ్డపాటును దీయక అట్టే యడిమిపట్టింది. ఈరీతిగా నానారీత్యము తనబాధిబలముచేసిన నేమి దీనదయాపరంజైన భగవంతుని కృపచేసిన నేమి తనను సవకృతి నొనర్చదలచిన కాలాంతరి కృతాంతునిపాలిటి కనిపె ఆహా! స్వప్నం సంజాతము పోలేల్వాడినర్దున గణోపేతము పరస్త్రీత్యమును మిడుమిక్కిలి పత్రితాతలికమును చెఱుపదలంచిన నిర్భాగ్యున కట్టిగతిగాక నికట్టిగతి సంప్రాప్తిపగలదు! రాత్రియంతయు మెలకువగనే యుండి నిలుచున్నది లక్ష్మి. చేమలజూమెనది. కుక్కురోహ యని వామకొడి కూసింది. నిద్రతేనుకె లక్ష్మికి బలహీనత మోచుచున్నది. రాత్రికూడ భోజనము లేకపోవుటచే అనయవములు వివశతనొంద దొడగినవి. గడ్డపాట నదిమిపట్టుకొనుటకు ఆతెకరములు నిస్సారముకాబోయెను. కొంతసేపటికి నిలుచుండుటకై ఓపిక లేకపోయిందిలక్ష్మికి. అంతట తానున్న గదిద్వారముతెరచి దోమ్యరిని జూచింది. భద్రుడు చనిపోయినట్లుపరీక్షించితే నీకొంది. వాడివాస్తవములోనిబాకును తీసికొన్నది. వాస్తవము ఖడ్గమును ధరించినవాడి ఆమెకివిధముగా అభిప్రాయములు సముద్రతరంగములరీతి బయలుపడెదనని. "ఆహా! ఈశ్వరా! పేరెన్నికగాంచిన ఈ గ్రామకరణముగారి భార్య నైజ్యుంది. అడకువగలయు తరుకవ్యారత్తి మెన్వరనినలక్ష్మియని పేరెన్నికగాంచి, కటకట! నేటి కీనీయనిచే మానభంగము గా వింపనున్నతరి, ఈశ్వరకరుణకటాక్షముచే వీనినంతమొందించిని. మానభంగము గాకుండ నెట్టులో రక్షించుకొన్నను, ఆహా! దుర్భరము. నచింపజాలరు. అవమానమును భరింపజాల. గ్రామకరణముగారిభార్య పద్మవిభవయైన లక్ష్మి యిట్టిసాహచర్యజేసెనే! యని జనులందరు మామంభాషణ తిరస్కారభావములతో నన్నుజూచుచుండురుగా! ఈయవయతో భారమట్టుతేభయావహమై గర్భనిర్భేద్యమై కన్నట్టు చున్నది. ఈయవ నిందకు పాలై యీ నీచకేరము భూమిపై భరించుటకన్న వీరవనితకు మరణమేమేలు. అదియునుగాక ఏ నీతనవును విడిచిన తరువాత నన్నెవ్వ రేవిధమున ననుకొనినను నాకేమిభయము! తిండియ! శైశవముననే గతించెను. తల్లియ! భూమిపై కలసయ్యె. అన్నయ! దేశాంతరగతుడయ్యె! మనియుండెనే! మృత్యుగవ్యారంబునబడియెనో తెలియదాయె. ఇంకనీతిచ్చ తనవునుభరింపజాల. కాని నన్నే ప్రాణముగా నెన్నుకొనుచు, నీకేదైన ఇందుక మనశ్శాంతి లేకున్నచో ఈప్రపంచమే లేదని భావించునాదివ్యగుండరమూర్తి మత్స్యా భిక్షుకు నాకీజన్మమున లభింపదనియు, వారి దివ్యవర్షనము నాకీ దోరకదనియు విచారముపెల్లుబుకి, పొంగి వచ్చుచున్నది. ఏమిచేయును! ఈ నాకృత్యము నెఱిగిన నాభర్త పినవ నెల్లుగా భావించునోకా! హా! హా! మి ధర్మపత్ని సాహసకృత్యమునకు మన్నింపుదు. మీరాకకై పరలోకమున నెరుగు జూచుచుండెను. మీ దివ్య మంగళ విగ్రహ పాదనేవ నాకీ జన్మయున కలయునను, మరల మీలే నాకు భర్తలగుదురుగాక యని పశ్యేశ్వరుని పాదారవిందముల మతేష్వాదయ పీఠికును దరించి నేనిదే పరలోకమున కేసచున్నాను. నెలవొసగుదు." ఇట్లా లక్ష్మి మనస్సు పలుతెఱంగులగు యాలోచనా పరంపరలకు గుఱియై తుదకు తన విరహితయై చావను సిద్ధపడి, బాకు తీసికొని తన శయ్యాగారమునకేగి శయ్యపై బయండి, తన నాథుని చిత్రఫలక మును తన నేత్రద్వంద్వముల కద్దికొని, వానినియథాస్థానముననుంచి, బాకుతో నొక్కపాటు గుండెలోపాడిచికొని తనవునువిడిచిందిలక్ష్మి.

11

సూర్యుడు దుదయ్యది నిధిలోపించి తొంగి తొంగి చూచుచుండె. కరణముగా యింటియొద్దనున్న కృషీవలులు నిద్రనుండి మేల్కొంచిరి. ఉదయ మెనిమిదిగంటలైనది. కాని ద్వారములు తెరవబడెను కారణం బరయజాలక తత్తరపడెనాగిరి. అమ్మగారు! అమ్మగారు! అని పలుసారులు పిలిచిరి. రాను! రాను అమ్మగారు! ఇంకెక్కడి యమ్మగారు! అమ్మగారు వమ్మై పోయింది. ప్రత్యుత్తరము రాలేదు. ఆందోళన మెక్కుడైంది వ్యవసాయదారులకు లోనికి బోవు మార్గములను నిరీక్షింపుమందిరి. మాగ్మేదియు గానరాలేదు. ద్వారములను ఉపాయముచే తెఱుముటకు పిలువకునికి బలిమిని బద్దలుచేయదలంచిరి. పదిగంటలగుసరికి జనులు గుమిగూడెనాగిరి. ఈవార్త డొంగి అప్పుడే పోకిపోయింది. గ్రామమునబుగారుకూడా వచ్చారు. గుమిగూడిన జనులందరిని ప్రహరీయవతల నిలబెట్టి మునపబుగారు తగుపెద్దమనుష్యులు లోనికిబోవుటకై ద్వారబంధ చేసె

దిన మొనర్చిరి. ఒకటా! రెండా! నాల్గద్వారములు తెరవబునవి. లోనికిగి, వారు జాగ్రత్తగా బరీక్షింపసాగిరి ఎచ్చట, ఏమియు గోచరింపలేదు. భర్తనియలేదు, మాటలు వినిపింలేదు. మూడుద్వారముల సభిగమించిరి. పాకశాల కెడయ్యున్న పొలగడియొద్దకు బోయిరి. అచ్చట జూచిరిగదా! ఏషన్నది! మృతశరీరండాకడు కన్నములో నిగురించుచున్నాడు ద్వారముక్రింద కన్నముండె. కన్నములో నర్థదేహమును విమునబరీక్షించిరి. ఎవరు వారు? ఇంకెవరు? మనభద్రుడే! దీర్చుని సనుభవించుచున్నాడు.

లోని కేగిన వారు బలిమిని ఏనుగులతో సములైనను ఏ లూణో వారి కరచరణములు నడంబున్నవి. నోటతడి యారు చున్నది. మాటవచ్చులేదు. ఏనుగంటటిమనుష్యులు పీనుగుతో నరియిరి. వారుదొమ్మరిభద్రుడెచ్చటి కెట్లుదెంచెనోయనియు, ఎవరిచే నిట్లు మత్యవువాత బడియెనోయనియు, నాలోచింపసాగిరి. ఆలోచనలు తెగులలేదు. కాలాతీత మగుచున్నది. ఒకవేళ కరణముగారి భార్యను జేటుపను వచ్చియుండునా యనుకొనిరి. కలే చొరకృత్యమున కరుగుదెంచి యుండునా యనిరి. సర్వవృద్ధనాడెవరొనిరి. గతలోనికి బోయి గదిని బరీక్షించిరి. భద్రునిశరీర మివలకు తీయబడియెను. శరీరములోనిగడ్డపాట యట్లేయుండెను. గడ్డపాటనుబట్టి పాము కలచి చావలేదనియు, ఎవ్వరిచేతితో చంపబడియుండవలయు ననియు, అంతటి ఘోరకృత్య మొనర్చగల సాహసురెవరో యనియు, ఇంటియందన్న కరణముగారి భార్యయే ఈమాతుకచర్య జేసియుండునాయనియు, అంతటికత్తియోపెకు గలదాయనియు, దీపసంగతి సమూలుముగా పెల్లగింపవలయుననియు నూహింపసాగిరి. ఒకవేళ కరణంగారిభార్యను పీడు చెఱుప సిద్ధపడి యాస్థితి ననుభవించినచో శహాభాష్! తిగిన కాస్తీ జరిగినది అనుకొనిరి. కొందరు వానిబలసన్వరణమునకు చింతించిరి. రామ రామ యనుకొనిరి. ఈ గొడవయందు కరణముగారిభార్యసంగతి మరచిపోయిరి. "అయ్యగా రెచ్చటనుండికో బరీక్షింపుడె"ను కేకలు వెలుపలినుండి వినిపించెను. అంత వాడు మిగిలినగదులన్నటి గాలించారు. ఏగదిలోను ఆమె కనబడలేదు. అంత వారు కరణముగారి పడకగదిని సమీపించిరి

12

అప్పుడే రెండయ్యములు దాటినవి. కరణంగారు మాడ గ్రామమునుండి వచ్చిరి. ఆయనకు ఈ కథయంతయు నొక విచిత్రస్వప్నగతవృత్తాంతము రీతిగా దోమచున్నది కరణంగారి పడకగదియందమగు పలుములతోను అద్దములతోను కనురవణియుముగానుండెను. ఒకమూల నొక యనుపపెట్టె గలదు. ఇంకొక దెస నొక పండెరపట్టుచుండము, దానిపై పరుపు, బుట్టును దోమతెరకలదు. కరణంగారు శయ్యను సమీపించి దానిపై నొకయనునతిపరుండియున్నది. ప్రతివారికిని ముఖనిద్రలో నుండినట్లు లక్ష్మిగోచరించింది. "లక్ష్మి!" యని కరణంగారు సంబోధించిరి. ప్రత్యుత్తరములేదు. అంత భుజమున చేయిచైచి లేపకూడ ఏలకో! భీతిచే వెనుకకుజుంకిరి! ఆచే చేతియందున్న బాకు తిశతళమని మెరయుచుండె. పరుపుపై తెల్లనిదుప్పటి పరువబడియున్నది. గుండెలో పొటుపాడిచి పైకితీయగజేరక్తి ము చిమ్మునగ్రోవినుండి నచ్చిపడినట్లు నైనున్నచాందిని కిని, ప్రక్కనున్న గోడకును, పరుపుపై పఱచిన దుప్పటివివాదను చిమ్ముచేసింది. ఆమె ధరించిన వస్త్రసమంతయు రక్తముచే తడిపి పోయింది కరణంగారు దీనిని మరల బరీక్షింపలేక నేలపైకొర్రగిరి. ముంపలుగారు కరణముగారిని వేరొకగదిలోనికి దీసికొని పోయి పరుండెట్టి శైత్యోవచారము తొనర్చుటకు కొందరిని నియమించిరి మరల లక్ష్మి యున్నగదికి బోయి బరీక్షించెను గ్రామమునపలు సర్వసంగత-సర్వనాశనమైనది! ఘోరమరణము! రాను! రాను! వీరమాతీ వీరస్వర్గములంకరిందింది కారణము నూహింపలేరెరి. పరిపరివిగముల గలపోయసాగిరి కరణంగారు క్రమముగా బహిష్కరిత పోయిరి. భార్యపై మన్ననలెంగచే శత్రుమాతావనశిష్టపెట్టు. అన్నహితవు లేదు. దీని సృష్టయైపోయెను. ఒకకోబని కలలో కరణంగారికి మనలక్ష్మి సాక్షాత్కరించి యాంవృత్తాంతమును నివేదించింది. స్వప్నములోనే కరణంగా రనువులను గోల్పోయెదను. వీరవనితను గరిసికొనుటకు ప్రయాణమైనాడు. వీరమాతీ ముందునడచుచున్నది. వెనుక కరణంగారు నడచుచున్నారు. ఆహా! ఏమి ఈయద్భుతము! శహాభాష్! వీరవనితా! లక్ష్మి! భద్రుని తివరన్న నీకేమి!

బొగ్గు సంధి ప్రయత్నములు

జిల్లాలు ప్రభుత్వవిభాగమును ఆమోదించుట

ఎక్కువబొగ్గు తయారగుట

దక్కన్, నవం 18:—బొగ్గుతగవు ఈనారము ముగియవలసివచ్చినది. బొగ్గు ఆపారముగ తయారగుచున్నది.

బోలోన్వరబోగూడ ఎక్కువబొగ్గును తయారుచేసిరి.

కొన్నిగనులందు బొగ్గుపట్టు ఆగిపోవుటకు ముందున్న పేదననులకంటె ఎక్కువవేతనమును పనివాండ్లు గీయుచున్నారట. వీటినిజూడ పనివాండ్లు కోపముతో విధిలేక పనిలో ప్రవేశించలేనివి యైయున్నత్రిక దెలుపుచున్నది. బుద్ధిపూర్వకముగనే ప్రవేశించరని తెలియజేయుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాటులచే బిల్లులందు అంగీకరింపజేరవలసిన అనుబంధమునకు గన్నించుచున్నవి. ఇంతవరకు ప్రభుత్వసంఖ్యలు ప్రభుత్వనూచనలచే ఆమోదించిరట. కొన్నిగనులందు ఓటు లనవరమనుచున్నారట. ఇదివరకే చాలమంది పనిలోజేదలయే దీనికికారణము. స్థానికసంఘములు తమ సమ్యుతిని దెలియజేసిరి. వారికుమైదు బాసక్పేజ పడవాటి యిట్లందులలో ఇట్లు జరిగెను.

నేడు పనివాండ్రసంఖ్య 1478. మొత్తము 848681 మంది పనిజేయుచున్నారట.

నార్తంబల్లందులో 80 గనులు పనిని ప్రారంభించినవి. నేడు 7442 మంది ఎక్కువగ పనిచేయుచున్నారు. మొత్తము 886168 మంది చేరిరి. దక్షిణజిల్లాలో మాత్రము కొన్నిజిల్లాలు విస్తారముగ ప్రభుత్వనూచనలకు ప్రతిహతులుగ నుండిరి.

స్కాట్లండులోగూడ ఇట్లుజరిగెను. రేపునమావేకమై వాడుగూడ ప్రతిహతులుగ ఓటుజేసెదరట.

ఇంగ్లీషుజిల్లాలో కొంతఆగమన్నది. నార్తంబల్లందు భవార ప్రభుత్వవరకుల వంగీకరించుటకు తీర్మానించిరి.

సమ్మెల నాపుజేయుటకు బిల్లు

కార్యకనష్టప్రతికూల్యము

లండన్, నవం 16:—క్రమముగ ఏర్పడిన వంచాయతీ తినుట ప్రారంభించారట యగుటకుముందు సమ్మెలు జరుగ వలసినవిల్లును కామన్సువభాగ మొదటిసర్వాయము ఆమోదింపిరి. సుదృఢపరిపరిష్కారము కుదురినచో సమ్మెగట్టుటకు ఆధ్వర్యం లెరుగదనిరి.

ఈబిల్లు చెడ్డదనియు సభ్యులు నిమిత్తము నెలకొల్పబడిన ఏర్పాటులు నాశనమగుననియు అందుచే ఈబిల్లును ప్రోత్సేయ వలెనని కార్యకనష్టకు ఆక్షేపించెను.

బొగ్గుపట్టు ఆగిపోవుట

పన్నులభారము

లండన్, నవం 16:—కామన్సువభాగ సర్ కింస్ట్రీ యొక్క నీచలనసాధనము 8250 పౌనులకు మిదింపును ప్రభుత్వము 500:000 నాంది పోయియును బొందుచున్నారని యీ ప్రస్తుతిపూర్వ నిమిత్తమే ఇపుడు 15000000 పౌనులు బంతులవేసెదనియు గనులపనివాండ్ల బిల్లులకు ఇపుడే అన్నసత్ప్రముల చాలపుష్కలముగ మున్నవియు వారినిదృఢముల పని చేయుచున్నట్లుగంటె ఇపుడే బాగున్నారనియు, చెప్పిరి. ఇట్లు కార్యకనష్టము అయ్యిది సభాసభ్యునిరి.

కొంతియింకే పోయినా ఆపస్యగనిట్టిరి. వీరు నాచల పనిలో ప్రవేశించినవే అప్యస నీగ్ననయెను.

బొగ్గుపరిశ్రమ ఆగిపోవుటచే ప్రజలపన్నుల భారము మోచుననిరి.

సూతనదక్షిణవేల్పు రాచకేయములు

సిడ్నీ, నవం 15:—క్రొత్తదక్షిణవేల్పు కార్యకనష్టము వారు గవర్నరు క్రతునకలవీపర్వకులను ప్రవేశజేయుట తిప్పిరి. వానియొడ షర్ డక్షిణదేవయగుగారిని ఒక నెలలో రప్పించెదమని ప్రభానామాత్యుడు చెలిచెను.

దీని నిమిత్తము సాంప్రదాయానికి అర్థి బంపుటచే కాననపర్వ వారిని ప్రభానామాత్యుడు అడుగును.

కార్యకనష్టులతో పథమ నింపనిరాకగించిరి గవర్నరు.

భారతదేశవ్యవసాయము

ప్రత్తిసంఘకు మంచియవకాశములు

లండన్, నవం 16:—ఉత్తర ఇండియా, ఆఫ్రికా, కన్యా, తింగనీయకా, ఉగండా, నూడాను జూచినచిన్న సర్ విలియం హింబరీగారిట్లుజెప్పిరి. నాసంచారము సామ్రాజ్యము నకు పుష్టిని గలుగజేసినదగును. భారతదేశము సివిలుసర్వసు వాడును, అధినేతక సివిలుసర్వసువాడును వర్తకములో మసలు వర్తకులవేనను ఆలోచించవలెను.

మహ్మదు పట్టెజిలోయ విభానములు చాలమధ్యమి నవి కాని ఎక్కువపాటదారనకు భూమిని వేలముచేయుట తప్య. ఎక్కువపాటదారను మంచిత్తు కుకారు. విత్తనములను జల్లి వ్యవసాయమును మననతగిన క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబించు వానికి భూమినీయవలెననిరి. క్రొత్త ఆధినేతకములందు ఇదిగూడ పాతముగ నుండును.

భారత వ్యవసాయకాశాలు మంచివనిని తేయుచున్నవి. కాని తగినవిబ్బందిలేదు. మంచి నిపుణులను త్వరలో ఖాళీస్థానముల యందు నియమింపవలెను.

భారతీయులచే వ్యవసాయకాశయందు నియమించుటచే వ్యవసాయ సిబ్బందిలో చాల చీలిక గల్గెను. కాని పరిశీతులు అభివృద్ధి గాంచినను ఇంకను కావలసినంతమంది చోరు కుటలేదు.

కేంద్ర ప్రత్తిసంఘము చక్కగ పనిచేయుచున్నది. ప్రభుత్వ వ్యవసాయ సిబ్బందిని మించిపోక దానికి తోడ్పడవలెను. నీటిపాటుల విధానములు పూర్తి అయినపిదప సిబ్బందిని యభివృద్ధి చేసినవీమ్యులు, 6 లేక 7 వందత్వరములలో బజారులలో ధరలను స్థిరముగ ఏర్పాటుజేసినతరువాత భారతదేశ ప్రత్తివల 8000000 డెల్లకు మించిపోవును.

సామ్రాజ్యసభలు

కమిటీ నివేదికములు పూర్తియగుచున్నవి

దక్కన్, నవంబరు 15:—నేడు అయిన కమిటీలు పని చేయుచున్నవి. ఆర్థిక కమిటీనివేదికమును గూడ పరిశీలించెదరు. ప్రభుత్వమువారు జేయు వర్తకముల పన్నులను జేయరాదను దానిని ఆలోచించెదరు. కాపురముజేతుండ వర్తకము జేయువారిపై పన్నును విధించుటనుగూర్చి గూడ ఆలోచించెదరు.

అధినేత నెటిల్డొంటు కమిటీ నివేదికగూడ పూర్తి అయినది.

మరికొన్నిటిని పరిష్కరించుటకు నిండు పథ గురువారము సమావేశమగును.

సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులకు

బర్మాను మహారాజు విందు

లండన్, నవం 15:—బర్మాను మహారాజుగారు సామ్రాజ్యసభా ప్రతినిధులకు స్వాగతమొసగి విందుసేసిరి.

కార్కు అల్లిరి

రివల్లికనులను ఆరపుజేయుట

లండన్, నవం 15:—క్రీష్టేలులో 8 బానకీయలను దొవ్వుజేసిరి విప్లవకారులు. కాకితములకు బట్టుకొనిరి. 11 గురు రివల్లికు అధికారులకు బట్టుకొనిరి. విల్లియంలో కాక్కులో 10 మందిని అరెస్టుజేసెరి.

సామ్రాధ్యుడైన విప్లవకారులు బానకీయల ద్వారమున్న కావలివారిని గాల్పిరి. తీరగాత్రులను జేసిరి. డెల్లికు వైరిక కిదిరమును మట్టుజేసిరి. ఆయాధులను గొంపోయిరి. కాని వానినిగాల్పిరి. తీరముగ తీరగాత్రులైరి.

ఇంగ్లండులో కుంభవృక్షము

జలాశయము ప్రద్దులగుట

దక్కన్, నవంబరు 15:—యార్కుమైదులో పెద్ద జలాశయముకట్టి కొత్తికాశలనండి కుంభపాతముగ కురియుటచే ప్రద్దులై నది. ఎకరముల కొలిది భూమి మునిగిపోయినది కోడ్లన్నియు మునిగిపోయినవి. ప్రాణావప్తమలెదు.

వైమానికుల ప్రచారమునకగూడ అనవార్లు చెడిపోవుటచే కష్టముగ నుండెనట.

భారతదేశము

వైమానికసయనము

లండన్, నవం 15:—ఈజిప్టు ఇండియాకు, పక్షమున కొకపారి సరిగా ఈజిప్టు ఇండియాకు వైమానికసయనము లను సామ్రాజ్య వైమానికసంఘమువారి ఆయినసంవత్సరముల పాటు వచ్చేజనవరి మొదటి తేదీనండి ప్రారంభించెదరు. లిబాను సరకులు, సామాను, ప్రయాణికులను గొంపోవుటకు బగాదు, బ్రహ్మగూడ బోవును.

దీనివలన ఈజిప్టు ఇరాకు మెయిలుకెపాలను విమానములో గొంపోవుటను ఆపుజేసెదరు.

ప్రభుత్వమునకు గొప్పలాభము గలుగునటుల కొరకు నుండి వైమానికదళమును తీసివేసెదరు. కాని వైమానికసయనము లను గుర్తించెదరు.

జావాలో 'రెడ్' తిరుగవారు

బటేవియా, నవంబరు 16:—500 విప్లవకారులు ఆయాధ పాటులై లాజిక్ పటాలమును మట్టుజేసిరి. కాని ప్రతిహతులైరి ఒకవైకికుడు తీరగాత్రుడయ్యెను. విప్లవకారులకు బలమగు గాయములు తగిలెను. రాకపోకలకు వీలులేకుండ తీగలను నరికివేయుటచే వివరములు తెలియుటలేదు. వైర్యములు సహాయము సమిత్త మేరుచున్నవి. కాని పెక్కు ఎంతవలను నరికివేసిరి. రోడ్లనుబంధించిరి.

డెచ్చి ఈస్టిండినుకు బంపుటకు సింగపూరులో డెచ్చి ఈస్టిండిను కమ్యూనిస్టులు ఆయుధాగాముల సజ్జాగి కేర్పాటు జేసిరి.

జావాకమ్యూనిస్టు నాయకులపేరు సోదగటు. అమృతబల్లం, నవంబరు 15:—పరిశీతులు కొంచెము నెమ్మదిగ నున్నవట.

ప్రాతి గవర్నరు పరిపాలనను బోలేక పోవుటచే ఈ అల్లులు గల్గెననుచున్నారట.

జావా అంతియను కమ్యూనిస్టుకుట్ర ప్రాకపోయినవట. మ్యూజావా అంతియను ఒకేపారి విప్లవమును నాగించనలెనని 10000 ఉత్తరములు పంచిబెట్టబడెనట.

నెంబలు జావా నాయకుడను మ్యూడు అలీమాయిక్ టాలియగారిని ఇంకొక 20 అందోళనకారులను అరెస్టుజేసిరి. తూర్పు జావా నాయకుల గూడ అరెస్టుజేసిరి. 25 విప్లవకారులను జంపిరి. 25 మంది బండియగ చేయబడిరి.

రౌండుటేబిలు సభ ప్రతినిధులు

ప్రిటోరియా, నవం 17:—కేప్రబపునులో జేకేంబరు 20 తేదీని జరుగు రౌండుటేబిలపథికు డిక్షిజాఆఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వమువారి ఆయినగురు మంత్రులుండురు. మొదట ప్రభానామాత్యుడు, దేశీయమంత్రి, గవర పరిశ్రమమంత్రి, కార్యకమంత్రి, రక్షణమంత్రి ప్రతినిధులుగ నుండురు.

మ్యాంగు హేనావికుల సమ్మె

మ్యాంగుహే, నవంబరు 15:—12 తేదీని ప్రారంభమైన మ్యాంగుహే వావికుల సమ్మె అంతరించినది. ద్రిక్షిమ నాకలు సాగుచున్నది.

బద్దాదుబ్బసాప్రత్తి

నవ్వుపొలియుచే తెగిపోయినవి. కైట్ల పడుచుటలేదు. మరమ్యురు సాగుచున్నది. కుత్తివారమునాడు కైట్ల పడెననచ్చును.

ఇందోగురాజు

హల్లుకేమసేన, నవం 15:—పరమ్యుకుడు ఇందోగురాజును కుత్తివారమునాడు సేనతో సామ్రాజ్యనిధిలో నంబరించుచున్నాడు. స్థానికధర్మికులను తోసికొనుటకు అజ్ఞాత వాసుడు మంచిదని వీరియభిప్రాయము.

హత్తరు తాకూరుగారు

చెక్రేడు విశ్వవిద్యాలయమున పరమ్యుకుడి సోపియాకు బయలుదేరిరి.

మెల్బోరనులో పెద్ద ప్రత్తి మరల నేర్పాటుకేయుటకు 1000000 పౌనుల ఖరీదుగల యంత్రమునకు ఆక్రెగ్కో ఫరమునకు ఆన్వేలియావారు అర్జరుజేసెరట. దీనివలన లంకామైదులో సంచలనము బయలుదేరెను.

కాంగ్రెసువారికర్తవ్యము

ప్రతికాభిప్రాయము

“మాకు విచ్చిన లేఖలనుబట్టి చూడగా” కాంగ్రెసువారు “హెచ్చుమంది ఎన్నుకొనబడిరి గాన వారు మంత్రివదవులను స్వీకరించుట కంగీకరింపవలెను” అని ధీమంతులను అనుభవజ్ఞులను దేశీయులకొందరు ప్రాయశఛదుచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఇట్టి సూచన చేయబడినందులకు మాకు చాలవంతయు కలిగినది. పిర సద్భావముతోనే యీ సూచనను చేయున్న వారు కాంగ్రెసు మహాసభవారి భావమును సరిగా గ్రహింపజాలకపోయి నందులకు మేము మిగుల నిందితులమన్నాము. ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసువారు మహాసభవారి ఉద్దేశపును తెలుపజేసినది. అట్టిచో నామహాజాతీయసభలను వారి నెన్నుకొనిన వోటరులపట్లను ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసు వారికి గల దౌర్జన్యమును యీ సూచనను చేసినవారు గ్రహింప గలిగియుండలేదు. కాంగ్రెసు అగ్రస్థులకు గల అధికారము కాంగ్రెసువారికి లభించినది. కాంగ్రెసు విధానమున మార్పులకుగ వడిన అవసరమే నిజముగా నేర్పడినచో దానిని గౌరవితలలో మహాసభలో కాంగ్రెసువారే చేయవలెనుగాని యిచ్చుట చెన్ను పురిగా కాంగ్రెసువారు కాని వారెవరే గొప్ప ప్రముఖులైనను చేయవలెనుగాదు. పరిస్థితులను మనము మరికొంత పరీక్షింప వలెను.

ఈపిన్నికల భావమును నిష్పక్షియముగా గమనింపగల వారికందరిని విజయలకు కాంగ్రెసువారి కర్తవ్యమును నిర్ణయించుటలో కష్టమేమియును కలుగదు. ఎన్నికల ఫలితమును గూర్చి భిన్నపక్షములవారు తమతమ దృక్పథము లనుకూలముగా వ్యాఖ్యానము చేసియున్నారు.

“ఇది కాంగ్రెసుకు విజయముకాదు గాని వర్త ద్వేషము నకుమాత్రము పరాజయమగును” అని మహాసభ మెయిలు వ్రాసింది. “ఈపిన్నికలవలన జప్తి సుపక్షమువారే ప్రజల ఆదరమున కధికముగా ప్రాప్తయ్యున్నారని లేదని” అందుభివేదన కల్పనా ప్రాధేమతో జప్తి సుపక్షిక వ్రాసింది.

నిష్పక్షియముగాను సకియ దృక్పథ సారముతోను యీ ఫలితములను గమనించిన పౌరులందరును సరియైన యభిప్రాయమునే కలిగియుండుట నిశ్చయము. మొత్తముమీద చూచినచో దేశీయులందరును కాంగ్రెసునందే అధిమానమును ప్రకటించి రని స్పష్టముగా తెలియగలదు. దేశీయ నాయకులు ప్రజాప్రతినిధులుగా భారత శాసనసభలో భారతీయుల కోరికలను దొరతనమువారికి తెలుపగా వారు వానిని నిరాకరించినందున చాల నెలల క్రితమే కాంగ్రెసు సభ్యులు భారత శాసనసభను వదలి పోవుట తలపించినది. ప్రజల కోరికల నీతిగా దొరతనము వారు ఆలక్ష్యముగా త్యజించినందులకు దేశీయులు సరియైన ప్రత్యుత్తరము నీయగలరను నమృతము నాకు కలదు. వారు బలవంతముగా నాదేశము నొసంగిమరల కాంగ్రెసువారిని చాల హెచ్చుమంది గూడ శాసనసభలకు ఎన్నుకొందురు. దైవమును గ్రహించినచో దేశీయుల ఆజ్ఞలను అమలు జరుపుటకు వారి ఆశయములను కొనసాగించుటకును గూడ మాకు వారధికార మియ్యగలరు” అని భారత శాసనసభ భవనమును ఎవరివచ్చుదానాడు కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమువారి నాయకుడగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు రాసభలోనే నుడివియున్నారు. దేశము-ముఖ్యముగా చెన్నపురము-ఆరీతిగానే శాసనసభయందు నాజ్ఞ నిపుణులగునని. స్వభావోహము జరిగినది. ప్రజాభిప్రాయమును ఆలక్ష్యముగా చూచి తిరస్కరించునట్టి నిరంకుశోద్యోగులకది యిక చరించునదిగాదు. ఇట్టి క్లితిలో యీ విషయములను గ్రహింపజాలని వారు లేక గ్రహింప నొల్లనివారు మనలో నెవరైననున్నారో? ఉండదనునా? ఏపక్షమునకు చేరియున్నను సరే ప్రజాభిప్రతినిధుల మన చెప్పుకొను వారందరికిని కర్తవ్యము స్పష్టముగా నేయున్నది.

ద్వంద్వ పరిపాలన మున్నంతకాలము మంత్రివదవులు పూర్తికల్పనల కొరకావు. కావున వారెంతమాత్రమును పదవుల నక్షేపించగూడదు. కావున వారు ప్రజలతో నేకీభవించి వారి కష్టసుఖములను రలనుజేసుకొనవలెను. భారతదేశమున ప్రధాన ప్రజాప్రతినిధి సభయకు కాంగ్రెసు మహాసభయందు చేరి ఆసభలో ఆజ్ఞలను బద్ధులు కావలెను. వారిటుల చేయ నొప్పునచో కాంగ్రెసు సభ్యులట్టివారితో చేరుట కేమియు నవకాశములేదు. దేశముయొక్క ఆధికలాభమును లెక్కచేయక బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ ప్రమాసనమును ప్రదర్శించుట కంగీ

కరించువారి యిష్టానుసారము కాంగ్రెసువారు నడువజాలరు. ఇపుడున్న ప్రభుత్వవిధానము సంవిధానమునుబట్టియును యదార్థముగనుగూడ కేవలము నిరంకుశప్రభుత్వ మనుట కెట్టి సంతయమునులేదు. అట్టిచో దేశీయులలో కొంద ప్రమాసనమును ప్రదర్శించుట కంగీకరించినచో నిరంకుశప్రభుత్వమునకు ఆనందా తితయము కలిగినను మారినను చాల సదుపాయముమాత్రము రూఢిగా కలుగును. ఇదివరకు మంత్రిలుగానుండిన వారందరును అనుభవమునుబట్టి యీ ద్వంద్వపరిపాలనమును పూర్తిగా నిరసిం చియున్నారని గదా. అట్టిదానిని నిపుడు మరల నంగీకరించుటకు దానియందు కలిగిన మార్పులే? వెనుకటికంటె నిపుడు మరింత అధమ సి; తి కూడ కలిగినది. నిరంకుశోద్యోగుల లెపై సంపూర్ణ విశ్వాసము గల భారతీయులకైనను మహాసభయమును కలిగింపదగిననూచన యొకటియైన దొరతనములను గోచరముకాలేదు. సరిగదా, నిరంకుశోద్యోగులపుడు క్రొత్తగా చేసిన నిబంధనలవలన నా భావ మెటులనున్నదియును మరింతస్పష్టముగా తెలియుచున్నది. మంత్రివదవులను స్వీకరింపగూడదని సమగ్రజాతీయ విజ్ఞానముకల ననే నిర్ణయింపబడినది. దానిని మార్పునెడలగూడ నా భారము ను జాతీయసంస్థచే భరింపవలెనుగాని యిరవలెనరు నందులకు సాహసంబునాదు. పదవులను స్వీకరింపగూడదని మహాసభవారు నిర్ణయించుటయే అనుచితిమని రాజనీతిజ్ఞు లెవరైన తలచుచున్నచో వారు కాంగ్రెసులో చేరి ప్రత్యేక పరిస్థితులనుబట్టి చెన్నపురియందుమాత్రముగాని లేక దేశమునందంతటను గాని ఉద్యోగములను స్వీకరింపవలసిన అవసరమిప్పుడు కలిగినదని మహాసభవారికి నచ్చజెప్పి వారి ఆమోదమును బడయదగునే గాని విడివిడిగా కాంగ్రెసు సభ్యులను తిరగదీయు నుద్దేశముతో నుక్రమిని విమర్శింపగూడదు. స్వతంత్రపక్షమువారుగూడ అతి తీవ్రముగా ప్రతిఘటించియున్నను కాంగ్రెసువారి తత్వధిక ప్రయత్నముతో సమూహ్యుకొనగలిగిన సంఖ్యాధిభ్యులను స్వలాభము కొరకైపుడు స్వతంత్రపక్షమువారు రుద్రయోగించుకొన ప్రయత్నించినచో కాంగ్రెసువారు సమ్మతించెదరని వారాశించుట ఎట్లైనను కలుసాహసమే యగును.

ఏ గవర్నరు కైన ప్రజాభిప్రాయమునం దుబుమాత్రమైన గౌరవముండిన యెడలను సమంజసములను రాజ్యాంగ సాంప్రదాయము లాదరణీయములేయైన యెడలను, నూచనల పత్రము ఇక్ష్వామిమెంటు ఆఫ్ ఇక్ష్వామి క్లబ్బు కేవలము చిత్తు కాగితముకాకుండినయెడలను, వర్త ద్వేషమును మహాద్రోహసిద్ధాంతమునుబహిరంగముగ నైనను రహస్యముగ నైనను ఆదరించునట్టి యేపక్షమున కైన మంత్రిత్వ మొనంగుటకు ఏ గవర్నరునుగూడ సాహసంబ జాలడు. అట్టిచో గోషెను ప్రభువుగా రసలేటులచేయజాలరు. ఈ ప్రభువుగారు తమఅభిప్రాయములను స్పష్టికరింపవలసినయందుక పోయినను జప్తి సుపక్షమువారి విధానమునందుగల అసర్థముల నన్నిటినిబాగుగా గ్రహించియే యున్నారు. ధైర్యముతో తన అసమ్మతిని గూడ ప్రకటించియే యున్నారు. కావున జప్తి సుపక్షము వారిలో పునీతులైనటుల కనబడువారిని సైతము మంత్రిలుగా నియమింపగూడదు. కాంగ్రెసువారు మంత్రి పదవుల నంగీకరింప వీలులేదుగాన నిక స్వతంత్రులనే కొరవలసియుండును. స్వతంత్రపక్షమునందలి రాజనీతిజ్ఞులు నవతాన సంపన్నులగుచున్నారగానవారుగూడ నీ యాకర్షణకు లొంగరాదనియు మంత్రివదవులను తిరస్కరించుటయే కర్తవ్యమనియు మేమునూచించుచున్నాము. అటుల వారు తిరస్కరింపక నిరంకుశోద్యోగుల యచ్చకములకును స్వపక్షమువారి వాదప్రాధేమమును లొంగిపోయి మంత్రిత్వమును స్వీకరించునెడల కాంగ్రెసువారి కర్తవ్యము తెల్లమయ్యెయున్నది. గవర్నరు ప్రజలవిశ్వాసమును గోల్పోయిన పక్షమువారికే మరల మంత్రిత్వములనిచ్చునా? లేక అన్నిపక్షమువారిలోను కొందరిని ఏరి వారి కాపదవులనిచ్చునా? యని కాంగ్రెసువారు నిరీక్షించుటగూడ అవసరమేయగును. వారికర్తవ్యము విస్పష్టమగుచునేయున్నది. ఎన్నికల ప్రకటనమునందలి వివరింపబడియున్నది. కిరకిరలాడెడు ద్వంద్వపరిపాలన యంత్రపుచక్రములు సరిగా దొరలుటకు సాధనము బంకించిన (లూ బ్రికెటు)గా నుండుటకు కాంగ్రెసువారు శాసనసభలకు వెళ్లేలేదు. ప్రజలహక్కులను కాపాడుటకే వారు వెళ్లెయున్నారు. వారు జంకుకొనులేని సాల్వేంజర్లీయును ప్రకటించుటయే కర్తవ్యము. కాంగ్రెసుకును దేశీయులకునుమాత్రమే వారు విధేయతను చూపవలెను. కాని మరెవరిని చూపబలిలేదు. దేశీయుల లాభమున కనుగుణ్యముగా వారు తమవిధానము నేర్పరుచుకొనవలెను గాని యిరవరపక్షములవారి సదుపాయములనుబట్టి

పీరికాపురము విద్యాపీఠము

గోదావరి మండలము సంస్కృతాంధ్ర భాషాకవులకు బండితులకు నతి ప్రాచీనకాలమునుండియుఁ బ్రసిద్ధినొందియున్నది. రాజనరేంద్రాది ప్రభువులు నన్నయభట్టాది మహాకవులఁ బోషించిరి. ఆంధ్ర మహాభారత మీమండలముననే ప్రారంభింపఁబడిన. శ్రీవాణమహాకవి యొక్క భీమఖండ, కాళిఖండాది యుద్వంధము లీమండలముననే రచింపబడినవి. మహామృదీయుల కాలమునగూడ “పెద్దాపుర” సంస్థానమువారు కవి, పండిత పోషకులై వినుతింగిరి. సామినాథుని సాహిత్యకల్పద్రుమము” నారాయణ పండితుని “విధిదత్తము” ఘనేంద్రుని “స్మృతిరత్న మహాదధి” మొదలగు శాస్త్రగ్రంథములును, ఏనుగువారి యాంధ్రగ్రంథములు, నాసంస్థానమునే వెలసినవి. పీరికాపుర సంస్థానమునఁ బూర్వము కూచిమంచి తిమ్మకవి, జగ్గకవి సోదరులు, ఎక్కులక “వీరభద్రకవి” మొదలగు కవి ప్రకాండులేగాక, “విన్నన్న చెప్పినది వేదము” అనుప్రసిద్ధినొంది, “పాండవీకము, ఆశ్వమేధము” నను మహాయాగములకుగూడ నపినాను “క్రమణికల” జేసిన యింద్రగంటి విశ్వపతి శాస్త్రగారును, వేదాంగమున వినుతిన్న బలుకు పాపయ్య శాస్త్రగారు మొదలగువారు, పీరికాపుర సంస్థానమున వెలసినవారేను.

నేటి పాశ్చాత్య విద్యామహిమచే బూర్వపు విద్యులడు గంటుచున్నను, పీరికాపురమునమాత్ర మవియే సత్వరాభివృద్ధిగ నున్నవనియు ననేకవిషయముల విజృంభించుచున్నవనియు సంతసింపవలసియున్నది. నేడీ పట్టణమున “దెందుకూరి నరసింహశాస్త్రీగారు, శ్రీ పాద లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రీగారు, వేదుల నూర్యనారాయణ శాస్త్రీగారు, రంగాచార్యులుగారు, అద్వైత, తల్లె, వ్యాకరణ, విశిష్టాద్వైత, శాస్త్రములను శిష్యబృందమునకు బోధముల జెప్పుచున్నారు. పెండ్లాల మహాదేవ పాకయాజిగారు వేదముల జెప్పుచున్నారు. ఒక వైపు నూర్యారాయనియుండువు వ్రాయబడుచున్నది. మఱియొకవైపున శ్రీ పాను గంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారు “వేస్సీయరు” మహాకవివలె రీరీ తెలుగు నాటకముల బూర్తిచేయ సంకల్పించిరి కూచి నరసింహంపంతులుగారు, నవీన విద్యావిధానమున కుపయోగపడు భూగోళాదికమును వ్రాయుచున్నారు. ఇంకొక ప్రక్క పెండ్లాల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రీగారు “వైద్యా పండితుని మహాభారత విమర్శనము” వంటి భారత విమర్శనమును వ్రాయుచున్నారు. మఱియొక చోటున (నేడు పనిచేయుకుండినను) కేంద్ర గ్రంథాలయమున్నది. విశేషజనాకర్షకమై “విద్యానంద, సూర్యరాయ” పుస్తకాగారమున్నది. మరియొకచోట న “వడలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రీగారు” రుద్రయాగాదికముల బ్రోత్సహించుచున్నారు. అమలాపురము సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రీగారు కావ్యపాఠముల జెప్పుచున్నారు. శ్రీమహారాజావారును దశోపనిషత్తులకు నద్వైత విశిష్టాద్వైత భాష్యములను స్వయముగ చదువుచువిని నేకు సంస్కృత నాటకముల జదువ నుద్యమించిరి. హైస్కూలు జిల్లాకల్ల బ్రసిద్ధింగనియే యున్నది పంచమ విద్యాభివృద్ధిగా నేర్పరచిన బోర్డింగు వెలమ విద్యార్థుల కేర్పరచిన బోర్డింగు జాతీయ విద్యాభివృద్ధి కుపకరించుచున్నది. మొదలగు విషయములంగననయెడల “పీరికాపురము విద్యాపీఠము” అనుసంగతి నిశ్చయమగుచున్నది.

(ఒక విలేఖరి)

ఏర్పరుచుకొనగూడదు. “నిరంకుశోద్యోగులు తమఅధికారమును బలపరుచుకొనుటకుగా నుపపాదించు చట్టములనున్నిటిని తిరస్కరించుటయును జాతీయజీవిత మారోగ్యకరముగ నభివృద్ధి నొందుటకును ఆర్థిక వ్యవసాయక పరిక్రామిక వాణిజ్యములను పెంపొందించుటకును సాధకములగు తీర్మానములను చట్టములను ప్రతిపాదించుటయును దేశాభివృద్ధికి సాధనములగు కార్యములనున్నిటిని చేయుటయును శాసనసభలకు ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసువారి ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది.” అని ఎన్నికల ప్రకటనమునందు పేష్టముగ తెలుపబడియున్నది. కాన ఆరీతిగా బలాధిక్యముతో గూడిన రమస్థానమును కాంగ్రెసు వారు శాసనసభలలో వినియోగింపవలెను. శాసనసభలు దేశాభ్యుదయమునకు ప్రతిహతులుగానుండు పద్ధతుల కన్నిటికిని కాంగ్రెసుపక్షము సింహస్వప్నముగా ప్రబల ప్రతిఘటన మొనరించుచుండవలెను. దేశాభ్యుదయమునకు ప్రతిహతులుగానుండవలయులను ప్రాతిహ్యమును బహిరంగముగా వెల్లడించినను లేక మాయపేరులు పెట్టుకొని మోసగింప జూచిననుగూడ కాంగ్రెసుపక్షమువారి కిదియే కర్తవ్యము.” అని హిందూ పత్రిక నిన్న 17 వ తేదీని ప్రధానవ్యాసమును ప్రకటించెను

Kesari's Lodhra
A BOON TO WOMEN
Cures All Diseases & Disorders peculiar to THE FAIR SEX.
ASK YOUR CHEMIST OR
KESARI KUTEERAM, EGMORE. MADRAS.

కేసరి - లోధ్ర

గర్భాశయరోగ నివారణి
శ్రీలహరిటికిడి 'వర్ణప్రసాద' మనిన్ని, 'కల్పవృక్ష'మనిన్ని, 'కామధేనువ'నిన్ని, కొంగు బంగారమనిన్ని, రత్నఖచిత యాభరణమనిన్ని, సర్వాభీష్టప్రదాయిని యనిన్ని వాడిన వారు పలువిధములుగ స్తోత్రము చేయుచున్నారు.
ఈ ఔషధరాజము హిందూదేశపు ననఓషధులలో తయారుచేయబడినది. దీని స్వరూపము, రుచి, జాతి తేనెను బోలియుండును.
ఇది ఋతుశూల, ఋతుస్రావదోషము, ఋతుస్రావము మొదలగునవియు, ఋతుస్రావము వివిధరంగాలుగ ప్రసించుట, ప్రసవరోగము, అస్తిస్రావము, సోమరోగము, నూరికావారము, పంతునీనక, నూరికగడ్డ, మూర్చ, పికాచబాధ, మొదలగు ఈ గర్భాశయరోగములను కుదుర్చుటయేగాక రక్తపీనక, అజీర్తి, మలబద్ధకము, నడుమునొప్పి, కాళ్ళచేతులు మంట, ఉబ్బసము, మొదలగు వ్యాధులనుగూడ నమృతముగ కుదుర్చుచున్నది.
ఇది అన్ని మందులపావులలో దొరకును. పెద్దబుడ్డి రు 3-0-0 చిన్నబుడ్డి రు 1-10-0
కేసరి కుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, ఎగ్మోర్, మద్రాసున
తెలిపాం: "కేసరి" మద్రాసు.
తెలిపాం: 8485. 166

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులైనరకులు (19-11-26)
ఇరుపపిగజముల "పిన్" ధరలు
కాకికాముల్లులు—22 X 22 మంగిపనూర్లు (బి) రు 9-6-0
కాకికాముల్లులు — 22 X 22 నేరు రుములు (బి) రు 8-7. పరాపరికము రు 7-6.
తెలుపుముల్లు— 1708 రు 18-2-0; గ్లాస్ 9000 రు 12-10 ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-10; ఇ. సి. 78 రు 9-0-0 888 రు 18-4; 8978 రు 8-0-0 1702 రు 10-14-0 2908 రు 7-12. ఆర్ 78 రు 8-2-0. Z. Z. 78 రు 8-2-0. Z. 78 రు 10-12.
చూలు
40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు)—టాక్రి—రు 5-4-0 చలం రు 6-8-0; పచ్చరంగు రు 8-12-0; పడవరు 8-2-0; కాకి రు 8-4-0 సవరను రు 7-8-0
40 నెంబరు జపాను (పడిపానులకట్టు)—నక్షత్రము రు 10-8-0.
60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 16-10-0 నమలి రు 16-0; గడ్డిబండి రు 8-15-0 ఎద్దుగడియారము రు 8-10-0; నేలకాడు రు 8-8-0
60 నెంబరు జపాను (పడిపానులకట్టుకు)—ధూగోరము నీలంచేర రు 17-1-0.
లోహములు
ఇనుము:—తెల్లయను చట్టకమ్మిలు ఒక బారవకు ధర రు 29-0, రు 82.
ఇత్తడిరేకు:—బర్మను (డిబ్బోమాన్) రు 241. రాగిరేకు రు 257;
టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేసరికటికి 9" రు 19-0,
కలంబెంకు రేకు:— 24" గేజి 6" 7" రు 17-8-0 8" 9" 10" రు 18-0-0.
సిమెంట్ పీపాకు నల:—
వార్తాపునూర్లు—రు 18-12, నెమలిరు 12-8-0. "జింక్" చక్కెర (రేజి) రు 88-12-0
వాయిదాధరలు డిసెంబరు రు 88-14-0 జనవరి రు 84-0-0. వేరుసెనగ పప్పులు
మార్కెట్ ధరలు.— "పిపిక్" రు 51, 52.
పాదాపాను రు
వేరుసెనగనూనె
"గానుగ" రు 110. "క్రెస్" రు 104
ఆముదము
(గ్రామధర) రు 92-0-0
పదునుచేసినతోలు రతి 1 టిక్కి
మొదలు వరకు
బిడ్డతోలు (8½ మొదలు 9 వరకు) రు 0 18 9 రు 0 14 3
" (7½, 8) రు 0 14 9 రు 0 15 9
" (తేలిక) రు 1 1 6 రు 1 2 6
" రెండుకూరు (8½ మొదలు 9½) రు 0 18 8 రు 0 14 3
" " (తేలికైనరకము) రు 1 1 9 రు 1 2 9
" (విజయనగరం 7½ 8) రు 0 14 0 రు 0 14 6
" (పిలారు 7, 7½) రు 0 15 0 రు 0 15 9
గేదతోలు రు 0 10 0 రు 0 10 8
గేదూడతోలు రు 1 0 6 రు 1 1 9
అవుదూడతోలు రు 1 12 0 రు 1 14 0
మేకతోలు రు 2 4 0 రు 2 10 0
గాత్తుతోలు రు 2 6 0 రు 3 2 0
పదునుచేయని పచ్చితోలు
రెండుకూరు మేకతోలు 100-కి రు 165 0 0 రు 185 0 0
రేజవాడ మేకతోలు " రు 160 0 0 రు 170 8 0
రెండుకూరుగాత్తుతోలు " రు 180 0 0 రు 170 0 0
రేజవాడగాత్తుతోలు " రు 180 0 0 రు 180 0 0
అవారముపట్టు బారవ 1-కి రు 26 0 0 రు 38 0 0
కొమ్మపట్టు " రు 20 0 0 రు 28 0 0
కొమ్మపట్టు " రు 80 0 0 రు 45 0

ఏల

అది జబకుసుమ తైలము గానుండవలెను

వెంట్రుకల కుదుళ్లను బలపరుచుటకును; వెంట్రుకలు పెరుగుటకు తోడ్పడుటకును, వాటిని అందముగాను, నలుపుగాను, కాంతిగాను చేయుటకును బట్ట తలరానీయక ఆటంకపరచుటకును; చుండును పారదోలుటకును, మితిమీరి పనిచేయుటవలన గలుగు తలనొప్పి, విసుగుదల, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, నిద్రలేమి మొదలగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును,

2646

జ బ కు సు మ

యందు ఆసిడ్ చేరుటలేదని సుమారు 50 సం॥రములనుండి రూపించబడినది. 2643

C. K. Sen & Co. Ltd.,
29, Kolutola, Calcutta.

జ బ కు సు మ
చిన్న బుడ్డి
రూ 1-0-0
పెద్ద బుడ్డి
రూ 3-4-0

వెంట్రుకలను
బాగుగా పోషించుటకును, అందముగా నుంచుటకును
ఓరియంటల్ టానిక్కును
విడువక వాడవలెను.
అది బట్టతలను పోగొట్టి, వెంట్రుకల కుదుళ్లకుమంచి బలమిచ్చును. వెంట్రుకలు పెరుగుటకు తోడ్పడును. వెంట్రుకలను గడ్డమును మృదువుగాను, అందముగా నుంచును.
ప్రతి చోటను విక్రయమునకు దొరుకును.
Also By Messrs. B. K. PAUL & Co., M. R. PAUL & Co., 1 & 3, Bonfield's Lane, Calcut
KEMP & Co., Bombay, DEY BROS, 32, Mongu Street, Rangoon.

బంగారు వెండి వగైరా ఏలం నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానములలో 1926-వ సం॥ ఆగస్టునెల మొదలు 1926-వ సం॥ అక్టోబరునెలవరకు బ్రహ్మాత్మవము సహా వచ్చిన బంగారు వగైరా వస్తువులు యీదిగువ కనుకరచిన వాటిని 1926-వ సం॥ నవంబరునెల 22-వ తేది సోమవారం వగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానా వద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు క్రొత్తదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం వేయబడును. యేలములో సవాలు చేయకొరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా 100-0-0 రూపాయలు ధరావత్తుకట్టి యేలంలో సవాలు చేయవలసినది.

యేలములో సవాలు ఖాయపరచబడిన విషయమును గురించి శ్రీ విచారణకర్తలువారి మంజూరు వుత్తరువు సాదరైన తేది లాగాయతు 30 దినములలోపల సవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసుకొననియెడల వాయిదా మీరిన తేది లగాయతు 30 దినములవరకు స॥ లాట్లను, అమానత్తులో వుంచడ మగును. అట్టి రోజులకు దీనం 1-కి లాటు 1-కి రూ 2 యలు రెండురూపాయలు జరీమాన చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల స॥ లాట్లను మరు యేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును క్రమక్రమం ఆనల్ సవాలుదారు వద్ద నుంచి వసూలుచేయబడును.

- (1) బంగారు ధహా 1-కి 80 తులములవరకున తు 2091
(2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు 8
(3) వెండి ధహాకు 1000 తులములవరకున తు 11485
(4) వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకమును 2
(5) హాతీరూపాయలు రూ 18744
(6) తేగడరూపాయలు ధహాకు 100 వరకున రూ 8834
(7) తేగడరూపాయలు వకలాటుగా రూ 501
(8) తాంబూలము వకలాటుగా శేర్ల 1588
(9) రాగివగైరా పాత్రలు వకలాటుగా శేర్ల 521

తిరుపతి ప్రయాగ దాస్జీ
16-11-26 విచారణకర్తలువారు.

శ్రీ కష్టావతార తత్వము

ఇది పురాణరాము అన్నింటికంటే మహాభారతి పాఠం శ్రమలనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా ముద్రణై తిని వదిలినామము ప్రాయశఃపాపం. సంతములు తొలగిన నట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు ప్రాయశఃపాపం. ప్రాత్రయ అక్షయమిదివరకును. 300 పుటలకు దక్కవగావుండెడి, ఇక్కిని తైండుచేయించి 800 కి క్కతూరి 1-కి-0 లకు చందాదారులకు వీరీగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు బాషకులుగా ప్రకటించబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి. 2208

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
అంగ్రప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు కడప.

అద్భుత జ్యోతిషము 2598

ధర్మన్యాయంబు ప్రశ్నలను పంపినయెడల సరియైన భవిష్యత్తులను ప్రాసించుపంపించును. ఆరూఢం 1 మొదలు 5 ప్రశ్నలవరకు చార్జీ రు 1-1-0 ప్రాప్తిప్రశ్నలకు చార్జీ రు 0-4-0. ఉత్తమువ్రాయుకాలము గుర్తింపవలెను.

హనుమత్కవచము. రూ. 2-0-0. వికరములకు
మానేబరు: "బాలజ్యోతిషయము" వెంగళట్టు,
చోళంగిపురంపేట్టు, ఉత్తరఆర్కాడు జిల్లా.

శ్రీ అవధానిశిరోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి రాక

4 రోజులలో 6 నభలు

డోరేగింపు టుత్తవము

రూ 116 లు సన్మానము

శ్రీ జగత్ప్రసిద్ధి విద్వాంసులు, కవిపుంగవులు, సంగీత సాహిత్య సకలలాకోవిదులు, విశ్వకాగ్రగణ్యులు, ఆమెయ మేధావిధులు నగు శ్రీ జగత్ప్రసిద్ధి విద్వాంసులు, కవిపుంగవులు, సంగీత సాహిత్య సకలలాకోవిదులు, విశ్వకాగ్రగణ్యులు, ఆమెయ మేధావిధులు నగు శ్రీ అవధానిశిరోమణి శ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్యులవారికి సమర్పించు సన్మానపత్రము.

వహాళా! యాహ్వానమును గారవించి, శ్రమయనక తమకు విచ్చేసినందుకు తమకు మిక్కిలి కృజ్ఞతాపూర్వకము సన్మార్ములు.

సన్మాన పత్రము

శ్రీజగద్విఖ్యాత విద్వాంసులు, కవిపుంగవులు, సంగీత సాహిత్య సకలలాకోవిదులు, విశ్వకాగ్రగణ్యులు, ఆమెయ మేధావిధులు నగు

శ్రీ అవధానిశిరోమణి శ్రీ కాశీ కృష్ణాచార్యులవారికి సమర్పించు సన్మానపత్రము.

వహాళా! యాహ్వానమును గారవించి, శ్రమయనక తమకు విచ్చేసినందుకు తమకు మిక్కిలి కృజ్ఞతాపూర్వకము సన్మార్ములు.

జగద్విదితులగు తమకు తగురీతి కొనియాడుటెంతటి వారి కేని దుర్లభము. నిరుపమానము, నిరంకుశమునగు తమ యవధాన ప్రజ్ఞ, ఉభయభాషాస్వతంత్రము, సవరసభరితము నగు తమ కవితాసంపద, సర్వతోముఖము పండిత్యము, సాటిలేని కృత్యము, లోకోత్తరప్రతిభ మాపురమునకును చిరకాలవిదితము.

ఇటీవల విశేషించి తామువచ్చుచున్న నాలుకసంభాషణలు ఒకత్రాత్ర సారస్వతయుగమును, ప్రారంభింపజేసిన వను మాట సర్వజనీనము. తుష్కించి, నశించుచున్న, నాహితీలకు తమ రచనలు వసంతాగమనమును ప్రసాదించుచున్నవి. విమర్శకులు పండితులు పలువురు తమకు నూత్న సారస్వతయుగమునకు గురువులని వేదోక్త వర్ణించుచుండు కడుంగడు స్వభావోక్తి. ఆంధ్రదేశమున మాతృభాషాధరణా దీక్షితులగు తమకు తమ చేయూతనేషగలేని చేతయులసితికి మిక్కిలి ఎగమచున్నాము. తమ బాలబోధములు మాతృభాషా సంఘికలు గీర్వాణ భాషా బీజములను దేశసంతోష పెదజల్లినవి. తమ బాలబోధనలు వలదనువారికిగూడ సంస్కృతమును మితిలేని రుచి గల్పించునంత రమణీయములగులు యఉభవసద్ధము.

ఈకాలమున బాలికామణులకు ప్రీతుకు పరసాహాయ్యములేకనే సంస్కృతము శిష్యులు యందు అను గ్రంథములు వర ప్రసాదములని చెప్పకతప్పదు.

తమవంటి లోకోత్తర ప్రజ్ఞావిధులు ప్రపంగమాత్ర విరచిత నూతన శాస్త్రప్రస్థానము. అభినవ ఖండన భాద్యకారేత్యాదిన పదుదాకితులు నూతన సారస్వతయుగావ్యాఖ్యలను వగు తమ వలన భాషకు జడగవలసిన మహోపకారము ఇవ మిథముని నిర్వచింప మేమితివారము?

లమ రొక్కమాటు భాషాప్రకృతిస్థితియు భాషిస్థితియు గమనించి యుచితిమును అవసరమును నగు మహోపకృతిని భాషాదామకు సల్పు దివ్యదర్శనమును దీర్ఘాచారాగోగ్యసంపదన తమకు ప్రసాదించు గాతీయని శ్రీమతి మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము.

పాఠశాలవ్యవస్థాపకులు

శ్రీ కస్తూరీదేవి జాతీయబాలికాపాఠశాల

నెల్లూరు, 12-11-1926.

* * *

అంతరము శ్రీ ఆచార్యులవారు ప్రాచీన విద్యాపద్ధతిని గూర్చి వ్యవధురము బాసస్థానకము, హాస్యరసపూరితము నగు నాహోపన్యాసమును గావించి మిక్కిలిమిగ వచ్చిన సభ్యుల నందఱును విస్మయపఱచిరి. ఆనాడు శ్రీ ఆచార్యులవారి దర్శనాభిలాషను విద్యార్థులు, విద్వాంసులు, పురస్రమఃఖులు, చాల

మంది దయచేసి, సభసంతోషము, నిజముగ మహావిద్యార్థి నొనర్చిరి. ఆచార్యులవారు విద్యాపద్ధతిని వర్ణించుచు ప్రాచీన పద్ధతి యందు గల ప్రాశస్త్యము, సాత్వికవృత్తి, నిరాడంబర జీవనము, శ్రుతి సామరస్యము, నువ్వీదముగ నుదాహరణ పూర్వకముగ నిరూపించి జాతీయవిద్య యనబడు దానియందు ప్రకృతముగ గల కొన్ని యసందర్భ విషయముల బేర్కొని వాటినివారణోపాయములను విచారించి తన పరిహారమును కనుగొనుట యెంత యావశ్యకమో వెల్లడిచిరి.

మరునాడు సంస్కృతి పాఠశాల వారి యాదరణక్రింద మూలపేటలోని కళాశాల ఆవరణయందు "సంస్కృతిభాషాన శ్లోకత"ను గూర్చి యత్సర్వమును ఉపన్యాసము పల్చిరి. సాంస్కృతిభాషానశ్లోకతను బోధించుచు సంస్కృతము ఒక పృథ్వీదేవ భాషగా నుండి తీరివలయు నను వాదము నుపపాదించిరి. మహా భాష్యము నుండియు, మహా భారత గ్రంథము నుండియు, నిరుక్తము, నుండియు, బ్రాహ్మణములనుండియు, ఈవాదమును ధృవపఱుప్రమాణములను కొల్లలగ ప్రదర్శించిరి. మహాభారతమునుండి ఒక పృథ్వీదేవ భాష, వ్యావహారిక భాషగా నుండెననుటకు, దేవికానది యయొక పదియందెనియును తల్లిరవారులే దేవులనబడెననియు, తాదృశుల భాషయే దేవిభాషయనియు యీయదియే దేవిభాష ప్రచారము దుండియుండుటకు స్రవలదృష్టాంతమునియు, వర్ణించిరి. ఒక్కభాష వాడుకలో నుండెనని ఋషాపుత్రేయుటకు ఆ భాషానామము గల దేశమును ఉండినగాని ఆభాష వాడుకలో నుండినట్లు నమ్మకేక్యముకాదనెడి పక్షమునకు శ్రీ ఆచార్యులవారు దేవదేశమునది యుండినట్లు గ్రంథసిద్ధములయు, ఆచట దేవిభాషవ్యవహారములో నట్లు వర్ణింపబడి యుండుటయు, మఱింత ప్రబలమున నిదర్శనమునియు సిద్ధాంతమొనర్చిరి. మఱియు, ఒకేపదమునకు ఒకేకాలముందు భిన్న దేశముల భిన్నార్థము లుండి యుండినట్లు మహాభాష్యమునుండియు "శివతీర్థతకర్మ" "ఉత్తరేషు" అనెడు బహుదృష్టాంతములను గమనించిన సంస్కృతము ఒక పృథ్వీదేవ దేశభాషగా నుండియుండవలె ననువాదము సిద్ధాంత కల్పమేయని శ్రీ ఆచార్యులవారు ధృవపఱచిరి.

మనము దేశ్యపదములని యాంధ్రమున నుపయోగించు "వేలాడుచున్నాడు" "నెల్లరున్నాడు" మొదలగు అనేక పదములు సంస్కృతమునుండి యెట్లు వచ్చినదియు ప్రదర్శించిరి. "సంధ్రాయ" "తిరగతి" "గడమంచి" మొదలగు పదములు, ఆ పదములకు గల తదితర భాషా సంబంధములు జహువిదితముగా వర్ణించిరి

పిమ్మట సంస్కృతిభాషా సిద్ధినిగూర్చి, సంస్కృతిభాషా దిమునకు కాళిదాసాదులలో ఉ గంభీరబియోనా? యనుభాష మతో శ్రీ ఆచార్యులవారు రచించిన యత్సర్వము శ్లోకములు సభ్యుల స్రువుల పాలించెను. సభ్యులలో నొకరు సంస్కృతిభాష దినునకు కొంపబడెనా? యనివారు శ్లోకమును చదున పిమ్మట సభ్యులలో ప్రముఖు లొకగు లేను. మీరై విడిచి పెట్టబడియేయున్నది. అని జవాబు నొసంగియుండిరి. పిమ్మట పాఠశాలవారి వందనములతో నాసభ ముగిసెను.

ఆదివారమునాడు ఉదయము ఘూరు 7 1/2 గంటలకు. నెల్లూరు మధ్య విలాససభవారు శ్రీ ఆచార్యులవారికి సన్మాన పత్రమును సంస్కృతముతోను తెలుగుపద్యములతోను సమర్పించిరి. శ్రీ ఆచార్యులగారు పత్రమునకు జవాబు నొసగుచు బహుభక్తిరసపూరితము, సీతిబోధకము నగు సుపన్యాసము నొసగి సభ్యుల నానంద జరపఁకు నొనర్చిరి. ఉపన్యాసానంతరము శ్రీ ఆచార్యులవారు బహు సమీపమున రాజబీధుల మంగళవాద్యములతో నూరేగింపబడిరి. సాయంకాలము టౌనుహాలునందు శ్రీ మధ్వవిలాససభవారు శ్రీ ఆచార్యులవారికి ఒకబంగారు సంపుటమును ఒక తులసిశ్రమతో సహా "ప్రతిం, పుష్పం, ఫలం, లోయం" అనునట్లు బహుభక్తితో సమర్పించిరి.

ఆనాటి సాయంకాలము శ్రీ ఆచార్యులవారు ప్రాగ్ సెన్ యూనియన్ వారి యాహ్వానమున టౌన్ హాలున "కవిత్వము ప్రకృతి" యను విషయములగూర్చి గంటలసేపు అత్యద్భుత ఉపన్యాసమును గావించిరి. శ్రీ ఆచార్యులవారు సమయము నకే వచ్చునను వారు రాకపూర్వము హాయిను, రంగస్థలము, పరిసరదేశములను క్రిక్కిరించియుండెను. కవిత్వతత్వమును, కళాభివృద్ధియును నిర్వచించి కళకును విద్యకునుగల భేదమును, కళ విద్యయొన్నటికిని కాకేరదను యంతయును సేల విద్యాంగుడేని తనజీవకళ కలిగి కళకును కళయందుగాని విద్యయందుగాని ప్రవేశింపజాలదనియు ప్రసేపించినను కృతార్థుడుకాజాలడని నిరూపించిరి. ఈవాదమునకు తార్కాణముగా పూర్వకవుల చరిత్రలందు ప్రధానాంశములను పడలాల్పమును ధృవని ప్రసారమును అలంకారమును భాషమును గూర్చిన యంతయులను వర్ణించుచు సంగీతమునకు సాహిత్యమునకు గల భేదమును నిర్వచించిరి. గ్రాన్యోవిశ్వమునగూర్చి మొదట రంగించుట్లు కనుసరించినను పిమ్మట సమగ్రముగ తత్వమును పోల్చిచూచుకొనగ గ్రాన్యోక విత్వమును పోల్చి చిత్తమేనపుడు రసవంతముగూడ నగునో నది

గ్రామముగనే యుండవలెననియు అట్టి పాత్రలేకాని, కాకుండ నివారి నోట గ్రామ్యకవిత వెలువడుట అసహజమనియు నిరాదరణముననియు వలసినంతవరకు అన్నిటికి చెడిన వారెల్ల కవులుగా బ్రలుదేరుట మనకనుభవమున గోచరింతుమౌతము శోచనీయమనియు వ్యాకరణము కవికి తెలియకుండుట గుణముకాబాల దనియు తెలిసినపిమ్మట నయ్యది యుపకరించినను యుపకరింపకున్నను అది విషయాంతరమనియు నెలవిచ్చినారు. తెలుగువకు గల చిన్నవ్యాకరణ దీపమును గ్రామ్యవారులచే చల్లార్చుకొనుట మనము అంధంతమగును వరించుటయనియు కవితకు యెవరెన్ని చెప్పినను భావము ప్రధానమనువాదమే వారిసిద్ధాంతమనియు భావమునకు ఆవరకముగనుండు సుకుమారభావమున వ్యత్యమును సడలించి భాషా వస్త్రావహరణమును సల్పజనదనియు వస్తువగు దుగమునుండి భావము వెన్నుపూసవరే బయలుదేరవలయుననియు నెన్నలేని యంత్రపుపాలు భాషాయోగము అను పాఠేయమనియు నిరూపించును సంస్కృతమహాకవులచే పూర్వము రచియింపబడిన కురంగీకరించకాది శ్లోకరత్నములను సంగ్రహములగు కొన్ని పద్యములను సభ్యులకోరికపై తామచ్చుట నవధానములందు చెప్పిన మంచినపదములగు పద్యములను వివిధ సభ్యుల నానంద నిమగ్నుల నొనర్చిరి. పిమ్మట ఒక గంటన్నరవరకు పద్యులప్రార్థనపై ప్రకృతినిగురించి మిక్కిలివభారంజకముగను, సుబోధకముగను, వారొనర్చుప్రకృతిపరిశీలనా పద్యము, వివరముగా శృతపరచిరి. ఉపన్యాసవిషయము "ప్రకృతి" శ్రీ ఆచార్యులవారికి బహుప్రియమగువిషయమగుటచే నాయు ధన్యాపన ప్రాశస్త్యము వర్ణనాతీతము. ఆనాటి మధ్యాహ్నము శ్రీ ఆచార్యులవారు సంస్కృతపాఠశాలను మాపాఠశాలను (కస్తూరీదేవి బాలికా బాలికాపాఠశాలను) అందు పాఠప్రసవనా పద్యములను పరికించి తమ యభిప్రాయమును, కర్తవ్యమును, నూత్నముగ ఆయాపాఠశాలాధికారులతో వ్యక్త మొనర్చిరి.

అంతాననే ప్రకృతివికీర్తిలోనున్న యిద్దరు శోగులను, ఒకయోగిని కూడ చూడవలసి వచ్చుటచే ఒకవిమిషమైన విశ్రాంతిలేకున్నను ఉపన్యాసమును విన్నవారందరును శ్రీ ఆచార్యుల వారి కక్షినిగూర్చి విస్మయపడనివారు లేరు.

మరునాడు సోమవారమున శ్రీ ఆచార్యులవారు వారి ప్రత్యేక దర్శనమును కొరివచ్చిన పెద్దలతో సంభాషణానులతోను, వారొసగు మర్యాదలతోను, కాలము గడపిరి. మధ్యాహ్నము సుమారు ౪ గంటలకు బ్రెయినింగు పాఠశాల వారి యాహ్వానమున నా పాఠశాలలో "విద్యార్థుల విధి"ని గూర్చి క్లి గంటనేపు హితోపదేశపూర్వకము, మిక్కిలి యాకర్షకము, నగు యుపన్యాసము నొసంగిరి. శ్రీపల్లిపాడు యాశ్రమాధికారులగు శ్రీచతుర్వేదుల కృష్ణయ్యగారి యాహ్వానమును సమయము చాలకుండుటచేత అంకగీరింపలేకుండిరి. పిమ్మట కావలినుండి శ్రీ ఆచార్యులవారిని తమ గ్రామమునకు రమ్మని యాహ్వానింప నిద్దరుపెద్దలు వచ్చియుండిరి. కాని వైకారణము చేతనే శ్రీ ఆచార్యులవారు రాజాలమనిరి.

ఆనాటిసాయంకాలము (సోమవారము) మాపాఠశాల బాలికలతోసహా శ్రీ ఆచార్యులవారి ఫోటోగ్రాఫు యేర్పాటు చేయబడినది. అనంతరము శ్రీ ఆచార్యులవారు తిక్కనపు సకభాండాగారమును పరిశీలించి తమయభిప్రాయమును తెలిపిరి. ముందునాడు శ్రీ ఆచార్యులవారిని గురించి మా పురవాసులగు కవు లిద్దరు వృథుమధురశైలిలో మిక్కిలి ప్రశస్తయలగు పద్యముల రచించి చదివిరి. సోమవారము సాయంత్రము ౪ క్లి గంటల మొదలు ముమారు ౪ గంటలవరకు శ్రీ ఆచార్యులవారు మహోపన్యాసమును భక్తినిగూర్చి యునర్చిరి. ఇట్టి యుపన్యాసము అశ్రుతపూర్వము. అంతనేపును భక్తి తాండవ మాడెననుట శ్రోతలకెల్లరిక సప్తము. ఆంధ్రమున నిట్టి నిరాఘాటముగు వక్రత్వము, వక్రవాక్యము, సమయస్ఫూర్తి, నిరుపమానముగు వాక్యవాహము, భావసంపద కలుగుట చూచుటకు అదియే ప్రథమావకాశమని యచ్చెరువందనివారు లేరు. సమయము యింత జరిగినదని యెవరికిని శ్రీ ఆచార్యులవారు చెప్పయండినప్పడుతప్ప, గోచరింపనేలేదు. వచ్చినవారందరు ప్రాయశః విద్వాంసులు, విమర్శకులు, ప్రముఖులుగాని సామాన్యజనము కనుపింపలేదు. తుదవలకు ఒక్కరైన వైవారు కదలినట్లు కనుపింపలేదు. శ్రీ ఆచార్యులవారు యుపన్యాసించుచుండ వాక్యవాహముపై పడి ప్రవహించు గంగా ప్రవాహమువలె సభపై ప్రసరించి దకు లేచువలకు మూర్ఖాప్రాయమగు ఒకస్థితియందు సభ్యుల నందఱును పడద్రోసెను. ఉపన్యాసమున్న నదియే యుపన్యాసము, కవియన్న నాకడకవియని శ్రీ ఆచార్యులవారు సభనుండి బయటికి వచ్చువలకు వారికి సాగిలబడి మొక్కు శతస్పర్ధలను చూచుట తన్మహావృక్ష నుండెను. శ్రీ ఆచార్యులవారు నాడొసగిన యుపన్యాసమును గూర్చి వివరముల వ్రాయ ప్రయత్నించుట పిచ్చివని. మనస్సు పరాధీనమై యుండిన స్థితిలో నిట్టి మహోపన్యాసమును సాక్షాదరముగ వర్ణింప యత్నించుట

అవివేకమని ఒక్కమాటతో నానాటి యుపన్యాసము, జన్మావధియు, నెవ్వరును మఱువ నసంభవమనియు శ్రీ ఆచార్యుల వారి ప్రజ్ఞ యానాడు యమానుషముగా కనుపించెననియు, చూతము విన్నవించుచున్నాము. ఉపన్యాసానంతరము శ్రీ ఆచార్యులవారు పూర్వోపన్యాస విషయముల సింహానలోకన మొనర్చి కస్తూరీదేవి పాఠశాలను, సంస్కృత పాఠశాలను గూర్చి కొన్ని తమ యభిప్రాయములను నూచించి మధ్యవిలాససభ నాయకపాత్రధారియగు నెల్లూరు నాగరాజారావుగారి నాట్యకళా ప్రాశస్త్యమును, అంజనేయ నాటకముగారి హనుమంతుని పాత్ర యందు గల భక్తి ప్రదర్శన ప్రాశస్త్యమును గూర్చియు, కొన్ని యభిప్రాయముల నిచ్చుచు వారిని శ్లాఘించియుండిరి. తిక్కన శైలివారి పరిశ్రమను గూర్చియు, మిక్కిలి సంతసించిరి. బాలికలకు విద్య నేర్పుటయందు గల సులభమార్గమును ప్రదర్శింప నప్పటికప్పుడు చిన్ని బాలికలను నలుగురను వేదికపైకి పిలచి వారి చే ఆ పృథు తాము చెప్పి ఒక జయదేవ అద్వపదని పాడించి తమ యతిసూక్ష్మముగు బోధనాకళల మును బాలికలకు సహజముగ నుండెను గ్రహాశక్తిని ప్రదర్శించిరి. పిమ్మట శ్రీ ఆచార్యులవారిపై అపభ్రంశవాసులగు నొక బాలకవిగారు పద్యముల చదివిరి. పిమ్మట మాచే పాఠశాలపక్షమున జగన్ముతులగు శ్రీ ఆచార్యులవారికి చంద్రున కొక్క నూలుపొగనువల్ల రు 116లు (నూటపదహార్లు) సన్మానము గావింపబడెను. వైపేర్కొన్న సంస్థలవారందరు శ్రీ ఆచార్యులవారికి కృతజ్ఞతాపదనముల నాచరింప మంగళవాచనముతో నాటిసభ దిగ్విజయముగ జరిగెను.

శ్రీ ఆచార్యులవారు శ్రీ రంగనాయకస్వామివారి ధర్మాధికారులలో నొకరి యాహ్వానమున నేటి యుత్సవమున ప్రథమసన్మానమును స్వీకరింప నంగీకరించియున్నాడు. స్వామి దర్శనానంతరము గుంటూరుపురమునకు రాత్రి విచ్చేయుదురు. పొణకా కనకమ్మ వ్యవస్థాపకురాలు.

చెన్నపురి పందెములు

గిండ్లి

మొదటి ఎక్స్ట్రా మీటింగు

మొదటిదినము, బుధవారము

8-12-1926

ప్రథమ పందెము

మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

Zama

విజయం కావలెను 2081

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టుట కొరకు శ్రీమద్ "జామా తైలమునకు" సమయము ముందు కేరడి యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభా చెందు

యింగ్లీషుమందులు పలనరకులు సల్ఫారిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు, నెం. 63 నైసప్రనాయునివీధి, మదరాసు

"శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము"

ఆది, సభాపర్వములు 3236

వెల 0-12-0 మాత్రమే.

పుస్తకముల కేటలాగు వుచితము

సుజనరంజనీముద్రాశాల కాకినాడ

చెన్నపురి బజారుధరలు			
1926-వ సం॥ నవంబరు 19-వ తేది శుక్రవారము			
1. ధాన్యములు.			
దనియాలు బా 1-కి రు 66 8 0 మొదలు 84 0 0 వరకు			
దియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలితి	,, 4 48 గలవి రు	12 8 0	18 0 0
నెల్లూరివి	,, డిటా	14 0 0	15 0 0
డిల్లి	,, డిటా	15 0 0	16 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	9 10 0	10 0 0
నవ్వులు	,,	22 0 0	25 0 0
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు	బస్తా 1-కి ర 208	15 0 0	16 8 0
నెనగలు	,, డిటా	14 0 0	15 0 0
నెనలు	,, డిటా	18 8 0	14 0 0
మినుములు	,, డిటా	16 8 0	18 0 0
ఉలవలు	,, ర 195	9 0 0	9 12 0
3. నూనెవస్తువులు.			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురం నెనగనకవ్యబా 1-కి	,,	48 0 0	50 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	46 0 0	48 0 0
తేరు నెనగనూనెగానగ బా 1-కి	రు 110 మొ. కామానె	105 0 0	
అముదము బా 1-కి	,,	91 0 0	92 0 0
4. చిల్లరవస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి	,,	72 0 0	78 0 0
కురకపసుపు	,,	25 0 0	28 0 0
విరవకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి	187 0 0	151 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి	రు 40, 48		
కాళనాస్తిపాయకట్టు	,,	,,	50, 52
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	,, 81 8 0	58 0 0	
5. ఇనుము.			
కట్టారకం బా 1-కి	,,	88 0 0	84 0 0
చదరం	,,	81 0 0	88 0 0
రవుండు	,,	81 0 0	40 0 0
6. నూలు.			
పుష్కారు యేనుగ నెం 20 నెత్తె 1-కి	,,	5 0 0	
మాళియేనుగ నెం 20	,,	6 9 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	,,	8 15 0	
నెం 24 ,, లాక్	,,	6 6 0	
నెం 60 ,, కారం	,,	9 6 0	
నెం 80 జమ్మరు	,,	7 8 0	
నెం 40 ,,	,,	9 14 0	
నెం 44 ,,	,,	5 1 0	
నెం 14 1/2 పాండిచేరి	,,	6 8 0	
నెం 12 1/2 న్యూకాటక్	,,	5 0 0	
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటక్	,,	6 0 0	
నెం 10 1/2 శోమయ్యతూరు	,,	5 0 0	
నెం 2 1/2 ,,	,,	5 2 0	
నెం 14 1/2 ,,	,,	5 8 0	
నెం 12 1/2 చూళ	,,	5 4 0	
నెం 14 1/2 ,,	,,	5 0 0	
7. మాది.			
శోండానెట్టు బారవ 1-కి	రు 800 0 0		
వల్నాడు మాది	,,	145 0 0	
8. లోహములు.			
నెం 100 కుంజు	,,	60 0 0	61 0 0
అంగారము, కులమా 1-కి	,,	21 4 0	21 8 0
నవరము 1-కి	,,	13 9 8	
ఇర్రడి బా 1-కి	,,	242 0 0	250 0 0
కాగి డిటా	,,	257 0 0	258 0 0

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0—10—0; డజన్ 1-కి ర్పు 6—4—0 ప్రతియింట నుండవగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, వేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

జూనికలయొక్క 85000 సంస్కృతికవలనకు తెలంగాణ కర్షణముకలెట్టె. పాపాబోలెయె నల 9-4-0 లు
 ఇయె పను ప్రలనిజనులు కుదిరెది కష్టములు పొయె యా వాని ఆయుశ్యవనిధానములు కలవు.
 తు 1 క రు. 500 కిమ్మకలెట్టె భిష్టములుకాదె కలవు. క్యాబోలెయె నల రు. 2-0-0
 కలెట్టె బో ద రు టు. రాయవరము. గోదావరి.

ఎంతవిచిత్రము! పోస్తువిద్య. ఎంతతృప్తికరము!!

అమృత విద్యాలయమువారు, ఉద్ధ (కురకము) హిందీ, సంస్కృతము, ఇంగ్లీషు, పంచాంగణితము, జ్యోతిషము వాస్తుశాస్త్రా (ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు) సేద్యమున్నరు. ఈప్రాప్త విదానముచే నామ నా ఇంటియందుండియే చదువునమ్మును, మనంజేయముల నన్నిటిని వాని తీర్చుదురు. వారమును ఒకపాతము 6 నెలలముం చిజ్జానము సంపాదించగలము. వేరె గ్రంథములను కొనవలసరములేదు. అన్నియు వారే బోధితుడు. వారి పాఠపురుగులు వారే భరితుడు. (పతి భామకు నెల ౧-కి 2 రు.

అచ్చతవిద్యాలయము, బ్రాంచి, 3932
వెంనూరు. వధిరతాలూకా, యస్. జి. యస్. రె శ్రీ.

பெரியோர் பெயர் க்குள்

ఈ దివ్యైష్వర్యమును
 లోనికి పుష్కర్యోనిన జలు
 బు, దగ్గు, తలనొప్పి, భే
 దులు, అజీర్ణము, నెత్తురు
 బగఁ కడుపునందు మంట
 మొదలగునవి గుణముగను.

తిమరు వాయువు, అకస్మాత్తుగా గలుగు నొప్పులు, క్షీణనొప్పులు మొదలగునవి. ఈ జ్వరము చ్ఛేదన మర్ధన చేసిన మాయమగును. పూర్తి వివరములకు ప్రతి బుడి

జైన చట్టిన కాగితమును చూడుడు. ఒకబుడ్డి ధర 1-0-0
బాస్తిగా తెప్పించేవారు నేరుగా మాకు వాసికోవలయును.

సోల్ యేజింట్స్:- పురుషోత్తమదాసు హార్జి & సన్
మండుల వ్యాపారసులు, 2088

111, సై నియంపనానక వీధి, పార్కు-టౌను, మద్రాసు.

మా న స్థా లా సి నీ మా త లు

30 మాత్రము 0-10-0 (పది అక్షరాలు)

శివశాసనము! (పామిరులును, ప తేజము, సునమిక ము)

శీరములూ అష్టాధిక్యముచే కలిగడి వైభవకాశం

కీమాత్రలు దివ్యాత్మ్యము. అజీర్ణము, అగుచి, అవలంబిలు, అస్యమాంద్రము. అధిదామము. ఎక్కి. కు. కుమారము.

యందు బలక్షయము, పేక్కులు, పూర్వములు,

వీటి, అనుబంధములగువానియందు గల గొడవ వ్యత్యాసము

అంగీకరించిన దేహమును మంచి ఆరోగ్యమును నెచ్చును.

ఇందు అనేక పీఠధులు చేరినవి. అనుభవముగల బోధకు

మగులచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పబడును.

జక్కపారి వాడినూచిన విజయ తెలియగలదు.

1078

ఆయుర్వేద వేద్యనిలయం,

పోతు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణా.

10-10-88

హిందూఇన్స్ రెన్సు (18-10-26)

4. *Statistical Data*

బాంబాయి జేవభిమాకం పేని లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908.

అన్నవిధము లనటువంటి జీవభిమానాలనీలను ఇచ్చు
యందలితరగతి ఇంద్రునికొకరైవో.

2104

ప్రతిపక్షములు 194

3) ఆహ్లాదకరమైన నాకాఫర్మిషన్. (4) దాదాశ మొదల

యు, (5) ప్రయగల నిర్వాహకము, (6) తనదని నిరూపించిన.

ఈనామ సామ్యము చెల్లించెదను.

వివరమును నీచిగువవారికి ప్రాసించ బడయుగలర.

K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch

Box No. 337 Mount Road Madras.

, Thambu Chetty Street, Madras.